

Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ
ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:

κ. Δ. ΤΣΑΜΗ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΚΑ

ΠΑΤΡΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

vi

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

I.	<u>ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ</u>	1
II.	<u>ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ</u>	3
A.	<u>Υπογραφή της Συνθήκης</u>	3
B.	<u>Στόχοι της Συνθήκης</u>	3
Γ.	<u>Αρχή της επικουρικότητας</u>	4
Δ.	<u>Πρόσθετες αρμοδιότητες της Συνθήκης</u>	4

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

I.	<u>ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ</u>	7
A.	<u>Σύνθεση</u>	7
α.	Μέλη της Επιτροπής	7
B.	<u>Οργάνωση της Επιτροπής</u>	11
α.	Τρόπος λειτουργίας	13
β.	Ο διοικητικός μηχανισμός	14
Γ.	<u>Αρμοδιότητες της Επιτροπής</u>	16
α.	Νομοθετική πρωτοβουλία	16
β.	Θεματοφύλακας των Συνθηκών	17
γ.	Διαχειριστής και εκτελεστής των πολιτικών της Ένωσης και των διεθνών εμπορικών σχέσεων	18
δ.	Διατύπωση συστάσεων και γνωμών	19
ε.	Σύνταξη γενικής εκθέσεως	19
στ.	Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία	20

II.	<u>ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ</u>	21
A.	<u>Έδρες και χώρες</u>	21
α.	Η κατανομή των εδρών	22
β.	Το σύστημα της κλιμακωτής αναλογικής	23
γ.	Εκλογή ευρωβουλευτών	24
B.	<u>Οργάνωση του Κοινοβουλίου</u>	26
α.	Διάσκεψη των Προέδρων	27
β.	Ο Πρόεδρος	27
γ.	Εκλογή Αντιπροέδρων	29
δ.	Το σώμα των Κοσμητόρων	30
Γ.	<u>Ο τρόπος εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου</u>	30
α.	Διεξαγωγή της συνεδρίασης – ψηφοφορίες	31
β.	Το θέμα της έδρας	32
γ.	Η Γενική Γραμματεία	33
Δ.	<u>Οι πολιτικές ομάδες</u>	33
α.	Οι ονομασίες των πολιτικών ομάδων	34
E.	<u>Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές</u>	37
α.	Οι μόνιμες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές	37
β.	Εξεταστικές και προσωρινές Επιτροπές	43
γ.	Διακοινοβουλευτικές Αντιπροσωπείες	43
ΣΤ.	<u>Οι αρμοδιότητες του Κοινοβουλίου</u>	44
α.	Αρμοδιότητες επί του προϋπολογισμού	44
β.	Διεύρυνση των αρμοδιοτήτων στον προϋπολογισμό	45
γ.	Νομοθετικές αρμοδιότητες	46
1.	Η διαδικασία διαβούλευσης	47
2.	Η διαδικασία συνεννόησης	47
3.	Η διαδικασία της συνεργασίας	47
4.	Η διαδικασία της σύμφωνης γνώμης	48
5.	Η διαδικασία συναπόφασης	49
δ.	Οι εξουσίες ελέγχου	49
ε.	Άλλες αρμοδιότητες	50

	<i>Σελίδα</i>
III. <u>ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ</u>	52
A. <u>Σύνθεση και προεδρία</u>	52
B. <u>Αρμοδιότητες</u>	54
Γ. <u>Τρόπος λειτουργίας</u>	55
α. Προετοιμασία των Συνόδων του Συμβουλίου	55
β. Οι Σύνοδοι του Συμβουλίου	57
γ. Λήψη αποφάσεων	58
Δ. <u>Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο</u>	58
IV. <u>ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ</u>	60
A. <u>Σύνθεση</u>	61
B. <u>Αρμοδιότητες και τρόπος λειτουργίας</u>	62
V. <u>ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ</u>	65
A. <u>Σύνθεση του Δικαστηρίου</u>	66
B. <u>Επιλογή των Δικαστών και των Γενικών Εισαγγελέων</u>	66
Γ. <u>Αρμοδιότητες του Δ.Ε.Κ.</u>	67
Δ. <u>Τρόπος λειτουργίας του Δ.Ε.Κ.</u>	70
α. Η διαδικασία προσφυγής ή αγωγής	70
β. Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικών αποφάσεων	72
E. <u>Λοιπά στοιχεία</u>	72
ΣΤ. <u>Το Πρωτοδικείο</u>	73

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΑ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ

ΕΝΩΣΗΣ

I. <u>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ</u>	77
A. <u>Έδρα και σύνθεση</u>	77
α. Οι ομάδες	78
β. Τα τμήματα	79
B. <u>Αρμοδιότητες της Ο.Κ.Ε.</u>	80

II.	<u>Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ</u>	82
A.	<u>Σύνθεση</u>	82
B.	<u>Οι βασικές αρχές της Ε.Τ.Π.</u>	84
Γ.	<u>Αρμοδιότητες</u>	85
Δ.	<u>Μέσο επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης</u>	86
III.	<u>Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ</u>	87
A.	<u>Έδρα και σύνθεση</u>	88
B.	<u>Τα όργανα λήψεως αποφάσεων της Ε.Κ.Τ.</u>	89
α.	Το Διοικητικό Συμβούλιο	89
β.	Η Εκτελεστική Επιτροπή	90
γ.	Το Γενικό Συμβούλιο	90
Γ.	<u>Τα καθήκοντα της Ε.Κ.Τ.</u>	91
Δ.	<u>Κεφάλαιο</u>	92
E.	<u>Συναλλαγματικό διαθέσιμο</u>	93
IV.	<u>Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ</u>	94
A.	<u>Έδρα και σύνθεση</u>	95
B.	<u>Ο ρόλος της Ε.Τ.Ε.</u>	96
Γ.	<u>Οργάνωση των εργασιών</u>	98
V.	<u>Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ</u>	100
A.	<u>Έδρα και σύνθεση</u>	100
B.	<u>Καθήκον του Διαμεσολαβητή</u>	101
Γ.	<u>Η υποβολή και η έκβαση της καταγγελίας</u>	102

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ Ε.Κ.

I.	<u>Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ</u>	104
A.	<u>Στάδιο επεξεργασίας της πρότασης</u>	105
B.	<u>Στάδιο διαβούλευσης</u>	105
Γ.	<u>Στάδιο λήψης απόφασης</u>	106
Δ.	<u>Δημοσίευση</u>	107

II.	<u>Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ</u>	109
A.	<u>Πρώτη ανάγνωση</u>	109
B.	<u>Δεύτερη ανάγνωση</u>	110
III.	<u>Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΠΟΦΑΣΗΣ</u>	112
A.	<u>Πρώτη ανάγνωση</u>	112
B.	<u>Δεύτερη ανάγνωση</u>	113
Γ.	<u>Τρίτη ανάγνωση</u>	114
IV.	<u>Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ</u>	116
V.	<u>Η ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ</u>	116
VI.	<u>Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ</u>	117
	<u>ΕΠΙΛΟΓΟΣ</u>	118
	 <u>ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ</u>	119
	 <u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ</u>	
▪	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ	120
▪	ΟΙ 25 ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ	124
▪	ΤΑ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ	127
▪	ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ (ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΥΠΟ ΕΝΤΑΞΗ ΧΩΡΕΣ)	148
	 <u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	149

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή έχει ως θέμα της τη σύνθεση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των θεσμικών και επικουρικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στόχο της αποτελεί η διαμόρφωση από τον αναγνώστη μιας όσο το δυνατόν πιο εμπειριστατωμένης εικόνας του ρόλου τον οποίο διαδραματίζει κάθε όργανο στη λειτουργία της ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην αρχή της εργασίας, παραθέτονται κάποια εισαγωγικά στοιχεία, τα οποία αποτελούνται από μια σύντομη ιστορική αναδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια μικρή σε έκταση, αλλά ουσιώδη αναφορά στη Συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία ήταν καθοριστική για τη μετέπειτα εξέλιξη των κρατών-μελών.

Στη συνέχεια, στο πρώτο μέρος της πτυχιακής εργασίας, αναλύονται τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία συνεργάζονται εποικοδομητικά προς όφελος όλων των πολιτών και αποτελούν μια έκφραση της θέλησης δημιουργίας «μιας διαρκώς στενότερης ένωσης των λαών της Ευρώπης».

Στην πορεία, γίνεται αναφορά στα επικουρικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία δημιουργήθηκαν απ' τα θεσμικά όργανα ή προβλέφθηκαν απ' τις ίδιες τις Συνθήκες και έχουν κατά κύριο λόγο συμβουλευτικό χαρακτήρα και βοηθούν σημαντικά στο έργο των κυρίων οργάνων. Επίσης, στο ίδιο τμήμα της πτυχιακής αναπτύσσεται και η διαδικασία νομοθέτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της οποίας εκδίδονται οι κοινοτικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, γίνεται μια προσπάθεια ν' αποτυπωθούν τα συμπεράσματα για τη χρησιμότητα και τη σπουδαιότητα της ύπαρξης των θεσμικών και επικουρικών οργάνων «στη ζωή» της Ευρώπης, στα οποία κατέληξε η έρευνα που πραγματοποιήθηκε πάνω σ' αυτά.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

I. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η αρχή στην ιστορία της Ε.Ε. έγινε από τον Robert Schuman, τότε υπουργό εξωτερικών της Γαλλίας, στις 9 Μαΐου του 1950 όταν κάλεσε τα Ευρωπαϊκά κράτη να ξεκινήσουν το τολμηρό εγχείρημα της Δημιουργίας της ΕΚΑΧ (Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα), που θ' αποτελούσε το πρώτο βήμα για την ενοποίηση της Ηπείρου. Στο κάλεσμα αυτό ανταποκρίθηκαν έξι ευρωπαϊκά ιδρυτικά κράτη: το Βέλγιο, η Ιταλία, η Γαλλία, το Λουξεμβούργο, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και η Ολλανδία, τα οποία υπέγραψαν στις 18 Απριλίου 1951 στο Παρίσι τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, βάζοντας έτσι τα θεμέλια στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα, το κτίσιμο του οποίου συνεχίζεται για παραπάνω από μισό αιώνα μέχρι σήμερα.

Εκτός απ' την ΕΚΑΧ, τα ίδια έξι ευρωπαϊκά κράτη ιδρύουν με τις Συνθήκες της Ρώμης στις 25 Μαρτίου 1957 την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.) και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ).

Από τις τρεις αυτές Ευρωπαϊκές Κοινότητες, η Ε.Ο.Κ. είναι η σπουδαιότερη, γιατί το έργο της ξεπέρασε το οικονομικό πεδίο και επεκτάθηκε και σ' άλλους τομείς. Στη δεκαετία του '70 καθιερώνεται ο όρος «Ευρωπαϊκή Κοινότητα» ο οποίος περιλαμβάνει το σύνολο της κοινής δράσης, οικονομικής και πολιτικής.

Ο βασικός στόχος της κοινότητας ήταν η δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου, που θα διασφάλιζε στους λαούς της Ευρώπης την ειρήνη, την πρόοδο και την ευημερία, χωρίς να αλλοιώνει τον πολιτισμό και την κουλτούρα της κάθε χώρας.

Όπως προαναφέρθηκε η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι ένα τολμηρό και καινοτόμο εγχείρημα στην ευρωπαϊκή ιστορία, γιατί λόγω της απελευθέρωσης του εμπορίου μεταξύ των κρατών-μελών, της δημιουργίας

κοινών πολιτικών και της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης (1^η Ιουλίου 1987), οδηγήθηκαν τα κράτη-μέλη σε μια ενιαία αγορά χωρίς σύνορα στην οποία τα πρόσωπα, τα αγαθά, οι υπηρεσίες και τα κεφάλαια διακινούνται ελεύθερα. Εν τω μεταξύ, μετά από τρεις διευρύνσεις (1/1/1973: Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Ιρλανδία 1/1/1981: Ελλάδα 1/1/1976: Ισπανία, Πορτογαλία) η Ευρώπη έχει πλέον 12 κράτη-μέλη στις 7 Φεβρουαρίου 1992 υπογράφουν τη Συνθήκη του Μάαστριχτ δίνοντας έτσι ώθηση για την Πολιτική και Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μετονομάζεται σε Ευρωπαϊκή Ένωση απ' την 1^η Νοεμβρίου 1993 χωρίς όμως αυτό να επιφέρει κάποια αλλαγή στους θεσμούς ή στις πολιτικές της.

Μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, Σουηδίας και Φινλανδίας (1/1/1995) η «Ευρώπη των 15» έχει 373 περίπου εκατ. πολίτες, 201 αναγνωρισμένες περιφέρειες, 3.337.000 τετρ. χλμ. έκταση. Είναι η πρώτη εμπορική δύναμη στον κόσμο και διατηρεί διπλωματικές σχέσεις με 150 χώρες. Αποτελεί πόλο έλξης για όλους τους λαούς της Ευρώπης και όχι μόνο γι' αυτούς.

Κατά την υπογραφή της Συνθήκης του Μάαστριχτ φάνηκε η ανάγκη βελτίωσής της, κι έτσι στις 17 Ιουλίου 1997 οι 15 αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων υπέγραψαν τη νέα Συνθήκη για την Ευρώπη, τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, στην οποία περιέχονται οι συνταγματικές ρυθμίσεις για μια δημοκρατικότερη και αποτελεσματικότερη Ένωση, που επεκτείνει και διασφαλίζει τα ευρωπαϊκή δικαιώματα του πολίτη.

Έπειτα από 4 χρόνια σχεδόν υπογράφεται μια νέα Συνθήκη, από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, η Συνθήκη της Νίκαιας στις 26 Φεβρουαρίου 2001 που έχει ως σκοπό να προσαρμόσει τη λειτουργία των Ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, έτσι ώστε να τους επιτραπεί να υποδεχθούν νέα κράτη-μέλη. Αυτή η Συνθήκη σημειώνει ένα νέο βήμα προς τη μεγαλύτερη διεύρυνση που έθεσε ποτέ ως στόχο η Ένωση.

II. ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ

A. Υπογραφή της Συνθήκης

Στις 7 Φεβρουαρίου 1992 υπογράφηκε στο Μάαστριχτ της Ολλανδίας η Συνθήκη για την Ε.Ε. από τα 12 κράτη-μέλη ύστερα από 2 διακυβερνητικές διασκέψεις, που είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στο 1991 και τ' αποτελέσματα των οποίων εγκρίθηκαν από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων. Η Συνθήκη τέθηκε σε εφαρμογή την 1^η Νοεμβρίου 1993, ύστερα απ' την κύρωση της απ' τα εθνικά κοινοβούλια. Απ' την ημερομηνία αυτή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μετονομάζεται και αρχίζει να εξελίσσεται σ' Ευρωπαϊκή Ένωση.

B. Στόχοι της Συνθήκης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω της Συνθήκης του Μάαστριχτ, θέτει ως στόχους:

1. Να βοηθήσει στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο και στη δημιουργία ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης, και παράλληλα να επιτύχει μια ισόρροπη ανάπτυξη, ιδίως με τη θέσπιση ενός χώρου χωρίς σύνορα, με την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και με την ίδρυση μιας οικονομικής και νομισματικής ένωσης κι ενός ενιαίου νομίσματος.
2. Να επιβεβαιώσει την ταυτότητά της στο διεθνή χώρο με την εφαρμογή μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.
3. Να ενισχύσει την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υπηκόων των κρατών-μελών της με τη θέσπιση ιθαγένειας της Ένωσης.

4. Να διατηρήσει και ν' αναπτύξει την Ένωση ως χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.
5. Να διατηρήσει ακέραιο το κοινοτικό κεκτημένο και να το αναπτύξει με σκοπό να ελεγχθεί εάν χρειάζεται ν' αναθεωρηθούν οι μορφές συνεργασίας της συνθήκης αυτής, ούτως ώστε να είναι δεδομένη η σωστή λειτουργία των μηχανισμών και των οργάνων της Κοινότητας.

Γ. Αρχή της επικουρικότητας

Η αρχή της επικουρικότητας είναι ένα βασικό κριτήριο με το οποίο κατανέμονται οι αρμοδιότητες των δημόσιων ενεργειών με το σωστό τρόπο σ' όλα τα επίπεδα. Δηλαδή οι αποφάσεις για μια δημόσια ενέργεια θα πρέπει να λαμβάνονται σε επίπεδο διοικητικής οργάνωσης ενός κράτους, που βρίσκεται όσο το δυνατόν πιο κοντά στον πολίτη (Κοινότητα, Δήμος, Νομός ή Περιφέρεια). Εκτός εάν το επίπεδο αυτό δεν μπορεί να φέρει εις πέρας την αποστολή αυτή, η δράση μεταφέρεται στο αμέσως επόμενο ανώτερο επίπεδο (Κεντρική Κυβέρνηση, Ευρ. Κοινότητα).

Η αρχή της επικουρικότητας «μπήκε» στον ευρωπαϊκό χώρο με τη συνθήκη του Μάαστριχτ και συνδυάζει δύο κριτήρια: της αποκέντρωσης και της αποτελεσματικότητας. Η εφαρμογή αυτής της αρχής έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί μέσω αυτής μπορούν να συμμετέχουν οι πολίτες, υπάρχει διαφάνεια στις αποφάσεις και τονώνεται η δημοκρατία.

Δ. Πρόσθετες αρμοδιότητες της Συνθήκης

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ η Κοινότητα αποκτά περισσότερες αρμοδιότητες και με επίκεντρο τον Ευρωπαίο πολίτη προσπαθεί για μια αποτελεσματικότερη κοινή δράση μέσω της δημοκρατίας και της διαφάνειας. Στον Ευρωπαίο πολίτη δίνονται ευρωπαϊκά δικαιώματα και στο Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο περισσότερες αρμοδιότητες. Επίσης, στα όργανα της Κοινότητας προστίθεται η «Επιτροπή των Περιφερειών».

Η Ένωση πρέπει απαραίτητως μέχρι το 1999 να δημιουργήσει με κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα, την Οικονομική και Νομισματική Ένωση και να λάβει αποφάσεις και μέτρα για την καθιέρωση κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ).

Άλλη αρμοδιότητα της Ένωσης είναι η επιβολή πρόσθετων μέτρων για την ανάπτυξη των μειονεκτούντων κρατών και περιφερειών της, ούτως ώστε να επιτευχθεί η οικονομική και κοινωνική συνοχή. Επίσης, τα νέα καθήκοντά της αφορούν τους τομείς: προστασία του καταναλωτή, υγεία, μεταφορές, τηλεπικοινωνίες, βιομηχανική πολιτική, εκπαίδευση, πολιτισμός, περιβάλλον, δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις.

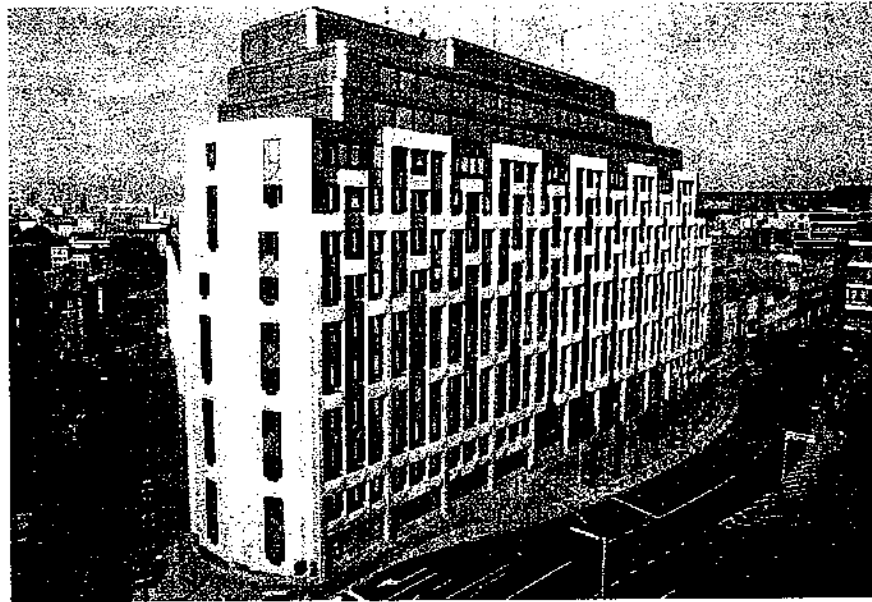
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χαρακτηρίζεται από ένα θεσμικό σύστημα, που την ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους διεθνείς οργανισμούς. Τα κράτη που έχουν υπογράψει τις Ευρωπαϊκές Συνθήκες συμφώνησαν να δώσουν αρμοδιότητες εθνικής κυριαρχίας υπέρ ανεξάρτητων οργάνων, τα οποία εκπροσωπούν τόσο τα εθνικά συμφέροντα όσο και το κοινοτικό συμφέρον, και συνδέονται μεταξύ τους με σχέσεις συμπληρωματικότητας μέσα από τις οποίες λαμβάνονται οι αποφάσεις.

Τα θεσμικά αυτά όργανα ακολουθούν τον παρακάτω καταμερισμό αρμοδιοτήτων: Το Συνέδριο ελέγχει, η Επιτροπή προτείνει, το Κοινοβούλιο συμβουλεύει, το Συμβούλιο των Υπουργών αποφασίζει και το Δικαστήριο αποφαινεται. Καθώς οι αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν διευρυνθεί, τα θεσμικά όργανα έχουν, γίνει μεγαλύτερα, πολυάριθμα και εργάζονται στενά από κοινού προς όφελος όλων των πολιτών.

I. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ **(Commission, Commission, Kommission)**

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λόγω των καθηκόντων και του ρόλου της τοποθετείται στην καρδιά της διαδικασίας χάραξης της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λειτουργεί σαν η «ζωογόνο πηγή» για τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα, απ' τα οποία αντλούν μεγάλο μέρος της ενεργητικότητάς τους και του λόγου ύπαρξής τους. Είναι η «Κυβέρνηση» της Ένωσης, το εκτελεστικό της όργανο και αποτελεί την κινητήρια δύναμή της, την αφετηρία κάθε δράσης της.

A. ΣΥΝΘΕΣΗ

α. Μέλη της Επιτροπής

Απ' την 1^η Ιανουαρίου 1995, μετά την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, η Επιτροπή αποτελείται από 20 μέλη (τα μέλη της Επιτροπής προέρχονται ανά δύο από τη Γερμανία, τη Γαλλία, το

Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιταλία και την Ισπανία και ανά ένα από τα υπόλοιπα κράτη). Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής μπορεί να μεταβληθεί με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου. Έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι οι Βρυξέλλες.

Η Επιτροπή διευθύνεται απ' τον πρόεδρο, ο οποίος επικουρείται από δύο αντιπροέδρους. Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ ενισχύθηκε σημαντικά η θέση του προέδρου εντός της Επιτροπής. Ο πρόεδρος δεν είναι πλέον, «πρώτος μεταξύ ίσων», εφόσον η Επιτροπή εργάζεται υπό την πολιτική καθοδήγηση του¹. Έτσι, ο πρόεδρος έχει αρμοδιότητα να χαράσσει κατευθύνσεις. Ο διακεκριμένος ρόλος του εκδηλώνεται ακόμη με τις ηγετικές ευθύνες του στα οργανωτικά ζητήματα, το δικαίωμά του να συμπράττει κατά το διορισμό των άλλων μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και με τη συμμετοχή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Επίσης, ο πρόεδρος της Επιτροπής διαθέτει σημαντικές εξουσίες όσον αφορά την ανάθεση ή τροποποίηση των καθηκόντων των μελών της Επιτροπής και ορίζει, ο ίδιος τις πολιτικές κατευθύνσεις του θεσμικού οργάνου, του οποίου ηγείται.

Τα Μέλη της Επιτροπής διορίζονται για περίοδο πέντε (5) ετών, ενώ η διαδικασία διορισμού άλλαξε ριζικά με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση η διαδικασία του διορισμού διέρχεται τέσσερις συνολικά φάσεις²:

- i. Κατά την πρώτη φάση οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών, ύστερα από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ορίζουν με κοινή συμφωνία την προσωπικότητα που προτίθεται να διορίσουν Πρόεδρο της Επιτροπής. Σ' αυτό το στάδιο η γνώμη του Κοινοβουλίου είναι προφανώς συμβουλευτική.
- ii. Κατά τη δεύτερη φάση οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών, σε συνεννόηση με τον ορισθέντα Πρόεδρο, ορίζουν τις άλλες προσωπικότητες που προτίθενται να διορίσουν ως μέλη της Επιτροπής.

¹ Άρθρο 219, παράγρ. 1 της ΣυνθΕΚ.

² Άρθρο 158, ΣυνθΕΚ.

- iii. Κατά την τρίτη φάση, ο Πρόεδρος και τα άλλα μέλη της Επιτροπής που ορίστηκαν με τον παραπάνω τρόπο, υπόκεινται ως σώμα σε ψήφο έγκρισης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- iv. Τέλος, κατά την τέταρτη φάση, ο Πρόεδρος και ο Επίτροπος μετά την έγκριση απ' το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διορίζονται με κοινή συμφωνία απ' τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών.

Εξαίρεση στον παραπάνω κανόνα διορισμού των μελών τη Επιτροπής προβλέπεται στις περιπτώσεις θανάτου, παραίτησης, ή απαλλαγής Επιτρόπου απ' τα καθήκοντά του. Στις περιπτώσεις αυτές το εν λόγω μέλος αντικαθίσταται για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του από νέο μέλος, που διορίζεται όμως με κοινή συμφωνία απ' τις Κυβερνήσεις των κρατών-μελών. Αντίθετα, για τον παραιτηθέντα Πρόεδρο ισχύει η διαδικασία της διαβούλευσης με το Κοινοβούλιο³.

Ως κριτήρια διορισμού των Επιτρόπων⁴ έχει προβλεφθεί να είναι «οι γενικές ικανότητές τους» και «η πλήρης εγγύηση για την ανεξαρτησία τους», τα οποία είναι τόσο γενικά διατυπωμένα, σε σημείο που θα μπορούσε να αμφισβητηθεί η χρησιμότητα της σχετικής πρόβλεψης. Και όμως, τόσο η απαίτηση για πλήρη ανεξαρτησία όσο και οι γενικές ικανότητες, σηματοδοτούν τουλάχιστον την κατεύθυνση. Πρόκειται δηλ. όχι για απλή υπαλληλική θέση αλλά για σημαντική και επίζηλη πολιτική θέση, η οποία μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη διαμόρφωση κρίσιμων αποφάσεων.

Τα μέλη της Επιτροπής δε ζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες από καμιά κυβέρνηση και κανέναν οργανισμό. Απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη με το χαρακτήρα των καθηκόντων τους. Τα κράτη-μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να σεβαστούν αυτήν την ανεξαρτησία των Επιτρόπων και να σεβαστούν αυτήν την ανεξαρτησία των Επιτρόπων και να μην επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη της Επιτροπής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους⁵.

³ Άρθρο 158, παραγρ. 2 της Συνθήκης.

⁴ Άρθρο 10, Συνθ. Συγχ.

⁵ Άρθρο 157, παραγρ. 2 της Συνθήκης.

Η εξάρτηση απ' την Εθνική Εκτελεστική Εξουσία είναι αναπόφευκτη, αφού είναι αδύνατον να διασφαλιστεί στην πράξη η πλήρης ανεξαρτησία του Επιτρόπου, όταν αυτός επιλέγεται απ' την κυβερνητική πλειοψηφία σε μια επίζηλη θέση με άμεσες πολιτικές προεκτάσεις. Η διατύπωση του κανόνα δεν είναι όμως περιττή. Τονίζει αυτό που πρέπει να είναι η Επιτροπή: ανεξάρτητη. Η διασφάλιση της ανεξαρτησίας επιδιώκεται επιπλέον με μια σειρά μέτρων όπως π.χ. διάφορα προνόμια, απαλλαγές αλλά και ασυμβίβαστα.

Η θητεία ενός μέλους της Επιτροπής τερματίζεται πέρα απ' την πάροδο της πενταετίας, την παραίτηση και το θάνατο και με απαλλαγή εκ των καθκόντων του με απόφαση του Δικαστηρίου, ύστερα από προσφυγή του Συμβουλίου ή της Επιτροπής. Μια ιδιόμορφη περίπτωση⁶ λήξης της θητείας των μελών της Επιτροπής είναι η πρόταση δυσπιστίας κατά ορισμένου μέλους της Επιτροπής ή κατά του συνόλου της, και η οποία αν γίνει δεκτή «με την πλειοψηφία των δύο τρίτων των ψηφισάντων και την πλειοψηφία των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» υποχρεώνει τα μέλη της Επιτροπής να παραιτηθούν συλλογικά απ' την άσκηση των καθκόντων τους. Η πρόταση δυσπιστίας δηλ. δε μπορεί να πλήξει μεμονωμένα τα μέλη της Επιτροπής, αλλά την ίδια την Επιτροπή στο σύνολό της.

Μετά την ισχύ της Συνθήκης της Νίκαιας (που υπογράφηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2001) θα υπάρξουν τροποποιήσεις στη σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Την ημέρα που οι 12 χώρες οι οποίες διαπραγματεύονται την προσχώρησή τους, θα έχουν προσχωρήσει στην Ένωση, η διατήρηση του ισχύοντος συστήματος θα οδηγήσει σε μια Επιτροπή από 33 μέλη, δηλαδή σχεδόν τετραπλάσια απ' την αρχική της σύνθεση.

Η Συνθήκη της Νίκαιας περιορίζει τη σύνθεση της Επιτροπής απ' το 2005 σ' έναν Επίτροπο για κάθε κράτος-μέλος. Όταν η Ένωση θα αριθμεί 28 κράτη-μέλη, ο αριθμός των Επιτρόπων θα έχει ένα ανώτατο όριο. Το Συμβούλιο θα πρέπει ν' αποφασίσει τη στιγμή εκείνη, ομόφωνα, για τον ακριβή αριθμό των

⁶ Άρθρο 144, ΣυνθΕΚ.

Επιτρόπων (ο οποίος σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να είναι κατώτερος του 28). Η εθνικότητα των Επιτρόπων θα εξαρτηθεί εκείνη τη στιγμή από ένα απολύτως ισότιμο σύστημα εκ περιτροπής μεταξύ των χωρών.

Στο πλαίσιο της Συνθήκης της Νίκαιας αποφασίστηκε επίσης η ενίσχυση των εξουσιών του Προέδρου, που αποτελεί απαραίτητο μέτρο για τη διασφάλιση της συνοχής ενός διευρυμένου σώματος για περισσότερα από 20 μέλη. Κατά τον τρόπο αυτό, ο Πρόεδρος της Επιτροπής θα αποφασίσει για την κατανομή των χαρτοφυλακίων και θα μπορέσει να μετασχηματίσει τις αρμοδιότητές του κατά τη διάρκεια της εντολής. Θα έχει επίσης το δικαίωμα, μετά από έγκριση του μέτρου αυτού απ' το σώμα, να ζητήσει από έναν Επίτροπο να υποβάλλει παραίτηση.

B. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή πραγματοποιεί μια εβδομαδιαία συνεδρίαση κάθε Τετάρτη στις Βρυξέλλες. Κατά τις συνόδους Ολομελείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η συνεδρίαση αυτή πραγματοποιείται συνήθως στο Στρασβούργο. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής καθορίζει ένα εξαμηνιαίο πρόγραμμα των συνεδριάσεων, το οποίο ανακοινώνεται από την Γενική Γραμματεία. Πέραν αυτής της εβδομαδιαίας συνεδρίασης, η Επιτροπή μπορεί, σε περίπτωση ανάγκης, να πραγματοποιήσει ειδικές συνεδριάσεις (π.χ. μια επιπλέον συνεδρίαση για κάποιο συγκεκριμένο θέμα ή μία συνεδρίαση πριν ή παράλληλα με κάποια σημαντική συνεδρίαση του Συμβουλίου). Οι ειδικές αυτές συνεδριάσεις μπορούν επίσης, σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, να συγκληθούν απ' τον Πρόεδρο της Επιτροπής, με δική του πρωτοβουλία ή κατόπιν αιτήσεως ενός ή περισσότερων μελών.

Ο αριθμός των μελών, η παρουσία των οποίων είναι αναγκαία ώστε η Επιτροπή ν' αποφασίσει έγκυρα είναι ίσος μ' εκείνον που απαιτείται για να επιτευχθεί η πλειοψηφία των μελών που προβλέπει η Συνθήκη (απαρτία), δηλ. 11. Η Επιτροπή αποφασίζει βάσει προτάσεως ενός ή περισσότερων απ'

τα μέλη της. Προβαίνει σε ψηφοφορία κατόπιν αιτήσεως ενός απ' τα μέλη της. Η ψηφοφορία αυτή αφορά την αρχική πρόταση ή πρόταση που έχει τροποποιηθεί απ' το ή τα αρμόδια μέλη ή απ' τον Πρόεδρο.

Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με την πλειοψηφία του αριθμού των μελών που προβλέπει η Συνθήκη.

Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής δεν είναι δημόσιες, οι δε συζητήσεις είναι εμπιστευτικές. Για κάθε συνεδρίαση προετοιμάζεται ημερήσια διάταξη. Η οριστική ημερήσια διάταξη καθορίζεται απ' τον Πρόεδρο και ανακοινώνεται στα μέλη της Επιτροπής το αργότερο την προηγούμενη της συνεδρίασης της Επιτροπής, ώρα 17:00. Παράλληλα, η Γενική Γραμματεία ανακοινώνει πίνακα των ζητημάτων που μπορεί να περιληφθούν στην ημερήσια διάταξη των προσεχών συνεδριάσεων της Επιτροπής, ενημερώνοντας έτσι για τις εργασίες της Επιτροπής, στο προσεχές μέλλον.

Η εγγραφή ενός θέματος στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής (προφορική διαδικασία) πραγματοποιείται βάσει συγκεκριμένων όρων ως προς τον τύπο και την προθεσμία. Η Επιτροπή μπορεί ν' αποφασίσει με πλειοψηφία εάν θ' αποφασίσει για ζήτημα που δεν είναι εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη ή για θέμα για το οποίο τα απαιτούμενα έγγραφα εργασίας διανεμήθηκαν καθυστερημένα. Μπορεί ν' αποφασίσει με πλειοψηφία για τη μη λήψη απόφασης σχετικά με ζήτημα που είναι εγγεγραμμένο στην ημερήσια διάταξη.

Επιπλέον, η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με δύο συμβουλευτικά όργανα, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, των οποίων ζητά την γνώμη σχετικά με πολλές προτάσεις νομοθετικών πράξεων. Τέλος, η Επιτροπή συμμετέχει σε όλες τις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στις οποίες καλείται να διευκρινίσει και να αιτιολογήσει την πολιτική της. Έχει άλλωστε την υποχρέωση ν' απαντά, σε τακτά χρονικά διαστήματα, στις γραπτές και προφορικές ερωτήσεις των μελών του Κοινοβουλίου.

α. Τρόπος λειτουργίας

Η Επιτροπή θεσπίζει η ίδια⁷ τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται συλλογικά και με πλειοψηφία του αριθμού των μελών της δηλ. 11⁸. Χωρίς όμως να απαγορεύει τη δυνατότητα ανάθεσης ευθύνης κάποιων τομέων σε συγκεκριμένους Επιτρόπους. Οι οποίοι σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις εξετάζουν κάποιο θέμα και υποβάλλουν την πρόταση στην Επιτροπή για λήψη απόφασης.

Πολλές φορές για την ταχύτερη λήψη των αποφάσεων έχει καθιερωθεί μια απλουστευμένη διαδικασία ψήφισης, σύμφωνα με την οποία μια απόφαση θεωρείται ψηφισθείσα, αν μέσα σε ορισμένη προθεσμία δεν εκδηλωθεί καμία αντίρρηση από τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής. Υπάρχει δηλ. δυνατότητα ανάθεση κάποιων αποφασιστικών αρμοδιοτήτων σε μέλη της Επιτροπής, τα οποία αποφασίζουν έγκυρα με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει αντίρρηση απ' τα υπόλοιπα μέλη.

Η θέση του Προέδρου της Επιτροπής ενισχύθηκε μετά την Συνθήκη του Μάαστριχτ, έτσι ώστε να μην ισχύει πλέον ο παλιός χαρακτηρισμός του *primus inter pares*. Η επιλογή του γίνεται με ξεχωριστή διαδικασία σε σχέση με τους Επιτρόπους, έχει λόγο ως προς την επιλογή των Επιτρόπων, μετέχει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ενώ μετά από δήλωση των κρατών-μελών, υποβάλλει συγχρόνως με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, έκθεση για την κατάσταση της Ένωσης σε κάθε Σύνοδο της «συνδιασκέψεως των Κοινοβουλίων», δηλ. της κοινής συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Εθνικών κοινοβουλίων.

Οι Επίτροποι είναι προϊστάμενοι ενός ιδιαίτερου γραφείου (*cabinet*), στο οποίο επικεφαλής είναι ένας διευθυντής, το έργο του οποίου συνίσταται στο να βοηθήσει τον Επίτροπο στην εκτέλεση των καθηκόντων του.

⁷ Άρθρο 162, παράγρ. 2 της ΣυνθΕΚ.

⁸ Άρθρο 163, ΣυνθΕΚ.

Η Επιτροπή θεσμοθετήθηκε ειδικά για την προώθηση των Κοινοτικών και όχι των Εθνικών συμφερόντων. Αντίθετα με το Συμβούλιο που εκπροσωπεί κατά κύριο λόγο τα Εθνικά συμφέροντα.

Το όργανο αυτό έχει μια ιδιοτυπία και μια αδυναμία. Η ιδιοτυπία του είναι ότι δεν αντιστοιχεί σε κανένα Εθνικό όργανο και η αδυναμία του είναι ότι δεν διαθέτει μια άμεση δημοκρατική νομιμοποίηση που θα της προσέθετε αυξημένο κύρος στην όλη δραστηριότητά της.

β. Ο διοικητικός μηχανισμός

Η Επιτροπή διεκπεραιώνει το έργο της με τη βοήθεια ενός τεράστιου μηχανισμού, ο οποίος απασχολεί σήμερα παραπάνω από 19.000 υπαλλήλους. Οι περισσότεροι απ' αυτούς απασχολούνται σε μεταφραστικές εργασίες. Ο κάθε Επίτροπος προϊστάται κάποιων Γενικών Διευθύνσεων, οι οποίες έχουν σαν αντικείμενο διάφορους τομείς κοινοτικών δραστηριοτήτων. Οι Γενικές Διευθύνσεις υποδιαιρούνται σε Διευθύνσεις και Τμήματα.

Απ' αυτόν τον διοικητικό μηχανισμό ξεκινάει η επεξεργασία διαφόρων θεμάτων και σ' αυτόν μπορεί ν' απευθυνθεί κατά κύριο λόγο ο κοινοτικός πολίτης για θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Σήμερα υφίστανται 23 Γενικές Διευθύνσεις:

- ◆ Γενική Διεύθυνση I. Εξωτερικών σχέσεων
- ◆ Γενική Διεύθυνση Ια. Πολιτικών εξωτερικών Σχέσεων
- ◆ Γενική Διεύθυνση II. Οικονομικών και δημοσιονομικών θεμάτων
- ◆ Γενική Διεύθυνση III. Βιομηχανίας
- ◆ Γενική Διεύθυνση IV. Ανταγωνισμός
- ◆ Γενική Διεύθυνση V. Απασχόλησης, εργασιακών σχέσεων και κοινωνικών υποθέσεων
- ◆ Γενική Διεύθυνση VI. Γεωργίας
- ◆ Γενική Διεύθυνση VII. Συγκοινωνιών

- ◆ Γενική Διεύθυνση VIII. Ανάπτυξης
- ◆ Γενική Διεύθυνση IX. Προσωπικού και διοίκησης
- ◆ Γενική Διεύθυνση X. Οπτικοακουστικών μέσων, πληροφοριών, επικοινωνίας και πολιτισμού
- ◆ Γενική Διεύθυνση XI. Περιβάλλοντος, ατομικής ασφάλειας και εκτάκτων αναγκών
- ◆ Γενική Διεύθυνση XII. Επιστήμης έρευνας και ανάπτυξης
- ◆ Γενική Διεύθυνση XIII. Τηλεπικοινωνιών, πληροφορικής και αξιολόγησης ερευνητικών αποτελεσμάτων
- ◆ Γενική Διεύθυνση XIV. Αλιείας
- ◆ Γενική Διεύθυνση XV. Εσωτερικής αγοράς και χρηματισεων
- ◆ Γενική Διεύθυνση XVI. Περιφερειακής πολιτικής
- ◆ Γενική Διεύθυνση XVII. Ενέργειας
- ◆ Γενική Διεύθυνση XVIII. Πιστώσεων και επενδύσεων
- ◆ Γενική Διεύθυνση XIX. Προϋπολογισμού
- ◆ Γενική Διεύθυνση XX. Δημοσιονομικού ελέγχου
- ◆ Γενική Διεύθυνση XXI. Δασμών και εμμέσων φόρων
- ◆ Γενική Διεύθυνση XXII. Ανθρωπιστικής βοήθειας, γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, νεολαία
- ◆ Γενική Διεύθυνση XXIII. Πολιτική επιχειρήσεων, εμπορίου, τουρισμού και κοινωνικής οικονομίας

Κάτω απ' αυτόν τον τεράστιο μηχανισμό υπάρχει μια σειρά πολυπληθών συμβουλευτικών επιτροπών και ομάδων εργασίας, στις οποίες μετέχουν κοινοτικοί και εθνικοί υπάλληλοι, όπως επίσης και τεχνοκράτες. Σήμερα λειτουργούν περί τις 320 διαρκείς και περίπου 1000 μη διαρκείς Επιτροπές.

Πέρα απ' αυτές τις υπηρεσίες, η Επιτροπή διαθέτει και μια σειρά Γραφείων σε όλα τα κράτη-μέλη, όπως και σε τρίτες χώρες. Τα Γραφεία αυτά δεν αποτελούν υφιστάμενες υπηρεσίες, έχουν δε ως κύριο σκοπό τόσο τη συλλογή όσο και την παροχή πληροφοριών που αφορούν κοινοτικά θέματα.

Γ. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η κλασική περιγραφή του ρόλου της Επιτροπής, διακρίνει έξι λειτουργίες:

- i. Πρωτοβουλία υποβολής νομοθετικών προτάσεων
- ii. Θεματοφύλακας των Συνθηκών
- iii. Διαχειριστής και εκτελεστής των πολιτικών της Ένωσης και των διεθνών εμπορικών σχέσεων
- iv. Διατύπωση συστάσεων και γνωμών
- v. Σύνταξη γενικής εκθέσεως
- vi. Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία

Κατά την εκτέλεση των παραπάνω λειτουργιών η Επιτροπή προσπαθεί σταθερά να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες του απλού πολίτη και να διατηρεί χαμηλά τη γραφειοκρατία.

Είναι απαραίτητη η συνεργασία της με το Ελεγκτικό Συνέδριο για την μη ύπαρξη της απάτης στις αιτήσεις χρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

α. Νομοθετική πρωτοβουλία

Η διαδικασία με την οποία θεσπίζεται ένας νόμος αρχίζει με πρόταση της Επιτροπής γιατί χωρίς αυτήν δεν μπορεί να υπάρξει κοινοτικός νόμος. Η Επιτροπή όταν καταρτίζει τις προτάσεις έχει τρεις σταθερούς στόχους: να εντοπίζει το Ευρωπαϊκό συμφέρον, να διεξάγει όσο ευρείες διαβουλεύσεις χρειάζεται και να τηρεί την αρχή της επικουρικότητας.

Το Ευρωπαϊκό συμφέρον σημαίνει ότι μια νομοθετική πρόταση δεν αντιπροσωπεύει τομεακά συμφέροντα ή χώρες, αλλά αυτό που είναι καλύτερο για την Ένωση και τους πολίτες της σύμφωνα πάντα με την Επιτροπή.

Για να προετοιμαστεί μία πρόταση είναι αναγκαίο να γίνουν διαβουλεύσεις.

Η Επιτροπή μη ενεργώντας ανεξάρτητα απ' τον υπόλοιπο κόσμο συμβουλευεται τις Κυβερνήσεις, τα συνδικάτα, τις βιομηχανίες, τις ειδικές ομάδες συμφερόντων, τους τεχνικούς εμπειρογνώμονες και έπειτα καταλήγει στο τελικό σχέδιο.

Η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιερώνει την επικουρικότητα η οποία εφαρμόζεται από την Επιτροπή με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι σίγουρο ότι η Ένωση αναλαμβάνει δράση μόνο σε περίπτωση που η δράση σε επίπεδο Ένωσης είναι αποτελεσματικότερη απ' τη δράση σε επίπεδο κρατών-μελών.

Αφού η νομοθετική πρόταση της Επιτροπής αποσταλεί επισήμως στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο, η διαδικασία νομοθέτησης της Ένωσης θα εξαρτηθεί από το πόσο αποτελεσματικά θα συνεργαστούν τα τρία αυτά όργανα.

Η Επιτροπή δεν έχει αποκλειστικό δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας και στη συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Μπορεί όμως να υποβάλλει προτάσεις με τον ίδιο τρόπο που υποβάλλουν και οι εθνικές κυβερνήσεις και συμμετέχει στις συζητήσεις σε όλα τα επίπεδα.

β. Θεματοφύλακας των Συνθηκών

Η Επιτροπή έχει καθήκον να εξασφαλίζει τη σωστή εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης από τα κράτη-μέλη. Σε περίπτωση που παραβιαστεί η Συνθήκη από κάποιο κράτος-μέλος τότε η Επιτροπή θα κινηθεί εναντίον του και υπάρχει πιθανότητα να βρεθούν και ως διάδικοι στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Υπάρχουν φορές που η Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμα σε άτομα, εταιρείες και οργανισμούς για παραβίαση των Συνθηκών, τα οποία έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν προσφυγή στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Ο παράνομος καθορισμός των τιμών και η νόθευση του ανταγωνισμού από καρτέλ αποτελούν μόνιμο αντικείμενο της προσοχής της και επισύρουν πολύ μεγάλα πρόστιμα – στα τέλη του 1994 επιβλήθηκε σε όμιλο εταιρειών το πρόστιμο – ρεκόρ των 248 εκατ. Ecu.

Η Επιτροπή κάνει λεπτομερή έλεγχο στις Κυβερνητικές επιδοτήσεις, στη βιομηχανία ενώ ορισμένα είδη κρατικών ενισχύσεων πρέπει κατά τη Συνθήκη, να έχουν τη σύμφωνη γνώμη της.

γ. **Διαχειριστής και εκτελεστής των πολιτικών της Ένωσης και των διεθνών εμπορικών σχέσεων**

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης, στον οποίο κυριαρχούν οι γεωργικές δαπάνες που πραγματοποιούνται μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων και μέσω των διαρθρωτικών ταμείων, σκοπός των οποίων είναι να εξομαλύνουν τις οικονομικές διαφορές μεταξύ των πλουσιότερων και φτωχότερων περιοχών.

Έχει την εξουσία να θεσπίζει κανόνες που ρυθμίζουν την πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας του Συμβουλίου και να λαμβάνει προληπτικά μέτρα για κάποιο χρονικό διάστημα ούτως ώστε να προστατέψει την Κοινή Αγορά. Ακόμα επιβάλλει τους κανόνες ανταγωνισμού που προβλέπει η Συνθήκη και ρυθμίζει συγχωνεύσεις και εξαγορές από ένα ορισμένο μέγεθος και πάνω.

Η Επιτροπή ως διαπραγματευτής σε εμπορικές συμφωνίες και συμφωνίες συνεργασίας με άλλες χώρες βοηθάει στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της Ένωσης.

Πάνω από 100 χώρες έχουν κάνει τέτοιες συμφωνίες με την Ένωση, μέσα στις οποίες είναι και οι αναπτυσσόμενες χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Επίσης μια ειδική αναπτυξιακή βοήθεια δίνεται από την Ένωση στις χώρες της Νότιας Μεσογείου.

δ. Διατύπωση συστάσεων και γνώμών

Η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει συστάσεις ή γνώμες (πράξεις μη δεσμευτικές), που απευθύνονται είτε στ' άλλα κοινοτικά όργανα είτε στα κράτη-μέλη. Η διατύπωση μιας σύστασης ή μιας γνώμης μπορεί να οφείλεται σε πρωτοβουλία της Επιτροπής, αν η ίδια κρίνει ότι είναι αναγκαίο.

ε. Σύνταξη γενικής εκθέσεως

Η Επιτροπή κάθε χρόνο, ένα μήνα πριν την έναρξη της Συνόδου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συντάσσει ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.

Η έκθεση αυτή συζητείται απ' το Κοινοβούλιο, που εκθέτει τις απόψεις του τόσο για τη δραστηριότητα της Κοινότητας κατά τον προηγούμενο χρόνο όσο και για το τι πρέπει να γίνει τον επόμενο.

Στ. Συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία

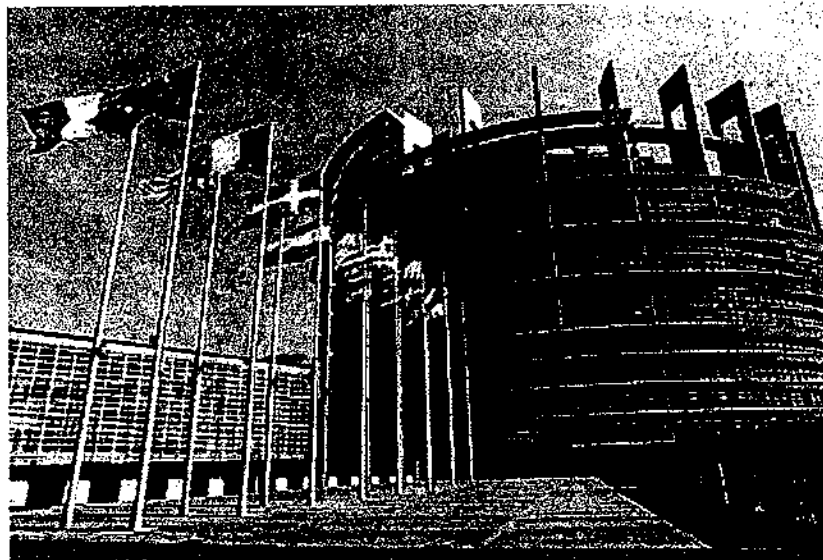
Η Επιτροπή συμμετέχει πλήρως στις εργασίες της Πολιτικής Συνεργασίας. Έτσι αυτή είναι υπεύθυνη για να συνδέει τις εξωτερικές σχέσεις της Κοινότητας με τις πολιτικές που συμφωνούνται στην Ε.Π.Σ.

Σημαντικός είναι ο ρόλος του Προέδρου της Επιτροπής, που επικουρείται από ένα ακόμα μέλος της, γιατί συμμετέχει στην σύνθεση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής κυρίως εισηγούνται επί Κοινοτικών θεμάτων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

II. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

(European Parliament, Parlement Européen,
Europäisches Parlament)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι το μεγαλύτερο πολυεθνικό Κοινοβούλιο στον κόσμο και μέσα απ' αυτό εκφράζεται δημοκρατικά η πολιτική βούληση των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αντιπροσωπεύει 375 εκατομμύρια πολίτες της Ένωσης και οι πρωταρχικοί του στόχοι, είναι όπως για κάθε Κοινοβούλιο, να ψηφίζει σωστούς νόμους, και να εκλέγει την Εκτελεστική Εξουσία. Είναι πλέον κατάλληλα εφοδιασμένο να επιτελεί το έργο του και αυτό γιατί οι αρμοδιότητές του διευρύνθηκαν σταδιακά και οι εξουσίες του ενισχύθηκαν από τις Συνθήκες που προηγήθηκαν.

A. ΕΔΡΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΕΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει σήμερα 626 βουλευτές από 15 κράτη-μέλη. Ο αριθμός, όπως επίσης και η κατανομή των εδρών στα κράτη-μέλη, ορίζεται

ύστερα από πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ομοφώνως, από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών. Η απόφαση αυτή εμπεριέχεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι τέσσερις διευρύνσεις της Κοινότητας που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και οι σημαντικές θεσμικές εξελίξεις που πραγματοποιήθηκαν, έγιναν αιτία να μεταβληθεί πολλές φορές, μέσα στα τελευταία 40 χρόνια, ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

α. Η κατανομή των εδρών

Η κατανομή των 626 εδρών μεταξύ των 15 κρατών-μελών που ισχύει σήμερα, αποφασίστηκε από το Συμβούλιο, ύστερα από σχετική εισήγηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με την Πράξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 και τις αντίστοιχες τροποποιήσεις της από τις Πράξεις προσχώρησης των νέων μελών, στο πλαίσιο των διευρύνσεων που ακολούθησαν. Βασικό κριτήριο για την κατανομή των εδρών είναι η πληθυσμιακή κατάσταση των χωρών-μελών. Η Γερμανία το κράτος-μέλος με το μεγαλύτερο πληθυσμό, έχει 99 ευρωβουλευτές. Ακολουθούν η Γαλλία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο με 87 και η Ισπανία με 64 ευρωβουλευτές. Η Ολλανδία εκπροσωπείται από 31 μέλη, ενώ η Ελλάδα, το Βέλγιο και η Πορτογαλία από 25. Η Σουηδία έχει 22 ευρωβουλευτές, η Αυστρία 21, η Δανία και η Φινλανδία από 16, η Ιρλανδία 15 και το Λουξεμβούργο 6. Η κατανομή των εδρών στα κράτη-μέλη αντανακλά, εν μέρει μόνο, την πληθυσμιακή πραγματικότητά τους. Π.χ. ένας Γερμανός ευρωβουλευτής εκπροσωπεί σχεδόν δύο φορές περισσότερους κατοίκους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απ' ό,τι ο Έλληνας συνάδελφός του. Από το παράδειγμα αυτό φαίνεται ότι οι πολίτες των μεγάλων κρατών-μελών «υποεκπροσωπούνται» στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Αντίθετα, τα μικρά κράτη-μέλη «υπερεκπροσωπούνται». Η κατανομή των εδρών στα κράτη-μέλη δείχνει ξεκάθαρα την πολιτική σκοπιμότητα να ενισχυθεί η παρουσία των μικρών χωρών μελών στο Κοινοβουλευτικό Σώμα της Ένωσης. Το Λουξεμβούργο, π.χ. έχει σήμερα 6 ευρωβουλευτές, ενώ υποθετικά με το κριτήριο της πληθυσμιακής αναλογικής θα εξέλεγε μόλις 1 ευρωβουλευτή.

β. Το σύστημα της κλιμακωτής αναλογικής

Πρόθεση του Κοινοβουλίου ήταν να καθιερωθεί ένα αντικειμενικό και μόνιμο σύστημα κατανομής των εδρών μεταξύ των κρατών-μελών.

Έκρινε ότι ο αριθμός των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το όριο των 700 περίπου μελών, για να εξασφαλίζεται και η αποτελεσματικότητα των εργασιών του. Ο πληθυσμός θα ήταν το κριτήριο για να κατανεμηθούν οι έδρες στα κράτη-μέλη. Το πρόβλημα όμως που υπήρχε ήταν εάν θα εφαρμοστεί ένα σύστημα καθαρής αναλογικής εκπροσώπησης του πληθυσμού για την κατανομή των εδρών μεταξύ των κρατών-μελών.

Το Κοινοβούλιο όμως πίστευε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είχε φτάσει ακόμα σε τέτοιο επίπεδο ώστε να εφαρμοστεί το παραπάνω σύστημα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και αντί γι' αυτό εφαρμόστηκε το σύστημα κλιμακωτής αναλογικής που προβλέπει:

- Έως ένα εκατομμύριο κατοίκους αντιστοιχούν 6 έδρες.
- Από ένα έως είκοσι πέντε εκατομμύρια κατοίκους αναλογεί μία έδρα για κάθε μισό εκατομμύριο.
- Από εξήντα εκατομμύρια και πάνω αναλογεί μία έδρα σε κάθε δύο εκατομμύρια.

Το σύστημα αυτό εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στις Ευρωπαϊκές εκλογές του 1994. Με το ίδιο σύστημα καθορίστηκε και ο αριθμός των ευρωβουλευτών των τριών νέων κρατών-μελών: Αυστρίας, Φινλανδίας και Σουηδίας.

Η κατανομή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να αναθεωρείται κάθε 10 έτη με βάση τις γενικές απογραφές του πληθυσμού των κρατών-μελών.

γ. Εκλογή ευρωβουλευτών

Οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται κάθε πέντε χρόνια με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία, που διεξάγεται στα κράτη-μέλη της Ένωσης την ίδια περίοδο με βάση τα εκλογικά συστήματα και τους σχετικούς νόμους που ισχύουν στο καθένα από αυτά. Μέχρι το 1979, οι ευρωβουλευτές ορίζονταν από τα Κοινοβούλια των κρατών-μελών. Στις 7-10 Ιουνίου 1979 οι Ευρωπαίοι πολίτες κλήθηκαν για πρώτη φορά να αναδείξουν τους ευρωβουλευτές τους με άμεση και καθολική ψηφοφορία.

Οι ευρωβουλευτές εκλέγονται από τους Ευρωπαίους πολίτες σύμφωνα με τα εκλογικά συστήματα και τους νόμους που ισχύουν στη χώρα τους. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προτείνει το 1960 να υπάρξει ένα ενιαίο ευρωπαϊκό εκλογικό σύστημα, όμως αυτό δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί.

Η αιτία γι' αυτό βρίσκεται στην αδυναμία των κυβερνήσεων των κρατών-μελών να ξεπεράσουν τις παραδοσιακές εθνικές ιδιαιτερότητες και να συμφωνήσουν σ' ένα κοινό σύστημα διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Η μη ύπαρξη ενός ενιαίου εκλογικού συστήματος έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις της Συνθήκης όπου ορίζεται ότι: «Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καταρτίζει σχέδια για τη διεξαγωγή εκλογών με άμεση καθολική ψηφοφορία κατά ενιαία διαδικασία σε όλα τα κράτη-μέλη ή σύμφωνα με αρχές που ισχύουν από κοινού σε όλα τα κράτη-μέλη».

Ύστερα από τέσσερις δεκαετίες από την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης, το Συμβούλιο δεν προχώρησε ακόμα στην θέσπιση ενός ενιαίου εκλογικού συστήματος. Οι ευρωεκλογές διεξάγονται μέχρι σήμερα σύμφωνα με την Πράξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1976 και τις σχετικές τροποποιήσεις της. Ουσιαστικά ορίζει μόνο δύο πράγματα:

1. Την περίοδο διεξαγωγής των ευρωεκλογών

Η ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών τοποθετείται εντός μίας περιόδου που αρχίζει το πρωί της Πέμπτης και λήγει την αμέσως επόμενη Κυριακή. Η καταμέτρηση των ψήφων δεν μπορεί να αρχίσει παρά μόνο μετά

την λήξη της ψηφοφορίας σε εκείνο το κράτος-μέλος του οποίου οι εκλογείς ψηφίζουν τελευταίοι. Οι ακριβείς ημερομηνίες ορίζονται με Πράξη του Συμβουλίου υπουργών, κατά κανόνα ένα χρόνο πριν από τη διενέργεια των ευρωεκλογών.

2. Το από πλευράς Ένωσης ασυμβίβαστο της ιδιότητας του μέλους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Η ιδιότητα αυτή δεν συμβιβάζεται προς την ιδιότητα του μέλους της κυβέρνησης ενός κράτους-μέλους, της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, των άλλων οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, των ειδικευμένων κοινοτικών οργανισμών που συνδέονται με τα όργανα αυτά, και τέλος με την ιδιότητα του εν ενεργεία υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού των Οργάνων της Κοινότητας. Επίσης η Πράξη της 20^{ης} Σεπτεμβρίου του 1976 ορίζει ότι ένας ευρωβουλευτής μπορεί να είναι παράλληλα και εθνικός βουλευτής. Βέβαια η εθνική νομοθεσία, που υπερισχύει στην περίπτωση αυτή, μπορεί να περιορίζει ή και να θεωρεί ασυμβίβαστες τις δύο αυτές ιδιότητες.

Με τις ευρωεκλογές του 1994 εφαρμόσθηκε για πρώτη φορά η διάταξη της Συνθήκης του Μάαστριχτ⁹, η οποία λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές συνταγματικές διατάξεις των κρατών-μελών, ορίζει ότι:

«Κάθε πολίτης της Ένωσης, που κατοικεί σε κράτος-μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος, έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο κράτος-μέλος της κατοικίας του υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του κράτους αυτού...».

Αυτό σημαίνει ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές συνταγματικές διατάξεις των κρατών-μελών, κάθε πολίτης της Ένωσης μπορεί να ψηφίζει στον τόπο κατοικίας του, σε οποιαδήποτε χώρα μέλος και αν μένει, όπως επίσης και να βάζει υποψηφιότητα για ευρωβουλευτής στον τόπο κατοικίας του.

⁹ Άρθρο 8β, παράγρ. 2 της ΣυνθΕΚ.

Από το γενικό αυτό κανόνα εξαιρούνται τα κράτη-μέλη στα οποία οι αλλοδαποί ψηφοφόροι ξεπερνούν το 20% του συνολικού αριθμού ψηφοφόρων (το Λουξεμβούργο παραδείγματος χάριν). Η παρέκκλιση αυτή μπορεί να ισχύσει για το δικαίωμα του εκλέγειν έως 5 χρόνια και για το δικαίωμα του εκλέγεσθαι έως 10 χρόνια.

B. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Οι εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διευθύνονται από τον Πρόεδρο, ο οποίος μαζί με τους 14 Αντιπροέδρους συγκροτούν το Προεδρείο, το Όργανο που αποφασίζει για τις δραστηριότητες του Κοινοβουλίου. Καθήκοντα του Προεδρείου είναι η ρύθμιση των οικονομικών και οργανωτικών ζητημάτων που αφορούν τους βουλευτές, το Κοινοβούλιο και τα όργανά του, ο καθορισμός του αριθμού των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού, καθώς και των διατάξεων σχετικά με την υπηρεσιακή και οικονομική τους κατάσταση.

Το Προεδρείο ρυθμίζει τα οικονομικά και οργανωτικά ζητήματα που αφορούν τους βουλευτές, το Κοινοβούλιο και τα όργανά του, καθορίζει τον αριθμό των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού, καθώς και τις διατάξεις σχετικά με την υπηρεσιακή και οικονομική τους κατάσταση. Το Προεδρείο ασκεί τα καθήκοντά του με τους όρους και όπως αυτά καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Σώματος.

Για έχουν μεγαλύτερο βάρος οι αποφάσεις του Προεδρείου, επιδιώκεται να υπάρχει ισορροπία στη σύνθεσή του, τόσο από πλευράς εκπροσώπησης των κρατών-μελών όσο και των πολιτικών ομάδων.

α. Διάσκεψη των Προέδρων

Η διάσκεψη των Προέδρων των πολιτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει εκτεταμένες αρμοδιότητες, πολιτικές και διαδικαστικές όσον αφορά την λειτουργία του Σώματος:

- Ζητήματα που αφορούν την εσωτερική οργάνωση του Κοινοβουλίου.
- Τις σχέσεις με όργανα και οργανισμούς εκτός Κοινότητας.
- Τις σχέσεις με τα άλλα όργανα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
- Την έγκριση του προσχεδίου καταστάσεων προβλέψεων (προϋπολογισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου).
- Κατάρτιση του σχεδίου ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων της Ολομέλειας,
- Κατανομή του χρόνου αγόρευσης στις πολιτικές ομάδες.

Το Προεδρείο και η Διάσκεψη των Προέδρων συνεδριάζουν κατά κανόνα μία έως δύο φορές τον μήνα. Οι αποφάσεις τους λαμβάνονται με την πλειοψηφία των παρόντων μελών που έχουν δικαίωμα ψήφου. Στις συνεδριάσεις αυτές μπορούν να παρευρίσκονται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και δύο εκπρόσωποι των ανεξάρτητων βουλευτών. Η διάρκεια της θητείας του Προέδρου, των Αντιπροέδρων και των Κοσμητόρων είναι 2,5 έτη.

β. Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διευθύνει, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον Κανονισμό του Σώματος, «το σύνολο των δραστηριοτήτων του Κοινοβουλίου και των οργάνων του». Στα καθήκοντα του Προέδρου, περιλαμβάνονται:

- Η διεύθυνση του συνόλου των δραστηριοτήτων του Κοινοβουλίου.
- Η Προεδρία των συνεδριάσεων της Ολομέλειας.
- Η εσωτερική και εξωτερική εκπροσώπηση του Κοινοβουλίου.

- Ο σημαντικός ρόλος του Προέδρου κατά την κατάρτιση, έγκριση και διαπίστωση του προϋπολογισμού της Κοινότητας.

Στην αρχή και το μέσον της πενταετούς κοινοβουλευτικής περιόδου, η Ολομέλεια εκλέγει τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η διαδικασία εκλογής του Προέδρου, η οποία διευθύνεται από πρεσβύτερο βουλευτή, είναι η εξής:

Οι υποψηφιότητες για το αξίωμα του Προέδρου και για το Προεδρείο (Αντιπρόεδροι) υποβάλλονται με τη συναίνεση των ενδιαφερομένων. Η υποψηφιότητά τους πρέπει να υποστηρίζεται από πολιτική ομάδα ή από 29 τουλάχιστον βουλευτές. Έπειτα από μυστική ψηφοφορία εκλέγεται αυτός που έχει συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των βουλευτών που ψήφισαν. Αν ύστερα από τρεις ψηφοφορίες κανένας υποψήφιος δεν έχει λάβει την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων, τότε στην τέταρτη ψηφοφορία μπορούν να είναι υποψήφιοι μόνο οι δύο που έλαβαν το μεγαλύτερο αριθμό ψήφων στην τρίτη ψηφοφορία. Στην τέταρτη ψηφοφορία αρκεί η απλή πλειοψηφία των ψηφισάντων.

Διατελέσαντες Πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου		
Robert Schuman	1958-1960	Χριστιανοδημοκράτης/Γαλλία
Hans Furler	1960-1962	Χριστιανοδημοκράτης/Γερμανία
Gaetano Martino	1962-1964	Φιλελεύθερος/Ιταλία
Jean Duvieusart	1964-1965	Χριστιανοδημοκράτης/Βέλγιο
Victor Leemans	1965-1966	Χριστιανοδημοκράτης/Βέλγιο
Alain Poher	1966-1969	Χριστιανοδημοκράτης/Γαλλία
Mario Scelba	1969-1971	Χριστιανοδημοκράτης/Ιταλία
Walter Behrendt	1971-1973	Σοσιαλιστής/Γερμανία
Cornelis Berkhouwer	1973-1975	Φιλελεύθερος/Ολλανδία
Georges Spénale	1975-1977	Σοσιαλιστής/Γαλλία
Emilio Colombo	1977-1979	Χριστιανοδημοκράτης/Ιταλία
Simone Veil	1979-1982	Φιλελεύθερη/Γαλλία

Pieter Dankert	1982-1984	Σοσιαλιστής/Ολλανδία
Pierre Pflimlin	1984-1987	Χριστιανοδημοκράτης/Γαλλία
Lord Plumb	1987-1989	Συντηρητικός/Αγγλία
Enrique Baron Crespo	1989-1992	Σοσιαλιστής/Ισπανία
Egon Klepsch	1992-1994	Χριστιανοδημοκράτης/Γερμανία
Klaus Hänsch	1994-1997	Σοσιαλιστής/Γερμανία
José Maria Gil-Robles	1977-1999	Χριστιανοδημοκράτης/Ισπανία
Nikole Fontaine	1999-2002	Χριστιανοδημοκράτης/Γαλλία
Pat Cox	2002-	Φιλελεύθερος/Ιρλανδία

γ. Εκλογή αντιπροέδρων

Μετά την εκλογή του Προέδρου του Κοινοβουλίου ακολουθεί, υπό την προεδρία του, η εκλογή των 14 Αντιπροέδρων, η οποία βασίζεται τυπικά στην ίδια εκλογική διαδικασία. Σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, οι Αντιπρόεδροι εκλέγονται με ένα μόνο ψηφοδέλτιο. Οι 14 υποψήφιοι που έχουν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων εκλέγονται με την πρώτη ή την δεύτερη ψηφοφορία και σύμφωνα με την σειρά των ψήφων που έλαβαν. Σε περίπτωση που υπάρξει και τρίτη ψηφοφορία, τότε αρκεί η σχετική πλειοψηφία. Όταν ο αριθμός των υποψηφιοτήτων δεν υπερβαίνει τον αριθμό των προς πλήρωση εδρών, διενεργείται και συμπληρωματική ψηφοφορία για την κάλυψη των κενών εδρών.

Η ιεράρχηση των Αντιπροέδρων καθορίζεται από την σειρά εκλογής τους. Κύρια αρμοδιότητά τους είναι η αναπλήρωση του Προέδρου κατά την προεδρία των συνεδριάσεων της Ολομέλειας ή κατά τις τελετές. Ιδιαίτερη σημασία προσλαμβάνει η συμμετοχή τους στους αποφάσεις του Προεδρείου.

δ. Το σώμα των Κοσμητόρων

Ο θεσμός «της Κοσμητείας» εισήχθη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για πρώτη φορά το 1977. Οι πέντε Κοσμήτορες που έχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγονται σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τους Αντιπροέδρους και συμμετέχουν στο Προεδρείο με συμβουλευτική ψήφο. Οι αποφάσεις των Κοσμητόρων έχουν σχέση με διοικητικά και οικονομικά θέματα που αφορούν άμεσα τους βουλευτές. Επίσης έχουν δικαίωμα να πουν την γνώμη τους πάνω σε θέματα που αφορούν την αγορά ή τη μίσθωση των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιεί το Κοινοβούλιο.

Γ. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Σε γενικές γραμμές το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εργάζεται ως εξής: η Ολομέλειά του συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση για μία εβδομάδα, κάθε μήνα, στο Στρασβούργο (Γαλλία). Οι εργασίες της Ολομέλειας προετοιμάζονται από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, οι οποίες συνεδριάζουν κατά κανόνα στις Βρυξέλλες (Βέλγιο). Η εργασία όλων των Οργάνων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επικουρείται από τη Γενική Γραμματεία του (Διοίκηση), η οποία έχει ως κύριο τόπο εργασίας της το Λουξεμβούργο. Οι συνεδριάσεις της Ολομέλειας και των Επιτροπών διεξάγονται στις έντεκα επίσημες γλώσσες της Κοινότητας με ταυτόχρονη διερμηνεία. Στις γλώσσες αυτές συντάσσονται και όλα τα έγγραφα του Κοινοβουλίου.

Το κύριο αντικείμενο εργασιών της Ολομέλειας είναι η εξέταση των εκθέσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, των προτάσεων, δηλώσεων και ανακοινώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου, στις ερωτήσεις προς τα δύο αυτά όργανα, καθώς και στις συζητήσεις των επειγόντων και επικαίρων θεμάτων. Το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων των ευρωβουλευτών προβλέπει κατά μήνα:

- Μία εβδομάδα αφιερωμένη στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας,
- Δύο εβδομάδες συνεδριάσεων των Κοινοβουλευτικών επιτροπών, και
- Μία εβδομάδα συνεδριάσεων των πολιτικών ομάδων.

Το Κοινοβούλιο συνεδριάζει, κατά κανόνα, 60 ημέρες το χρόνο, κατανεμημένες σε δώδεκα περιόδους τακτικών συνόδων. Επιπλέον, οι Συνθήκες προβλέπουν ότι το Κοινοβούλιο μπορεί να συνέλθει σε έκτακτη σύνοδο, αν το ζητήσει η πλειοψηφία των μελών του, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή.

α. Διεξαγωγή της συνεδρίασης – ψηφοφορίες

Οι συνεδριάσεις της Ολομέλειας διευθύνονται από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου με βάση την ημερήσια διάταξη και σύμφωνα με τον Κανονισμό του Σώματος.

Το δικαίωμα ψήφου είναι προσωπικό. Δηλαδή οι βουλευτές κατά την ψηφοφορία πρέπει να είναι παρόντες στην Ολομέλεια.

Οι βουλευτές βέβαια έχουν πολλές πολιτικές υποχρεώσεις όταν η Ολομέλεια συνεδριάζει, γι' αυτό και οι κανόνες σχετικά με την απαρτία έχουν μεγάλη διαδικαστική σημασία.

Απαρτία θεωρείται ότι υπάρχει όταν στην αίθουσα των συνεδριάσεων είναι παρόν το 1/3 των εν ενεργεία βουλευτών (209).

Το Κοινοβούλιο ψηφίζει κατά κανόνα δι' ανατάσεως της χειρός, δι' ονομαστικής κλήσεως, με μυστική ψηφοφορία ή με ηλεκτρονικό σύστημα.

β. Το θέμα της έδρας

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν έχει έναν μοναδικό τόπο εργασίας. Είναι υποχρεωμένο να εργάζεται σε τρεις διαφορετικούς τόπους: η Ολομέλειά του στο Στρασβούργο, οι Επιτροπές στις Βρυξέλλες και η Γραμματεία του στο Λουξεμβούργο.

Αυτό σημαίνει ότι οι ευρωβουλευτές και οι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας μετακινούνται συνεχώς δημιουργώντας έτσι σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του, αλλά και πρόσθετο κόστος.

Η κατάσταση αυτή οφείλεται στο ότι οι Κυβερνήσεις των κρατών-μελών, οι οποίες είναι μόνες αρμόδιες για τον καθορισμό της έδρας των οργάνων της Κοινότητας, δεν μπόρεσαν να αποφασίσουν για έναν μοναδικό τόπο εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Στις 11-12 Δεκεμβρίου 1992, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου, με κοινή συμφωνία των εκπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών-μελών, καθόρισε τις έδρες των θεσμικών οργάνων και ορισμένων οργανισμών και υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λαμβάνοντας για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την ακόλουθη απόφαση:

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει την έδρα του στο Στρασβούργο, όπου λαμβάνουν χώρα οι δώδεκα μηνιαίες περιόδους Συνόδου της Ολομέλειας, συμπεριλαμβανομένης της Συνόδου για τον προϋπολογισμό. Οι περιόδους των πρόσθετων Συνόδων της Ολομέλειας πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες.

Οι Επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εδρεύουν στις Βρυξέλλες.

Η Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι υπηρεσίες της θα παραμείνουν στο Λουξεμβούργο». Η Συμφωνία αυτή ενσωματώθηκε στη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

γ. Η Γενική Γραμματεία

Καθοριστικό ρόλο έχει στη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η Γενική Γραμματεία, στην οποία, μαζί με τις σχετικές γραμματείες των πολιτικών ομάδων, απασχολούνται 4.000 περίπου υπάλληλοι όλων των κατηγοριών. Το 1/3 από αυτούς απασχολείται στις γλωσσικές υπηρεσίες (διερμηνεία, μετάφραση).

Ανώτατος προϊστάμενος των διοικητικών υπηρεσιών (Γενική Γραμματεία) του Κοινοβουλίου είναι ο Γενικός Γραμματέας. Ο Γενικός Γραμματέας είναι υπεύθυνος έναντι του Προέδρου και του Προεδρείου για την καθημερινή διεκπεραίωση όλων των εργασιών του Κοινοβουλίου και διαχειρίζεται, υπό την εποπτεία του Προέδρου, τον προϋπολογισμό του Κοινοβουλίου. Σήμερα Γενικός Γραμματέας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι ο κ. Julian Priestley.

Η Γραμματεία πρέπει να διευκολύνει το έργο 626 ευρωβουλευτών από 100 εθνικά κόμματα και 406 περιφέρειες των κρατών-μελών. Είναι υπεύθυνη για τη διοργάνωση των Συνόδων της Ολομέλειας, των συνεδριάσεων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και των διακοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών. Συνολικά συμπαρίσταται και διεκπεραιώνει τις οργανωτικές και διοικητικές ανάγκες 65 επισήμων Οργάνων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Δ. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Ένα βασικό χαρακτηριστικό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι ότι τα μέλη του δέν οργανώνονται κατά εθνικές αντιπροσωπείες αλλά κατά πολιτικές ομάδες, με βάση τον πολιτικό τους προσανατολισμό. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπάρχουν σήμερα 8 πολιτικές ομάδες, στις οποίες εκπροσωπούνται 100 ευρωπαϊκά κόμματα.

Πολιτική ομάδα μπορούν να σχηματίσουν 29 τουλάχιστον ευρωβουλευτές. Ο αριθμός αυτός μειώνεται σε 23, εάν οι βουλευτές ανήκουν σε 2 κράτη, σε 18 εάν ανήκουν τουλάχιστον σε 3 και σε 14, εάν ανήκουν σε 4 ή περισσότερα κράτη-μέλη.

Αξιοσημείωτο, εδώ, είναι ότι σήμερα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν υπάρχει καμία πολιτική ομάδα με μονοεθνική σύνθεση. Μάλιστα, οι 2 μεγαλύτερες πολιτικές ομάδες, οι σοσιαλιστές και οι χριστιανοδημοκράτες, έχουν στις τάξεις τους ευρωβουλευτές από όλα τα κράτη-μέλη.

Ο Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρέχει στις (αναγνωρισμένες) πολιτικές ομάδες ουσιαστικά και διαδικαστικά δικαιώματα που δεν τα έχει ο μεμονωμένος ευρωβουλευτής. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού, οι πολιτικές ομάδες μπορούν, π.χ., να ζητήσουν:

- Τη συζήτηση επικαίρων, επειγόντων και σημαντικών θεμάτων με τη διαδικασία του κατεπείγοντος.
- Τη διεξαγωγή συζήτησης επί θέματος γενικού ενδιαφέροντος αμέσως μετά την ώρα των ερωτήσεων.
- Την περάτωση της συζήτησης, καθώς επίσης και την διακοπή ή λύση της συνεδρίασης.
- Την ψηφοφορία δι' ονομαστικής κλήσεως.
- Την επαναφορά προς ψηφοφορία στην Ολομέλεια τροπολογίας, η οποία έχει απορριφθεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

α. **Οι ονομασίες των πολιτικών ομάδων**

ι. **Η ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος/Ευρωπαίων Δημοκρατών**

Μετά τις εκλογές του Ιουνίου 1999 αποτελεί τη μεγαλύτερη σε δύναμη πολιτική ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ο πυρήνας της, το

Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, συγκροτήθηκε τον Ιούνιο του 1953 από 38 βουλευτές.

Με τις ευρωεκλογές του Ιουνίου του 1994 ο αριθμός των βουλευτών αυξάνεται σε 180. Η ομάδα του ΕΛΚ/ΕΔ αναδεικνύεται το 1999 στη μεγαλύτερη πολιτική δύναμη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με 232 μέλη, τα οποία προέρχονται από 35 (κυρίως χριστιανοδημοκρατικά) κόμματα των 15 κρατών-μελών. Στην ομάδα αυτή συγκαταλέγονται και οι 9 ευρωβουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

ii. Η ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος

Η σοσιαλιστική ομάδα υπήρξε μέχρι τις εκλογές του Ιουνίου του 1999 η μεγαλύτερη πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Συγκροτήθηκε για πρώτη φορά τον Ιούνιο του 1953 και αποτελείται κυρίως από σοσιαλδημοκρατικά και σοσιαλιστικά κόμματα των κρατών-μελών. Στην ομάδα αυτή ανήκουν και οι 9 ευρωβουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Στο δυναμικό της σοσιαλιστικής ομάδας είναι σήμερα 181 ευρωβουλευτές από 20 κόμματα των 15 κρατών-μελών.

iii. Η ομάδα του Ευρωπαϊκού Κόμματος των Φιλελεύθερων Δημοκρατών και Μεταρρυθμιστών

Οι φιλελεύθεροι αποτελούν μία από τις πρώτες πολιτικές ομάδες που συγκροτήθηκαν στο Σώμα, το 1953. Απαριθμεί σήμερα 52 μέλη που προέρχονται από 17 ιδεολογικά συγγενή κόμματα 10 κρατών-μελών.

iv. Η ομάδα των Πρασίνων

Η ομάδα των πρασίνων συγκροτήθηκε ως πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αμέσως μετά τις ευρωεκλογές του Ιουνίου του 1989. Στην ομάδα αυτή ανήκουν σήμερα 46 ευρωβουλευτές, προερχόμενοι από 19 οικολογικά κινήματα/κόμματα 12 κρατών-μελών.

v. Η Συνομοσπονδιακή ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Βόρειας Πράσινης Αριστεράς

Η ομάδα αυτή συγκροτήθηκε μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές του 1994 και έχει σήμερα 42 μέλη που εκπροσωπούν 15 κόμματα από 10 κράτη-μέλη. Σε αυτή συμμετέχουν και οι ευρωβουλευτές του ΚΚΕ, του ΔΗΚΚΙ και του ΣΥΝ.

vi. Η ομάδα της Ένωσης για την Ευρώπη των Εθνών

Συγκροτήθηκε μετά τις ευρωπαϊκές εκλογές του 1999 και αποτελείται από 24 ευρωβουλευτές που εκπροσωπούν 5 κόμματα από 5 κράτη-μέλη. Βασικό σύνθημα της ομάδας είναι το «όχι σε μια ομοσπονδιακή Ευρώπη».

vii. Η ομάδα τεχνικού Συντονισμού των Ανεξάρτητων Βουλευτών

Η ομάδα αυτή συγκροτήθηκε μετά της ευρωεκλογές του 1999 και έχει στο δυναμικό της 19 βουλευτές από κόμματα τριών κρατών-μελών.

viii. Η ομάδα για την Ευρώπη της Δημοκρατίας και της Διαφοράς

Η ομάδα αυτή αποτελείται από 16 βουλευτές που προέρχονται από 5 κόμματα τεσσάρων κρατών-μελών και συγκροτήθηκε τον Ιούνιο του 1999 ύστερα από τις ευρωεκλογές. Κύριο πολιτικό της σύνθημα είναι η απόρριψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπάρχουν 14 ευρωβουλευτές σήμερα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οι οποίοι είναι ανεξάρτητοι («μη εγγεγραμμένοι»), δηλ. δεν ανήκουν σε μια πολιτική ομάδα. Διαθέτουν μια συντονιστική γραμματεία, καθώς και εκπροσώπους – παρατηρητές χωρίς βέβαια, δικαίωμα ψήφου. Οι μη εγγεγραμμένοι ευρωβουλευτές δεν αποτελούν πολιτική ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και προέρχονται από 4 κράτη-μέλη.

Ε. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπάρχουν σήμερα 17 μόνιμες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, κάθε μία αρμόδια για συγκεκριμένο τομέα της Κοινοτικής δραστηριότητας. Το έργο των Επιτροπών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι πολύ σημαντικό.

Οι Επιτροπές εξετάζουν και προετοιμάζουν όλα τα θέματα πριν πάνε στην Ολομέλεια: εκθέσεις, προτάσεις ψηφισμάτων, γνωμοδοτήσεις κ.ά.

Ο ρόλος τους όμως δεν περιορίζεται μόνο στην προετοιμασία των εργασιών της Ολομέλειας. Λόγω της εκπροσώπησης των πολιτικών ομάδων στις Επιτροπές, οι αποφάσεις των Επιτροπών ισοδυναμούν με προαποφάσεις που σπάνια ανατρέπονται στην ουσία τους από την Ολομέλεια.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές μπορεί να είναι μόνιμες, προσωρινές ή εξεταστικές και οι συνεδριάσεις τους είναι δημόσιες.

Η εκλογή των μελών των μόνιμων επιτροπών γίνεται από την Ολομέλεια κατά την πρώτη περίοδο Συνόδου του νεοεκλεγέντος Κοινοβουλίου και ύστερα, αφού περάσουν 2,5 έτη.

Κατά την πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή των μελών τους, οι Επιτροπές εκλέγουν το Προεδρείο τους: έναν Πρόεδρο και έναν, δύο ή τρεις Αντιπροέδρους.

Οι εργασίες των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών διευθύνονται από το Προεδρείο τους. Κάθε Επιτροπή επικουρείται στις εργασίες της από μια γραμματεία 5-6 υπαλλήλων.

α. Μόνιμες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές

Αποστολή των μόνιμων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών του Σώματος είναι η εξέταση των ζητημάτων που τους παραπέμπονται από τον Πρόεδρο του Σώματος. Λόγω του αντικειμένου τους οι Επιτροπές έχουν μόνιμο χαρακτήρα και δεν περιορίζονται χρονικά.

i. Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφαλείας και Αμυντικής Πολιτικής

Η πολυπληθέστερη Κοινοβουλευτική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία αριθμεί 65 τακτικά και άλλα τόσα αναπληρωματικά μέλη, αποτελεί συνέχεια της πολιτικής Επιτροπής (1953), η οποία «διασπάστηκε» τον Ιανουάριο του 1992, στις Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών υποθέσεων. Κύριες αρμοδιότητές της είναι η εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της κοινής άμυνας και του αφοπλισμού.

ii. Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου

Η Επιτροπή Γεωργίας, που συστήθηκε το 1958, έχει 38 τακτικά μέλη και οι κύριες αρμοδιότητές της αφορούν την λειτουργία και ανάπτυξη της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ανάπτυξη της υπαίθρου).

Είναι υπεύθυνη για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο και για την ανάπτυξη – εφαρμογή μιας κοινής δασικής πολιτικής. Τέλος, βασική ασχολία της είναι: η κτηνοτροφία, οι ζωοτροφές και η επάρκεια αγροτικών πρώτων υλών.

iii. Επιτροπή Προϋπολογισμών

Είναι μια από τις πιο σημαντικές Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, συστήθηκε το 1958 και έχει σήμερα 45 τακτικά μέλη. Κύριες αρμοδιότητές της είναι ο καθορισμός και η άσκηση των εξουσιών του Κοινοβουλίου στα θέματα προϋπολογισμού, ο έλεγχος των δαπανών και εσόδων της Κοινότητας και η συμμετοχή του Σώματος στο πολυετή σχέδιο προϋπολογισμού.

iv. Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

Η Επιτροπή αυτή αποτελείται σήμερα από 45 μέλη και είναι αρμόδια για την σταδιακή υλοποίηση της Ο.Ν.Ε., τον οικονομικό και νομισματικό προγραμματισμό, την νομισματική, την δανειοδοτική και δανειοληπτική πολιτική.

Επίσης αρμοδιότητά της είναι οι σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το Παγκόσμιο Νομισματικό Σύστημα και τις Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες.

v. Επιτροπή Βιομηχανίας, Εξωτερικού Εμπορίου, Έρευνας και Ενέργειας

Αυτή η Κοινοβουλευτική Επιτροπή έχει σήμερα 60 μέλη και προέρχεται από την ένωση της παλαιάς Επιτροπής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Ενέργειας που υπάρχει από το 1958 και της πρώην Επιτροπής Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων, η οποία καταργήθηκε.

Αρμοδιότητές της είναι: οι τηλεπικοινωνίες, η διαστημική βιομηχανία, η κοινοτική βιομηχανική πολιτική και η τεχνολογία των πληροφοριών. Επίσης είναι υπεύθυνη για τις διεθνείς οικονομικές και εμπορικές συμφωνίες, για την οικονομική συνεργασία και για τα προγράμματα υποστήριξης προς τις τρίτες συνδεδεμένες χώρες. Επιπλέον η Επιτροπή είναι αρμόδια για τα Κοινοτικά Προγράμματα Έρευνας και για την Πολιτική Ενέργειας της Ένωσης.

vi. Επιτροπή Νομικών Θεμάτων και Εσωτερικής Αγοράς

Η Νομική Επιτροπή συστήθηκε το 1958 και έχει σήμερα 35 μέλη. Οι βασικές αρμοδιότητές της έχουν σχέση με τις νομικές πλευρές της θέσπισης, ερμηνείας και εφαρμογής του Κοινοτικού δικαίου, όπως επίσης και του Διεθνούς δικαίου, όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακόμα προστατεύει νομικά τους καταναλωτές και τα δικαιώματα και τις εξουσίες του Κοινοβουλίου.

vii. Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

Η Κοινωνική Επιτροπή συγκροτήθηκε το 1953 και έχει σήμερα 55 μέλη. Είναι αρμόδια για την πολιτική απασχόλησης, την κοινωνική πολιτική, την

επαγγελματική κατάρτιση και τέλος την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας.

viii. Επιτροπή Περιφερειακής Πολιτικής, Μεταφορών και Τουρισμού

Συγκροτήθηκε για πρώτη φορά το 1973, έχει 59 τακτικά μέλη και ασχολείται με θέματα περιφερειακής πολιτικής μεταφορών και τουρισμού (συγχώνευση με την προηγούμενη Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού).

Είναι αρμόδια για την επίλυση των προβλημάτων στις απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές και για ζητήματα των σιδηροδρομικών, οδικών και πλωτών μεταφορών, καθώς επίσης και τη θαλάσσια και εναέρια ναυσιπλοΐα.

ix. Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών

Θεωρείται η πολυπληθέστερη και πολυαπασχολούμενη Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Συστήθηκε το 1973 και απαριθμεί 60 τακτικά μέλη. Είναι υπεύθυνη για τη λήψη μέτρων προστασίας για την καταπολέμηση της ρύπανσης του αέρα, του εδάφους και των υδάτων. Όμως σημαντικότερη αρμοδιότητά της είναι η διαφύλαξη της δημόσιας υγείας, η προστασία των καταναλωτών και ο έλεγχος των φαρμακευτικών και διατροφικών προϊόντων.

x. Επιτροπή Πολιτισμού, Νεότητας, Παιδείας, Μέσων Ενημέρωσης και Αθλητισμού

Η Επιτροπή αυτή υφίσταται από το 1961 και αποτελείται από 35 μέλη. Είναι υπεύθυνη για την ενημέρωση της Κοινής γνώμης για τις δραστηριότητες της Ένωσης, για τα εκπαιδευτικά προγράμματα και για την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Επίσης προσπαθεί να επιλύσει προβλήματα που αφορούν την πληροφόρηση, τα ΜΜΕ και τον αθλητισμό.

xi. Επιτροπή Ανάπτυξης και Συνεργασίας

Συστήθηκε το 1958 και έχει σήμερα 34 μέλη. Αρμοδιότητά της είναι η εξέταση και ο έλεγχος της πολιτικής της Ένωσης στον αναπτυξιακό τομέα. Ακόμα είναι αρμόδια για τις σχέσεις με τις χώρες που είναι υπό ανάπτυξη με τις οποίες η Ένωση έχει πραγματοποιήσει συμφωνίες συνεργασίας.

xii. Επιτροπή Ελευθεριών και Δικαιωμάτων των Πολιτών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Η σχετικά νέα αυτή Επιτροπή έχει 43 μέλη και συστήθηκε τον Ιανουάριο του 1992.

Είναι αρμόδια για ζητήματα που αφορούν τα δικαιώματα των πολιτών, καθώς και τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην αρμοδιότητά της υπάγονται και όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την καταπολέμηση οποιασδήποτε διάκρισης, την προστασία των φυσικών προσώπων κατά τη συλλογή, επεξεργασία και την ελεύθερη κυκλοφορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Είναι αρμόδια για όλα τα θέματα που συνδέονται με την δημιουργία και την ανάπτυξη χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, όπως προβλέπεται από τη Συνθήκη, καθώς και για θέματα που έχουν σχέση με την μετανάστευση, την παροχή ασύλου, το δικαίωμα διαμονής, την πρόληψη του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, και την καταπολέμηση του εγκλήματος.

xiii. Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού

Η Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού συστήθηκε το 1979 και απαριθμεί 21 τακτικά μέλη. Είναι αρμόδια για ζητήματα που αφορούν το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τις χρηματοδοτικές και διοικητικές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Ακόμα αρμοδιότητές της είναι ο έλεγχος της εκτέλεσης των τρεχόντων προϋπολογισμών, η εξέταση των εκθέσεων και γνωμοδοτήσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και η καταπολέμηση της απάτης.

xiv. Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων (Θεσμικών Θεμάτων)

Η σύστασή της, τον Ιούνιο του 1981, ήταν η σημαντικότερη καινοτομία των τελευταίων ετών στο χώρο των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Σήμερα είναι αρμόδια για τις θεσμικές επιπτώσεις των διαπραγματεύσεων για τη διεύρυνση της Ένωσης, για τις σχέσεις με τα άλλα θεσμικά όργανα, για την ανάπτυξη Ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων, και για την διαπίστωση σοβαρής και διαρκούς παραβίασης εκ μέρους κράτους-μέλους κατά των αρχών της Ένωσης.

xv. Επιτροπή για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και τις ίσες ευκαιρίες

Η Επιτροπή αυτή συστήθηκε το 1979 ως προσωρινή εξεταστική Επιτροπή, προκειμένου να εξετάσει την κατάσταση της γυναίκας στην Ευρώπη. Το 1984 μετετράπη σε μόνιμη Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που σήμερα έχει 40 μέλη.

Είναι αρμόδια για την προώθηση των δικαιωμάτων της γυναίκας στην Ένωση και για την εφαρμογή και βελτίωση των οδηγιών που έχουν σχέση με την ισότητα των δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών.

xvi. Επιτροπή Αναφορών

Η Επιτροπή αυτή συστήθηκε το 1987 και έχει σήμερα 30 τακτικά μέλη. Προτείνει στο Σώμα τους υποψήφιους για τη θέση του Διαμεσολαβητή και είναι αρμόδια για την εξέταση των αναφορών των Ευρωπαίων πολιτών και για την τυχόν συνέχεια που θα δοθεί σ' αυτές από τα άλλα Κοινοτικά Όργανα.

xvii. Επιτροπή Αλιείας

Είναι η νεότερη από όλες τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και δημιουργήθηκε το 1995. Αριθμεί 21 μέλη και είναι αρμόδια για τον Κοινοβουλευτικό έλεγχο όσον αφορά την ανάπτυξη και την εφαρμογή της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

β. Εξεταστικές και προσωρινές επιτροπές

Εκτός από τις μόνιμες Επιτροπές, το Κοινοβούλιο έχει τη δυνατότητα όποια στιγμή θελήσει να συστήσει προσωρινές Επιτροπές, των οποίων οι αρμοδιότητες, η σύνθεση και η λήξη της θητείας καθορίζονται ταυτόχρονα με τη λήψη της απόφασης για τη σύστασή τους.

Η θητεία των προσωρινών Επιτροπών δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες, εκτός αν το Κοινοβούλιο παρατείνει τη διάρκεια της θητείας μετά τη λήξη της. Επίσης, μετά από αίτηση του ¼ των εν ενεργεία βουλευτών (157), είναι δυνατόν να συστηθούν εξεταστικές Επιτροπές από το Κοινοβούλιο, οι οποίες θα έχουν ως στόχο τη διερεύνηση παραβιάσεων που μπορεί να έχουν προκληθεί στην Κοινοτική νομοθεσία ή περιστατικών κακής διαχείρισης σε σχέση με τις Κοινοτικές αρμοδιότητες. Τα μέλη της εξεταστικής Επιτροπής δεν μπορούν να είναι περισσότερα από 17 και η ολοκλήρωση του έργου της γίνεται εντός 9 μηνών το πολύ, με την υποβολή έκθεσης προς το Κοινοβούλιο σχετικά με τ' αποτελέσματα της έρευνας.

γ. Διακοινοβουλευτικές Αντιπροσωπείες

Με τις περισσότερες χώρες του «Τρίτου Κόσμου» η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει συνάψει συμφωνίες συνεργασίας, στις οποίες προβλέπεται και η Κοινοβουλευτική συνεργασία ανάμεσα στις δύο πλευρές, που είναι υποχρεωτική.

Για το σκοπό αυτό το Κοινοβούλιο συστήνει μόνιμες διακοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες, των οποίων ο αριθμός των μελών καθορίζεται ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους. Η εκλογή των μελών γίνεται από το Κοινοβούλιο κατά την πρώτη περίοδο Συνόδου μετά την επανεκλογή του Κοινοβουλίου και, ξανά, μετά από 2,5 χρόνια. Οι διακοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες είναι όργανα εξωτερικών επαφών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και κύριο έργο

τους είναι οι διακοινοβουλευτικές σχέσεις, η εξασφάλιση της αμοιβαίας σωστής πληροφόρησης και η άσκηση του Κοινοβουλευτικού ελέγχου επί των εξωτερικών πολιτικών της Κοινότητας.

ΣΤ. ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Μέχρι την 1^η Νοεμβρίου 1993, οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθορίζονται από την ιδρυτική Συνθήκη της Ρώμης (25 Μαρτίου 1957) και την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, με την οποία τροποποιήθηκε η Συνθήκη της Ρώμης. Σύμφωνα με την τροποποιημένη Συνθήκη, το Κοινοβούλιο έχει:

- Δικαίωμα απόφασης στην οριστική έγκριση και δικαίωμα συναπόφασης στην κατάρτιση του προϋπολογισμού.
- Ανάλογα με την υπό εξέταση νομική πράξη, δικαίωμα υποχρεωτικής διαβούλευσης, δεύτερης ανάγνωσης και σε ορισμένες περιπτώσεις συναπόφασης στο νομοθετικό τομέα.
- Δικαίωμα άσκησης πολιτικού ελέγχου πάνω στις πράξεις και γενικότερα τις δραστηριότητες των Κοινοτικών Οργάνων, ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι αρμοδιότητες τροποποιούνται και επαυξάνονται σημαντικά με την Συνθήκη του Μάαστριχτ, που άρχισε να ισχύει από 1^η Νοεμβρίου 1993, και από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ που η εφαρμογή της άρχισε την 1^η Μαΐου του 1999.

α. Αρμοδιότητες επί του προϋπολογισμού

Το 1975 ο αρχικός συμβουλευτικός ρόλος του Κοινοβουλίου για τη χρηματοδότηση του Κοινοτικού προϋπολογισμού, μετεβλήθη σε ρόλο

συναπόφασης με το Συμβούλιο. Σύμφωνα με τη Συνθήκη, το Κοινοβούλιο έχει αποκλειστικά το δικαίωμα να εγκρίνει ή να απορρίψει τον προϋπολογισμό στο σύνολό του «για σοβαρούς λόγους». Για την απόρριψη αυτή απαιτείται η πλειοψηφία των εν ενεργεία μελών του Κοινοβουλίου και των 2/3 των βουλευτών που ψήφισαν.

Για τις υποχρεωτικές δαπάνες της Κοινότητας το Κοινοβούλιο μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις, οι οποίες δεν είναι δεσμευτικές για το Συμβούλιο, που αποφασίζει για τις δαπάνες αυτές. Το Κοινοβούλιο όμως έχει την «τελευταία λέξη» για τις μη υποχρεωτικές δαπάνες, και το Συμβούλιο δεν μπορεί να απορρίψει οριστικά τις τροπολογίες που εγκρίνει το Σώμα με την ειδική πλειοψηφία των 3/5 των μελών του. Ουσιαστικά το Κοινοβούλιο αποφασίζει για την «εσωτερική» κατανομή συγκεκριμένων κονδυλίων τα οποία μπορεί να αυξήσει έως ενός συγκεκριμένου ορίου.

Τέλος το Κοινοβούλιο έχει από τη Συνθήκη το δικαίωμα ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πιστή εκτέλεση του Κοινοτικού προϋπολογισμού. Εάν διαπιστωθεί από το Σώμα ότι η εκτέλεση του προϋπολογισμού δεν έγινε πιστά, η Επιτροπή θα έχει πολύ αρνητικές συνέπειες (π.χ. συλλογική παραίτηση). Ο καταμερισμός των εξουσιών του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου στον τομέα του προϋπολογισμού αποδείχθηκε δύσκολος στην πράξη γι' αυτό προκειμένου να αμβλυνθούν οι διαφορές των δύο οργάνων, έχει αρχίσει από το 1978 να εφαρμόζεται η «διαδικασία συνεννόησης», που φέρνει σε επαφή τους εκπροσώπους των δύο οργάνων για τη διευθέτηση των μεταξύ τους διαφορών σε θέματα προϋπολογισμού.

β. Διεύρυνση των αρμοδιοτήτων στον προϋπολογισμό

Σύμφωνα με την Συνθήκη του Μάαστριχτ, το Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να έχει διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν λάβει οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων της Ένωσης χωρίς βέβαια

η συμμετοχή του Σώματος να έχει αποφασιστικό χαρακτήρα. Το Συμβούλιο οφείλει επίσης να έχει διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την έκδοση των δημοσιονομικών κανονισμών που ρυθμίζουν την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, καθώς και την απόδοση και τον έλεγχο των λογαριασμών.

Η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να παράσχει κάθε απαραίτητη πληροφορία που θα της ζητηθεί από το Κοινοβούλιο για οποιοδήποτε θέμα που έχει σχέση με την εκτέλεση των δαπανών του προϋπολογισμού ή τη λειτουργία των συστημάτων δημοσιονομικού ελέγχου. Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το Κοινοβούλιο θα συμμετέχει πλέον στην έγκριση κοινοτικών μέτρων στους τομείς της πρόσληψης και καταπολέμησης της απάτης σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Θα συμμετέχει συναποφασίζοντας στις λειτουργικές δαπάνες που θα προκύπτουν στον τομέα της συνεργασίας, της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του προϋπολογισμού.

γ. Νομοθετικές αρμοδιότητες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν είναι το νομοθετικό όργανο της Ένωσης, με την κλασική έννοια του όρου που χαρακτηρίζει κάθε Κοινοβούλιο στα κράτη-μέλη. Το δικαίωμα της τελικής απόφασης το έχει στις περισσότερες περιπτώσεις το Συμβούλιο Υπουργών. Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι το Κοινοβούλιο είναι αμέτοχο και χωρίς επιρροή στην Κοινοτική νομοθετική διαδικασία. Αντίθετα, ο ρόλος του στον τομέα αυτό είναι ευρύτερος και ουσιαστικότερος από ότι πριν αφού οι εξουσίες του Σώματος ενισχύθηκαν σε μεγάλο βαθμό με την εφαρμογή της Συνθήκης του Μάαστριχτ και της Συνθήκης του Άμστερνταμ σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα συναπόφασης του Κοινοβουλίου επεκτείνεται σε νέους τομείς.

1. Η διαδικασία διαβούλευσης

Η Συνθήκη Ε.Ο.Κ. προβλέπει για πάρα πολλές νομοθετικές πράξεις όπως π.χ. ο καθορισμός των γεωργικών τιμών, την υποχρεωτική διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο έχει μόνο το δικαίωμα της απλής γνωμοδότησης πάνω σε σχετική πρόταση της Επιτροπής. Η γνώμη του Σώματος δεν δεσμεύει το Συμβούλιο που αποφασίζει επί της προτάσεως. Καμία, όμως, νομική πράξη δεν μπορεί να εκδοθεί, δηλαδή να είναι έγκυρη, εάν προηγουμένως δεν έχει γνωμοδοτήσει επ' αυτής το Κοινοβούλιο. Ανεξάρτητα από την υποχρεωτική διαβούλευση που επιβάλλει η Συνθήκη, με την πάροδο του χρόνου καθιερώθηκε μια θεσμική πρακτική προαιρετικής διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις περισσότερες νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής.

2. Η διαδικασία συνεννόησης

Προϋπόθεση για την σωστή λειτουργία του Κοινοτικού συστήματος είναι η καλή συνεννόηση μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ήδη από το 1970 τα δύο αυτά όργανα έχουν θεσπίσει τη διαδικασία συνεννόησης, τόσο στο πλαίσιο της διαδικασίας επί του προϋπολογισμού όσο και στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας. Το 1975 σύμφωνα με κοινή δήλωση των τριών οργάνων, το Συμβούλιο ανέλαβε τη δέσμευση να συνεργασθεί και να διαβουλευθεί στενότερα με το Κοινοβούλιο, όταν εξετάζει τη λήψη αποφάσεων που έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις (δαπάνες στον Κοινοτικό προϋπολογισμό).

3. Η διαδικασία της συνεργασίας

Η διαδικασία αυτή θεσπίστηκε από την Ενιαία Πράξη και προέβλεπε σε γενικές γραμμές την ενεργότερη συμμετοχή του Κοινοβουλίου στο νομοθετικό έργο της Ένωσης. Η καθιέρωσή της το 1987 θεωρήθηκε τομή στον τομέα των νομοθετικών αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διότι έδινε στο Σώμα το δικαίωμα της διπλής ανάγνωσης και της τροποποίησης των

προτάσεων του Συμβουλίου. Σήμερα η διαδικασία αυτή έχει ουσιαστικά καταργηθεί, διότι εφαρμόζεται μόνο για ορισμένα ζητήματα στο πλαίσιο της Ο.Ν.Ε.

4. Η διαδικασία της σύμφωνης γνώμης

Η Συνθήκη Ε.Ο.Κ. προέβλεπε υποχρεωτικά για τις Συνθήκες προσχώρησης τρίτων κρατών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, την σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹⁰ πριν αποφασίσει το Συμβούλιο. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του. Επίσης, καθιερώνεται διαδικασία ενημέρωσης του Σώματος από την Επιτροπή και το Συμβούλιο πριν από την έναρξη των διαπραγματεύσεων με το υποψήφιο κράτος, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων καθώς και μετά την ολοκλήρωσή τους.

Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ η διαδικασία της σύμφωνης γνώμης επεκτείνεται και εφαρμόζεται στις εξής περιπτώσεις:

- Στις διαδικασίες σύνδεσης, τελωνειακής ένωσης και προσχώρησης νέων μελών.
- Στους βασικούς κανονισμούς σχετικά με τους στόχους και κανόνες λειτουργίας των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής.
- Στη θέσπιση ενιαίας εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Στις αποφάσεις κυρώσεων στην περίπτωση σοβαρής και διαρκούς παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων από κράτος-μέλος. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφασίζει στην περίπτωση αυτή με την πλειοψηφία των 2/3 των ψηφισάντων, οι οποίοι θα πρέπει συγχρόνως να αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των μελών του.
- Στη σύναψη ορισμένων διεθνών συμφωνιών.

5. Η διαδικασία συναπόφασης

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992 έγινε η θέσπιση της διαδικασίας συναπόφασης του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για μια σειρά σημαντικών νομοθετικών πράξεων. Η διαδικασία αυτή έχει ριζικά διαφορετικό χαρακτήρα από τις υπόλοιπες, γιατί δίνει στο Κοινοβούλιο την δυνατότητα να θεσπίσει, ισότιμα και με ίσους όρους με το Συμβούλιο, τις νομοθετικές πράξεις που υπάγονται σ' αυτήν. Κανένα κείμενο δεν μπορεί να εγκριθεί χωρίς τη ρητή συμφωνία των δύο αυτών θεσμικών οργάνων. Με την Συνθήκη του Άμστερνταμ η διαδικασία συναπόφασης επεκτείνεται σημαντικά σε πολλούς νέους τομείς και αναθεωρείται ούτως ώστε να γίνει πιο απλή και να ολοκληρώνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα. Η αναθεωρημένη διαδικασία συναπόφασης προβλέπει το πολύ τρεις διαδοχικές φάσεις.

δ. Οι Εξουσίες Ελέγχου

Μία από τις πρώτες αρμοδιότητες που όφειλε να ασκήσει το Κοινοβούλιο σύμφωνα με την Συνθήκη ήταν ο πολιτικός έλεγχος πάνω στις Πράξεις και τις δραστηριότητες των Κοινοτικών Οργάνων.

Στην αρχή ο έλεγχος αυτός κάλυπτε τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία ήταν άμεσα υπεύθυνη απέναντι στο Κοινοβούλιο. Αργότερα όμως ο Κοινοβουλευτικός έλεγχος επεκτάθηκε στο Συμβούλιο Υπουργών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και τα Όργανα της Πολιτικής Συνεργασίας.

Τα μέσα με τα οποία ασκείται ο έλεγχος του Κοινοβουλίου, είναι:

- Οι γραπτές και προφορικές ερωτήσεις προς την Επιτροπή, το Συμβούλιο και τους υπουργούς Εξωτερικών που συνέρχονται στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνεργασίας.
- Ο χρόνος των ερωτήσεων κατά τη Συνεδρίαση της Ολομέλειας, όπου η Επιτροπή και το Συμβούλιο Υπουργών καλούνται να απαντήσουν και να δώσουν εξηγήσεις στο Σώμα.

¹⁰ Άρθρο 237 της τροποποιημένης Συνθήκης ΕΟΚ.

- Οι προφορικές ερωτήσεις με συζήτηση πάνω σε επίκαιρα σοβαρά θέματα, για τα οποία καλούνται η Επιτροπή και το Συμβούλιο να γνωστοποιήσουν ή να εξηγήσουν τη στάση τους.
- Η Πρόταση μομφής κατά της Επιτροπής.
- Ο δημοσιονομικός έλεγχος και η απόφαση του Σώματος για τη χορήγηση, ή μη, απαλλαγής στην Επιτροπή.
- Η δυνατότητα προσφυγής του Κοινοβουλίου κατά της Επιτροπής ή και του Συμβουλίου για παράλειψη καθήκοντος.
- Η υποχρέωση της Επιτροπής και του Συμβουλίου να παρουσιάζουν στο Σώμα το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων τους, όπως επίσης και η πολιτική δέσμευση της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να παρουσιάζει στην Ολομέλεια τα αποτελέσματα των εκάστοτε Διασκέψεων Κορυφής.

ε. Άλλες αρμοδιότητες

1ο. Διορισμός του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, το Κοινοβούλιο απέκτησε το δικαίωμα έγκρισης του διορισμού του Προέδρου της (νέας) Κομισιόν, που ορίζεται με Κοινή συμφωνία των 15 Αρχηγών των κρατών-μελών και κυβερνήσεων. Μη έγκριση σημαίνει μη διορισμός

2ο. Σύσταση Εξεταστικών Επιτροπών

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποκτά τη δυνατότητα να συνιστά προσωρινές εξεταστικές Επιτροπές, οι οποίες θα εξετάζουν τις καταγγελίες παραβάσεων ή κακής διοίκησης κατά την εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου, εκτός εάν πρέπει οι καταγγελίες αυτές να εξεταστούν από κάποιο δικαστήριο. Οι Επιτροπές αυτές παύουν να υφίστανται από τη στιγμή που καταθέτουν την έκθεσή τους.

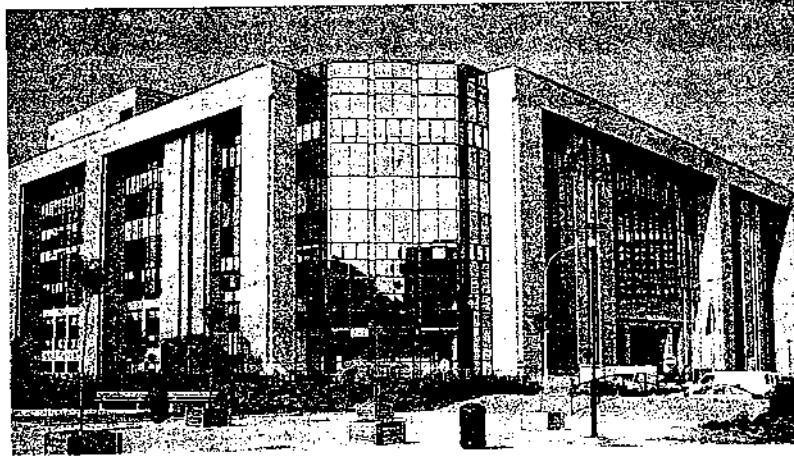
3ο. Κατοχύρωση του δικαιώματος αναφοράς

Η νέα Συνθήκη αναγνωρίζει στους πολίτες της Ένωσης ή σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο σ' αυτήν το δικαίωμα να υποβάλλουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναφορά για οποιοδήποτε θέμα υπάγεται στους τομείς δραστηριοτήτων της Κοινότητας και το οποίο τους αφορά άμεσα. Η αναφορά απευθύνεται προς τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εξετάζεται από την Επιτροπή Αναφορών.

4ο. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

Με την νέα Συνθήκη, εισάγεται ο θεσμός του «Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή», τον οποίο ορίζει για τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου (5 έτη) το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο Διαμεσολαβητής είναι εξουσιοδοτημένος να παραλαμβάνει τις καταγγελίες όλων των πολιτών της Ένωσης (φυσικά ή ακόμη και νομικά πρόσωπα), σχετικά με τις περιπτώσεις κακής διοίκησης από Κοινοτικά όργανα ή οργανισμούς, με εξαίρεση το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο της Ένωσης.

III. ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ **(Council, Conseil, Rat)**

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γνωστότερο ως Συμβούλιο Υπουργών, είναι μοναδικό στο είδος του στον κόσμο. Στο Συμβούλιο τα κράτη-μέλη νομοθετούν για την Ένωση, θέτουν τους πολιτικούς της στόχους, συντονίζουν τις εθνικές τους πολιτικές και επιλύουν διαφορές μεταξύ τους, καθώς και μεταξύ αυτών και άλλων θεσμικών οργάνων.

Το Συμβούλιο είναι ένας Οργανισμός με υπερεθνικό και διακυβερνητικό χαρακτήρα, που αποφασίζει για ορισμένα θέματα με ειδική πλειοψηφία και για άλλα ομόφωνα. Στις διαδικασίες, στα ήθη και στην πρακτική του, ακόμη και στις διαφωνίες του, το Συμβούλιο στηρίζεται στην αλληλεγγύη και στην εμπιστοσύνη, στοιχεία που σπάνια συναντά κανείς στις σχέσεις μεταξύ κρατών.

A. ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

Στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκπροσωπούνται οι Κυβερνήσεις των κρατών-μελών.

Τα 15 κράτη-μέλη αποστέλλουν έναν αντιπρόσωπο, κατά κανόνα, αλλά όχι υποχρεωτικά, τον υπουργό ή υφυπουργό που είναι αρμόδιος για τα θέματα που θα συζητηθούν. Το σημαντικό είναι ο αντιπρόσωπος να είναι εξουσιοδοτημένος να δεσμεύει την κυβέρνηση του κράτους-μέλους το οποίο αντιπροσωπεύει. Το γεγονός ότι η κυβέρνηση ενός κράτους-μέλους μπορεί να αντιπροσωπευθεί με διάφορους τρόπους, δείχνει με σαφήνεια ότι δεν υπάρχουν μόνιμα μέλη του Συμβουλίου, αντίθετα οι αντιπρόσωποι που απαρτίζουν το Συμβούλιο αλλάζουν ανάλογα με τα συζητούμενα θέματα. Το «Συμβούλιο των Υπουργών Εξωτερικών», το οποίο συνήθως συνέρχεται μία φορά το μήνα, λειτουργεί ως «Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων», με αρμοδιότητα για γενικά ζητήματα πολιτικής.

Εκτός αυτού τα διάφορα συμβούλια υπουργών με εξειδικευμένο αντικείμενο συνέρχονται περίπου 80 φορές το χρόνο για να εξετάσουν ζητήματα της αρμοδιότητάς τους. Ανάλογα με τον τομέα γίνεται λόγος για Συμβούλιο Ecofin (Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών), Συμβούλιο Γεωργίας, Συμβούλιο Μεταφορών, Συμβούλιο Κοινωνικών Υποθέσεων, Συμβούλιο Περιβάλλοντος κ.λ.π.

Έδρα του Συμβουλίου είναι οι Βρυξέλλες, εκτός από τον Απρίλιο, Ιούνιο και Οκτώβριο που όλα τα Συμβούλια συνεδριάζουν στο Λουξεμβούργο.

Η Προεδρία του Συμβουλίου ασκείται διαδοχικώς από κάθε κράτος-μέλος για χρονική περίοδο έξι μηνών εκάστοτε. Η σειρά με την οποία ασκείται η Προεδρία αποφασίζεται ομοφώνως από το Συμβούλιο βάσει της αρχής της εναλλαγής μικρών και μεγάλων κρατών-μελών. Η χώρα που ασκεί την Προεδρία αλλάζει την 1^η Ιανουαρίου και την 1^η Ιουλίου κάθε έτους.

Το 2002 άσκησαν την Προεδρία πρώτα η Ισπανία και μετά η Δανία. Το 2003 άσκησε την Προεδρία η Ελλάδα, την οποία διαδέχθηκε η Ιταλία.

Το 2004 ακολουθούν η Ιρλανδία και οι Κάτω Χώρες.

Η Προεδρία είναι επιφορτισμένη ιδίως με τον συντονισμό των εργασιών του Συμβουλίου και των Επιτροπών του. Εξάλλου η Προεδρία του Συμβουλίου

έχει επίσης πολιτική σημασία, δεδομένου ότι το κράτος-μέλος που την ασκεί αναβαθμίζεται στη διεθνή σκηνή και έτσι παρέχεται η ευκαιρία ιδίως στα μικρότερα κράτη-μέλη να αποκτήσουν πολιτική εμπειρία σε αυτόν τον ρόλο απέναντι στους «μεγάλους» και να προβληθούν στην Ευρωπαϊκή πολιτική.

B. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ε.Κ.Α.Ε.) βασική αρμοδιότητα του Συμβουλίου είναι να νομοθετεί¹¹. Αντίθετα για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (Ε.Κ.Α.Χ.) το Συμβούλιο είναι ένα όργανο που διατυπώνει σύμφωνη γνώμη και λαμβάνει ορισμένες ιδιαίτερα σημαντικές αποφάσεις. Εξάλλου, το Συμβούλιο οφείλει να διασφαλίζει το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής των κρατών-μελών. Ο συντονισμός μπορεί να γίνει με την έκδοση μη δεσμευτικών ψηφισμάτων ή ακόμη δεσμευτικών αποφάσεων.

Οι εξουσίες του Συμβουλίου σε αυτόν τον τομέα έχουν σημαντικά ενισχυθεί και διευρυνθεί με την πραγματοποίηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Έτσι, οι εξουσίες του Συμβουλίου ως προς την εφαρμογή των «γενικών προσανατολισμών της οικονομικής πολιτικής», τους οποίους διατυπώνει το ίδιο, έχουν ενισχυθεί με την θέσπιση διαδικασίας που επιτρέπει στο Συμβούλιο να απευθύνει «συστάσεις» σε κράτος-μέλος του οποίου η οικονομική πολιτική διαπιστωμένα αντιβαίνει στους γενικούς αυτούς προσανατολισμούς¹².

Το Συμβούλιο απέκτησε την εξουσία να απευθύνει «προειδοποιήσεις» ή ακόμη και να επιβάλλει «κυρώσεις»¹³. Το Συμβούλιο καταρτίζει επίσης το σχέδιο προϋπολογισμού βάσει προσχεδίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁴. Και μόνο μετά από σύσταση του Συμβουλίου μπορεί το Ευρωπαϊκό

¹¹ Άρθρο 202, ΣυνθΕΚ.

¹² Άρθρο 99, παράγρ. 4 της ΣυνθΕΚ.

¹³ Άρθρο 104, παράγρ. 9 και 11 της ΣυνθΕΚ.

¹⁴ Άρθρο 272, παράγρ. 3 της ΣυνθΕΚ.

Κοινοβούλιο να αποφασίσει την απαλλαγή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς την εκτέλεση του Προϋπολογισμού¹⁵.

Το Συμβούλιο διορίζει τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών. Και είναι η ανώτατη προϊσταμένη αρχή όλων των μονίμων υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Τέλος, το Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο για την σύναψη συμφωνιών μεταξύ της Κοινότητας αφενός, και τρίτων χωρών ή διεθνών οργανισμών αφετέρου¹⁶.

Γ. ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Ο τρόπος λειτουργίας του Συμβουλίου καθορίζεται με λεπτομέρειες στον εσωτερικό κανονισμό του. Στην πράξη οι δραστηριότητες του Συμβουλίου, περιλαμβάνουν βασικά τρία στάδια:

α. Προετοιμασία των Συνόδων του Συμβουλίου

Για την προετοιμασία των Συνόδων του Συμβουλίου, αρμόδια είναι δύο μόνιμα όργανα, ενσωματωμένα στην οργανωτική δομή του Συμβουλίου. Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων των κρατών-μελών και η Γενική Γραμματεία.

Η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων των κρατών-μελών (Coreper), είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου και για την διεκπεραίωση των έργων που της αναθέτει το Συμβούλιο. Για να ανταποκριθεί στα καθήκοντά της η Επιτροπή αυτή χωρίζεται σε Coreper I (αποτελείται από τους αναπληρωτές μόνιμους αντιπροσώπους και έχει αρμοδιότητα κυρίως την προετοιμασία των περισσότερο τεχνικών ζητημάτων

¹⁵ Άρθρο 276, παράγρ. 1 της Συνθήκης.

¹⁶ Άρθρα 300 και 310, Συνθήκης.

που εξετάζονται από τα Συμβούλια Υπουργών με εξειδικευμένο αντικείμενο) και Coreper II (αποτελείται από τους ίδιους τους μονίμους αντιπροσώπους και επεξεργάζεται βασικά όλα τα πολιτικά ζητήματα). Τα ζητήματα γεωργικής πολιτικής εξαιρούνται από αυτήν την κατανομή έργων, δεδομένου ότι ανήκουν στην αρμοδιότητα της Ειδικής Επιτροπής Γεωργίας (C.S.A.) η οποία ιδρύθηκε το 1960 και ανέλαβε το ρόλο της Coreper γι' αυτά τα ζητήματα. Η προετοιμασία των Συνόδων του Συμβουλίου γίνεται από την Coreper και την C.S.A. με δύο τρόπους.

Πρώτον, καταβάλλεται προσπάθεια να επιτευχθεί συμφωνία ήδη σε επίπεδο Επιτροπών ως προς τη λύση των εξεταζομένων προβλημάτων. Προς τούτο οι Επιτροπές μπορούν να προσφύγουν στις υπηρεσίες περίπου 100 εξειδικευμένων ομάδων εργασίας με μόνιμο χαρακτήρα εντός του Συμβουλίου.

Δεύτερον, κατά το στάδιο προπαρασκευής των εργασιών της Συνόδου, πρέπει να διευκρινιστούν και να αναπτυχθούν σε εκθέσεις τα ζητήματα επί των οποίων το Συμβούλιο πρέπει να συζητήσει και να αποφασίσει. Οι δύο αυτές όψεις της προετοιμασίας φαίνονται στην ημερήσια διάταξη της Συνόδου του Συμβουλίου: τα ζητήματα επί των οποίων επιτεύχθηκε συμφωνία αναφέρονται στην ημερήσια διάταξη ως «Σημεία Α», ενώ τα ζητήματα που εκκρεμούν και χρειάζονται περαιτέρω συζήτηση αναφέρονται ως «Σημεία Β».

Η Γενική Γραμματεία παρέχει διοικητική υποστήριξη στο Συμβούλιο (και επίσης στην Coreper και στην C.S.A.). Ιδίως, εξασφαλίζει την τεχνική προπαρασκευή των Συνόδων, οργανώνει την διερμηνεία (δεδομένου ότι οι αντιπρόσωποι των κρατών-μελών εκφράζονται στην μητρική τους γλώσσα), μεριμνά εάν είναι αναγκαίο, για την μετάφραση των εγγράφων, παρέχει νομική υποστήριξη στο Συμβούλιο και στις Επιτροπές και διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό του Συμβουλίου.

β. Οι Σύνοδοι του Συμβουλίου

Το Συμβούλιο συνεδριάζει κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου του (ο οποίος είναι ο αντιπρόσωπος του κράτους που έχει την Προεδρία) με πρωτοβουλία του ίδιου, ενός εκ των μελών του ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Πρόεδρος καταρτίζει την προσωρινή ημερήσια διάταξη κάθε Συνόδου, η οποία περιλαμβάνει μέρη Α και μέρη Β.

Στο μέρος Α εγγράφονται τα σημεία για τα οποία έχει ήδη επιτευχθεί συμφωνία στην Coöperer ή την C.S.A. και επομένως μπορούν να εγκριθούν από το Συμβούλιο χωρίς συζήτηση.

Στο μέρος Β περιλαμβάνονται τα ζητήματα ως προς τα οποία απαιτείται περαιτέρω πολιτική διαβούλευση από τα μέλη του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο διασκέπτεται και αποφασίζει μόνο βάσει εγγράφων και σχεδίων συντεταγμένων στις έντεκα επίσημες γλώσσες.

Σε περίπτωση επείγουσας διάσκεψης μπορεί να γίνει απόκλιση από αυτόν τον κανόνα με ομόφωνη απόφαση. Επίσης μπορεί να υπάρξει απόκλιση για τις προτάσεις τροπολογιών, οι οποίες εισήχθησαν και συζητούνται κατά την διάρκεια της Συνόδου.

Οι Σύνοδοι του Συμβουλίου δεν είναι δημόσιες, εκτός όταν συζητούνται το εξαμηνιαίο πρόγραμμα εργασιών που υποβάλλει η Προεδρία και το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κατά τις Συνόδους του Συμβουλίου επιτυγχάνεται εξισορρόπηση μεταξύ των εθνικών συμφερόντων των κρατών-μελών και του κοινοτικού συμφέροντος. Αν και τα κράτη-μέλη προβάλλουν κυρίως τα εθνικά τους συμφέροντα στο πλαίσιο του Συμβουλίου, υποχρεούνται συγχρόνως να σέβονται τους σκοπούς και τις ανάγκες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ως συνόλου. Το Συμβούλιο είναι Κοινοτικό Όργανο και όχι Κυβερνητική διάσκεψη.

γ. Λήψη αποφάσεων

Σύμφωνα με τις Κοινοτικές Συνθήκες, για την ψηφοφορία στο Συμβούλιο ισχύει κατ' αρχήν ο Κανόνας της πλειοψηφίας. Εκτός αντίθετων ρητών διατάξεων, αρκεί απλή πλειοψηφία, στην οποία κάθε μέλος του Συμβουλίου έχει μια ψήφο. Ωστόσο οι διατάξεις των Συνθηκών προβλέπουν συχνά την λήψη απόφασης με ειδική πλειοψηφία. Για τον υπολογισμό της ειδικής πλειοψηφίας προβλέπεται στάθμιση των ψήφων, η οποία εξασφαλίζει μεγαλύτερη επιρροή στα μεγάλα κράτη.

Οι συνθήκες προβλέπουν ομοφωνία για αποφάσεις που αφορούν ιδιαίτερα ευαίσθητους τομείς. Αυτό σημαίνει ότι όλα τα μέλη του Συμβουλίου πρέπει να είναι παρόντα ή να αντιπροσωπεύονται από άλλα μέλη. Ωστόσο, οι αποχές δεν παρεμποδίζουν την λήψη απόφασης. Ομοφωνία απαιτείται π.χ. για ζητήματα φορολογίας και ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, καθώς και για νομοθετικές πράξεις που αφορούν τα δικαιώματα και συμφέροντα των εργαζομένων.

Δ. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

(Europæran Council, Conseil Européen, Europäisches Rat)

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προήλθε από τις διασκέψεις κορυφής των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Κατά την διάσκεψη που έγινε στο Παρίσι τον Δεκέμβριο του 1974 οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων αποφάσισαν να συνέρχονται στο εξής τρεις φορές τον χρόνο ως Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη το 1987 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενσωματώθηκε κατ' αρχήν στη θεσμική διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας¹⁷. Σήμερα αποτελεί Όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁸.

¹⁷ Άρθρο 23, Ε.Ε.Π.

¹⁸ Άρθρο 4, ΣυνθΕΕ.

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συνέρχονται οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των κρατών-μελών, καθώς και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο. Επικουρούνται από τους υπουργούς Εξωτερικών και από ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁹.

Η κύρια λειτουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συνίσταται στον καθορισμό των γενικών πολιτικών προσανατολισμών για την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση τόσο αναφορικά με τις Ε.Κ. όσο και αναφορικά με την Ε.Ε. Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκπληρώνει τα καθήκοντά του με την έκδοση πολιτικών αποφάσεων ή την διατύπωση οδηγιών και εντολών για το έργο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

¹⁹ Άρθρο 4, παραγρ. 2 της Συνθήκης.

IV. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ (European Court of Auditors)

Η δημιουργία ιδίων εσόδων και η κατ' επέκταση οικονομική αυτονομία των Κοινοτήτων, επέβαλαν τη δημιουργία ενός Ελεγκτικού Οργάνου αντιστοίχου κύρους, που θα αναλάμβανε τον έλεγχο της νομιμότητας των πληρωμών και γενικά της δημοσιονομικής διαχείρισης στα κοινοτικά πλαίσια. Έτσι, δημιουργήθηκε το Ελεγκτικό Συνέδριο ήδη από τον Ιούλιο του 1975 και ανέλαβε τις εργασίες του τον Οκτώβριο του 1977.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ αναβάθμισε το ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και το ανήγαγε σε πέμπτο κύριο Όργανο των Κοινοτήτων.

Έδρα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, είναι το Λουξεμβούργο.

A. ΣΥΝΘΕΣΗ

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από 1 Σώμα 15 μελών που προέρχονται από τα 15 κράτη-μέλη και διορίζονται με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου για έξι χρόνια, με δυνατότητα επαναδιορισμού.

Η επιλογή γίνεται μεταξύ προσωπικοτήτων που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει στις χώρες σε όργανα εξωτερικού ελέγχου ή διαθέτουν ειδικά προσόντα για το λειτούργημα αυτό, ενώ παράλληλα οφείλουν να παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας²⁰.

Το Σώμα εκλέγει τον Πρόεδρό του με τριετή θητεία, ο οποίος μπορεί να επανεκλεγεί.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία προς το γενικό συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δεν ζητούν ούτε δέχονται υποδείξεις από καμία κυβέρνηση ή άλλον οργανισμό και αναλαμβάνουν την υποχρέωση να απέχουν από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη με τα καθήκοντά τους.

Επίσης δεν μπορούν να ασκούν οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα, με ή χωρίς αμοιβή και αναλαμβάνουν την υποχρέωση να τηρούν κατά την διάρκεια της θητείας τους τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την θέση που κατέχουν στο Συνέδριο.

Εκτός του θανάτου, της μη ανανέωσης και της παραίτησης, η θητεία μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λήγει και με απαλλαγή από τα καθήκοντά του με απόφαση του δικαστηρίου, το οποίο μπορεί επιπλέον να αφαιρέσει από το συγκεκριμένο μέλος το δικαίωμα προς σύνταξη ή άλλων ωφελημάτων, εάν διαπιστώσει ότι έπαψε να ανταποκρίνεται στις απαιτούμενες προϋποθέσεις άσκησης των καθηκόντων του.

²⁰ Άρθρο 188 Β, ΣυνθΕΚ.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διαθέτει προσωπικό περίπου 550 πολύ καταρτισμένων υπαλλήλων, προερχόμενων από τις 15 χώρες της Ένωσης, από τους οποίους 250 περίπου είναι Ελεγκτές.

B. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αναθέτει στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο το βασικό έργο του ελέγχου της ορθής εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο να βελτιώσει τα αποτελέσματά του και να ενημερώσει τον Ευρωπαίο πολίτη σχετικά με την χρησιμοποίηση των κεφαλαίων από τις αρμόδιες αρχές. Επαληθεύει επίσης εάν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι της δημοσιονομικής διαχείρισης, εκτιμώντας σε ποιο βαθμό και με ποιο κόστους έχουν επιτευχθεί. Με αυτόν τον τρόπο το Ελεγκτικό Συνέδριο εγγυάται στον Ευρωπαίο πολίτη ότι η διαχείριση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι κανονική και όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να ελέγχει κάθε οργανισμό ή φυσικό πρόσωπο που διαχειρίζεται ή λαμβάνει κοινοτικά κεφάλαια. Ελέγχει, ιδίως, τα κοινοτικά όργανα και οργανισμούς, τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές διοικητικές αρχές, καθώς και τους τελικούς δικαιούχους των Κοινοτικών ενισχύσεων.

Επειδή ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μεγάλος σε όγκο, το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν μπορεί να ελέγξει όλες τις Κοινοτικές πράξεις που γίνονται μέσα σε ένα οικονομικό έτος. Γι' αυτό το λόγο κάνει δειγματοληπτικούς ελέγχους για να επαληθεύσει την αξιοπιστία των συστημάτων για την εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονιστικών ρυθμίσεων σε Κοινοτικό και Εθνικό επίπεδο.

Οι Ελεγκτές του Συνεδρίου ελέγχουν τα δικαιολογητικά έγγραφα των χρηματοοικονομικών πράξεων και μπορούν να μεταβαίνουν επιτόπου, στους

άμεσους διαχειριστές και στους δικαιούχους των Κοινοτικών Κεφαλαίων. Οι Ελεγκτές καλούνται να πραγματοποιούν πάρα πολλές αποστολές ελέγχου σε άλλα όργανα, στα 15 κράτη της Ένωσης, καθώς και σε όλες τις χώρες του κόσμου που λαμβάνουν κοινοτική ενίσχυση.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορεί να ζητήσει και να πάρει οποιαδήποτε πληροφορία του είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση της ελεγκτικής αποστολής του. Ο έλεγχος στα κράτη-μέλη πραγματοποιείται σε συνεργασία με τα Εθνικά Όργανα Ελέγχου ή με τις αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφασίζει ελεύθερα για την οργάνωση και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών του και για την δημοσίευση των εκθέσεών του. Ενημερώνει τον Ευρωπαίο πολίτη για το έργο του και τα αποτελέσματά του κατά τρόπο αντικειμενικό και με πλήρη διαφάνεια, ιδίως μέσω των εκθέσεών του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, δημοσιεύει:

- Μια ετήσια έκθεση σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης για το προηγούμενο έτος.
- Μια δήλωση αξιοπιστίας σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων του προηγούμενου οικονομικού έτους.
- Ειδικές ετήσιες εκθέσεις σχετικά με ορισμένους κοινοτικούς οργανισμούς.
- Ειδικές εκθέσεις σχετικά με ζητήματα ειδικού ενδιαφέροντος. Η γνωμοδότηση του Συνεδρίου επιβάλλεται πριν από την έγκριση ορισμένων σχεδίων για κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις δημοσιονομικού χαρακτήρα. Τα λοιπά Κοινοτικά θεσμικά όργανα μπορούν επίσης να του ζητήσουν να γνωμοδοτήσει. Οι εν λόγω εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις δημοσιεύονται κατά κανόνα στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλες τις Κοινοτικές γλώσσες.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έχει δικαιοδοτικές εξουσίες. Όταν οι Ελεγκτές του Συνεδρίου αποκαλύπτουν ενδείξεις απάτης, απάτες ή παρατυπίες, οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται διαβιβάζονται το συντομότερο δυνατό στα αρμόδια Κοινοτικά Όργανα, έτσι ώστε να δοθεί η συνέχεια που αρμόζει.

V. ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

(Court of Justice, Cour de Justice, Gerichtshof)

Η γενική αποστολή την οποία αναθέτουν οι Συνθήκες του Παρισιού και της Ρώμης στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι η εξασφάλιση του σεβασμού του Κοινοτικού Δικαίου, κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των Συνθηκών και των νομικών πράξεων που εκδίδονται από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή. Σε μια κοινότητα κρατών, οι κοινοί κανόνες θα κινδύνευαν, αν υπάγονταν στις εθνικές δικαιοδοσίες, να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται διαφορετικά σε κάθε κράτος. Άρα το Κοινοτικό δίκαιο θα κινδύνευε να μην εφαρμόζεται ομοιόμορφα. Αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο ήδη η Συνθήκη Ε.Κ.Α.Χ. ίδρυσε το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο δεν έχει μετονομασθεί σε Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, όπως τα υπόλοιπα όργανα, αλλά παραμένει ως Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

A. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποτελείται σήμερα από 15 Δικαστές και 8 Γενικούς Εισαγγελείς, οι οποίοι διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών για εξαετή ανανεώσιμη θητεία. Κάθε κράτος-μέλος αποστέλλει από ένα Δικαστή. Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επικουρείται από 8 Γενικούς Εισαγγελείς οι οποίοι διορίζονται όπως και οι δικαστές και έχουν δικαστική ανεξαρτησία. Οι τέσσερις από τους 8 Γενικούς Εισαγγελείς προέρχονται πάντα από τα «μεγάλα» κράτη-μέλη (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο) ενώ οι υπόλοιποι τέσσερις από τα άλλα 11 κράτη-μέλη. Έργο των Γενικών Εισαγγελέων είναι με τις λεγόμενες «προτάσεις» τους, να υποβάλλουν στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ένα σχέδιο απόφασης το οποίο στηρίζεται στην εξέταση με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία των υποθέσεων που δικάζονται από το δικαστήριο.

Οι Γενικοί Εισαγγελείς δεν λαμβάνουν μέρος στις διασκέψεις και τις ψηφοφορίες για την απόφαση και μπορούν να ασκήσουν επιρροή στην απόφαση μόνο με την πειστικότητα των προτάσεών τους.

Οι δικαστές του δικαστηρίου εκλέγουν μεταξύ τους τον Πρόεδρο του δικαστηρίου για τριετή ανανεώσιμη θητεία. Ο Πρόεδρος διευθύνει τις εργασίες και τις υπηρεσίες του δικαστηρίου και προεδρεύει κατά τις συνεδριάσεις και τις διασκέψεις. Πρόεδρος του - δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξελέγη πρόσφατα ο κύριος Βασίλειος Σκουρής του οποίου η θητεία άρχισε στις 7 Οκτωβρίου 2003.

B. ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ

Οι Δικαστές και οι Γενικοί Εισαγγελείς επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρεις εγγυήσεις ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις

χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για το διορισμό στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου υψηλού κύρους²¹. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να διορισθούν ως Δικαστές και Γενικοί Εισαγγελείς του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων Δικαστές, δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτικοί, δικηγόροι ή καθηγητές Πανεπιστημίων από τα κράτη-μέλη.

Το γεγονός ότι τα μέλη του Δικαστηρίου προέρχονται από διαφορετικά επαγγέλματα και δεν έχουν τις ίδιες εμπειρίες είναι χρήσιμο για το δικαστήριο γιατί βοηθάει, θεωρητικά και πρακτικά, στην καλύτερη διευκρίνιση των νομικών και πραγματικών ζητημάτων που προκύπτουν.

Η Εκτελεστική Εξουσία είναι υπεύθυνη (σε όλα τα κράτη-μέλη) να αποφασίσει ποιος θα προταθεί για διορισμό σε θέση Δικαστή ή Γενικού Εισαγγελέα στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και με βάση ποια διαδικασία. Οι διαδικασίες αυτών των προσώπων είναι ποικίλες και ελάχιστα διαφανείς.

Γ. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ Δ.Ε.Κ.

Το Δικαστήριο έχει ως αποστολή να εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και των διατάξεων που θεσπίζουν τα αρμόδια Κοινοτικά Όργανα.

Για την εκπλήρωση της αποστολής αυτής έχουν απονεμηθεί στο Δικαστήριο, μεταξύ άλλων, ευρείες δικαιοδοτικές αρμοδιότητες, τις οποίες ασκεί στα πλαίσια διαφόρων κατηγοριών προσφυγών ή της διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικών αποφάσεων.

Αυτές είναι:

²¹ Άρθρο 223, παράγρ. 2 της ΣυνθΕΚ.

1. Προσφυγή λόγω παραβάσεως κράτους-μέλους

Μέσω αυτής το Δικαστήριο ελέγχει την εκ μέρους των κρατών-μελών τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το Κοινοτικό Δίκαιο. Την διαδικασία αυτή μπορεί να ξεκινήσει είτε η Επιτροπή, που είναι και το πιο συνηθισμένο, είτε κάποιο κράτος-μέλος. Αν το δικαστήριο διαπιστώσει την παράβαση, το κράτος είναι υποχρεωμένο να θέσει αμέσως τέρμα στην παράβαση αυτή.

Εάν ύστερα από νέα προσφυγή της Επιτροπής το Δικαστήριο διαπιστώσει ότι το συγκεκριμένο κράτος-μέλος δεν συμμορφώθηκε με την απόφασή του μπορεί να του επιβάλλει την καταβολή κατά αποκοπήν ποσού ή χρηματικής ποινής.

2. Προσφυγή ακυρώσεως

Τα κράτη-μέλη, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις το Κοινοβούλιο, μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση του συνόλου ή μέρους των Κοινοτικών διατάξεων, ενώ οι ιδιώτες μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση των νομικών πράξεων που τους αφορούν άμεσα και ατομικά.

Με αυτόν τον τρόπο, το Δικαστήριο έχει την δυνατότητα να ελέγχει την νομιμότητα των πράξεων των Κοινοτικών Οργάνων. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η προσβαλλόμενη πράξη κηρύσσεται άκυρη.

3. Προσφυγή κατά παραλείψεως

Δίνει τη δυνατότητα στο δικαστήριο να ελέγχει την νομιμότητα των παραλείψεων των Κοινοτικών Οργάνων. Αντικείμενο μιας προσφυγής που ασκείται από Κοινοτικά Όργανα είναι να διαπιστωθεί ότι το Όργανο, κατά του οποίου στρέφεται, παρέλειψε, κατά παράβαση της Συνθήκης να εκδώσει νομική πράξη.

Η δικαστική απόφαση επί της προσφυγής περιορίζεται να διαπιστώσει τον παράνομο χαρακτήρα ορισμένης παράλειψης.

4. Η αγωγή αποζημιώσεως

Η αγωγή αυτή παρέχει στο Δικαστήριο την δυνατότητα να κρίνει εάν η Κοινότητα ευθύνεται για ζημιές που προξένησαν τα Όργανα ή οι υπάλληλοί τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

5. Οι αιτήσεις αναιρέσεως

Το Πρωτοδικείο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων βρίσκονται σε τέτοια σχέση, ώστε οι αποφάσεις του πρώτου επιδέχονται αίτηση αναιρέσεως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του δεύτερου. Εάν η αίτηση είναι βάσιμη, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου. Εάν η απόφαση είναι έτοιμη για την έκδοση αποφάσεως, το Δικαστήριο μπορεί να την εκδικάσει το ίδιο διαφορετικά την παραπέμπει για περαιτέρω εκδίκαση στο Πρωτοδικείο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως προς τα επιλυθέντα νομικά ζητήματα.

6. Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

Το Δικαστήριο ασκεί επίσης αρμοδιότητες και μέσω μιας άλλης σημαντικότητας διαδικασίας.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας και να αποφεύγεται το ενδεχόμενο της ανομοιόμορφης ερμηνείας του Κοινοτικού Δικαίου στην περίπτωση που τα διάφορα Εθνικά Δικαστήρια θα εφαρμόζαν διαφορετικούς κανόνες ερμηνείας, οι συνθήκες θέσπισαν τη διαδικασία εκδόσεως προδικαστικών αποφάσεων η οποία θεσμοθέτησε μια εποικοδομητική και διαρκής συνεργασία μεταξύ του Δικαστηρίου και των Εθνικών Δικαστηρίων. Έτσι κάθε φορά που τα Εθνικά Δικαστήρια έχουν αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία ή το κύρος του Κοινοτικού Δικαίου, μπορούν και οφείλουν να απευθύνονται στο δικαστήριο και να του ζητούν την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως πάνω σε συγκεκριμένα ερωτήματα. Το εθνικό δικαστήριο το οποίο λαμβάνει την απάντηση οφείλει να εφαρμόσει το

δίκαιο όπως ακριβώς ερμηνεύτηκε από το Δικαστήριο, χωρίς να το μεταβάλλει ή να το παραμορφώσει.

Δ. ΤΡΟΠΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ Δ.Ε.Κ.

Το δικαστήριο συνεδριάζει με Ολομέλεια ή κατά τμήματα των τριών ή των πέντε δικαστών. Με Ολομέλεια συνεδριάζει όταν το ζητήσει κράτος-μέλος ή Όργανο που είναι διάδικος, καθώς και όταν η υπόθεση είναι ιδιαίτερα δύσκολη ή σημαντική. Οι υπόλοιπες υποθέσεις εκδικάζονται από τα τμήματα. Η διαδικασία σύμφωνα με την οποία εκδικάζεται μια υπόθεση στο Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι η ίδια με αυτήν που ακολουθούν τα Εθνικά Δικαστήρια. Περιλαμβάνει μια έγγραφη φάση και σχεδόν πάντα μια προφορική φάση που διεξάγεται δημόσια. Πρέπει πάντως να γίνει διάκριση μεταξύ της διαδικασίας εκδίκασης προσφυγών ή αγωγών και της διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως.

α. Η διαδικασία προσφυγής ή αγωγής

Το Δικαστήριο επιλαμβάνεται της υποθέσεως με την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου στην Γραμματεία. Μόλις κατατεθεί, η προσφυγή ή αγωγή εγγράφεται στο πρωτόκολλο. Ο Γραμματέας φροντίζει για τη δημοσίευση των προσφυγών ή αγωγών στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπενθυμίζοντας τους ισχυρισμούς και τα αιτήματα του προσφεύγοντος ή ενάγοντος. Ορίζεται, τότε ο Εισηγητής Δικαστής και ο Γενικός Εισαγγελέας για να παρακολουθούν από κοντά την εξέλιξη της υποθέσεως. Συγχρόνως, το δικόγραφο επιδίδεται στον αντίδικο, ο οποίος έχει προθεσμία ενός μήνα για να καταθέσει το υπόμνημα αντικρούσεως. Στη συνέχεια ο προσφεύγων μπορεί να καταθέσει υπόμνημα απαντήσεως, ο δε

αντίδικος υπόμνημα ανταπαντήσεως μέσα σε ένα (1) μήνα και στις δύο περιπτώσεις.

Οι προθεσμίες για την κατάθεση των δικογράφων αυτών τηρούνται με αυστηρότητα, μπορούν όμως να παραταθούν από τον Πρόεδρο.

Όταν τελειώσει η έγγραφη διαδικασία, αποφασίζεται, αφού ο Εισηγητής Δικαστής υποβάλλει προκαταρκτική έκθεση και ο Γενικός Εισαγγελέας διατυπώσει την άποψή του, εάν η υπόθεση απαιτεί τη διεξαγωγή αποδείξεων και εάν πρέπει να εκδικασθεί από την Ολομέλεια ή από τμήμα. Μετά την κατάθεση του τελευταίου υπομνήματος ή σε περίπτωση διεξαγωγής αποδείξεων, μετά την ολοκλήρωσή της, ο Πρόεδρος ορίζει την ημερομηνία της συζήτησης που διεξάγεται μπροστά στο ακροατήριο.

Ο Εισηγητής Δικαστής συνοψίζει την έκθεση ακροατηρίου τα πραγματικά περιστατικά και τα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι και όσοι παρενέβησαν. Η έκθεση αυτή δημοσιοποιείται στη γλώσσα διαδικασίας της υποθέσεως. Κατά την συζήτηση μπροστά στο ακροατήριο η υπόθεση συζητείται σε δημόσια συνεδρίαση ενώπιον των Δικαστών και του Γενικού Εισαγγελέα στον οποίο έχει ανατεθεί. Οι Δικαστές και ο Γενικός Εισαγγελέας μπορούν να θέσουν στους διαδίκους τις ερωτήσεις που κρίνουν σκόπιμες.

Μερικές εβδομάδες αργότερα, και πάλι σε δημόσια συνεδρίαση, ο Γενικός Εισαγγελέας αναπτύσσει τις προτάσεις του ενώπιον του Δικαστηρίου. Αναλύει λεπτομερώς τα πραγματικά ζητήματα και κυρίως τις νομικές πτυχές της διαφοράς και προτείνει στο Δικαστήριο τη λύση που θεωρεί αρμόζουσα. Με αυτόν τον τρόπο τελειώνει η προφορική διαδικασία.

Στη συνέχεια οι δικαστές, και μόνον αυτοί, διασκέπτονται βάσει σχεδίου αποφάσεως που έχει καταρτίσει ο Εισηγητής Δικαστής. Κάθε Δικαστής μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις. Αφού εγκριθεί το οριστικό κείμενο της αποφάσεως, δημοσιεύεται σε δημόσια συνεδρίαση.

β. Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικών αποφάσεων

Το Εθνικό Δικαστήριο υποβάλλει ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος μιας Κοινοτικής διατάξεως. Και η αίτησή του αυτή έχει κατά κανόνα την μορφή δικαστικής αποφάσεως που εκδίδεται σύμφωνα με τους εθνικούς, δικονομικούς κανόνες.

Ο Γραμματέας φροντίζει για τη μετάφραση της αιτήσεως σε όλες τις Κοινοτικές γλώσσες και στη συνέχεια την κοινοποιεί στους διάδικους της κύριας δίκης, καθώς και στα κράτη-μέλη, στην Επιτροπή και, εφόσον είναι αναγκαίο, στο Συμβούλιο. Εξάλλου, φροντίζει για τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα μιας ανακοινώσεως όπου αναφέρονται οι διάδικοι και παρατίθενται τα προδικαστικά ερωτήματα.

Οι διάδικοι, τα κράτη-μέλη και τα Κοινοτικά Όργανα έχουν προθεσμία δύο μηνών προκειμένου να υποβάλλουν στο Δικαστήριο γραπτές παρατηρήσεις. Στη συνέχεια η διαδικασία είναι ίδια ακριβώς με τη διαδικασία εκδίκασεως προσφυγής. Όλοι όσοι δικαιούνται να καταθέσουν γραπτές παρατηρήσεις μπορούν να εκθέσουν και προφορικά την άποψή τους κατά την συζήτηση που γίνεται μπροστά στο ακροατήριο. Μετά την ανάπτυξη των προτάσεων του Γενικού Εισαγγελέα και τη διάσκεψη των δικαστών, δημοσιεύεται η απόφαση σε δημόσια συνεδρίαση και διαβιβάζεται από τον Γραμματέα στο Εθνικό Δικαστήριο που έκανε την αίτηση.

ε. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι αποφάσεις του δικαστηρίου λαμβάνονται κατά πλειοψηφία, υπογράφονται από όλους τους Δικαστές που πήραν μέρος στη διάσκεψη και δημοσιεύονται σε δημόσια συνεδρίαση. Οι προτάσεις και οι αποφάσεις των Γενικών Εισαγγελέων δημοσιεύονται στη Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας.

Η γλώσσα διαδικασίας μπορεί να είναι μια από τις 11 επίσημες γλώσσες της Κοινότητας και επιλέγεται από τον προσφεύγοντα. Όταν η προσφυγή στρέφεται κατά κράτους-μέλους ή φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει την ιθαγένεια ενός των κρατών-μελών, γλώσσα διαδικασίας είναι η επίσημη γλώσσα αυτού του κράτους-μέλους.

Αν το κράτος αυτό έχει πολλές επίσημες γλώσσες, ο προσφεύγων επιλέγει μεταξύ αυτών τη γλώσσα της προτιμήσεώς του.

Στις αιτήσεις εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως γλώσσα διαδικασίας είναι η γλώσσα του Εθνικού Δικαστηρίου που υποβάλλει το ερώτημα στο δικαστήριο. Αν ένας διάδικος αδυνατεί να αντιμετωπίσει το σύνολο ή μέρος των εξόδων της δίκης, μπορεί να ζητήσει την παροχή του ευεργετήματος πενίας. Η αίτηση συνοδεύεται από κάθε στοιχείο που αποδεικνύει ότι ο αιτών είναι άπορος. Το τμήμα στο οποίο ανήκει ο Εισηγητής Δικαστής αποφασίζει επί της αιτήσεως.

ΣΤ. ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ

Η αυξημένη εργασία του Δικαστηρίου, που προήλθε απ' την αναγνώριση νέων τομέων αρμοδιοτήτων στις Κοινότητες και την ένταξη νέων κρατών-μελών, δημιούργησε την ανάγκη ύπαρξης ενός επιπλέον δικαιοδοτικού Οργάνου, που θα μείωνε τον όγκο εργασίας του Δικαστηρίου και θα συντελούσε στην ταχύτερη απονομή της δικαιοσύνης.

Την δυνατότητα δημιουργίας ενός Δικαστηρίου πρώτου βαθμού προέβλεψε η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη²² και το Συμβούλιο με απόφασή του στις 24 Οκτωβρίου 1988 προχώρησε στη δημιουργία του Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, που ονομάσθηκε «Πρωτοδικείο». Μ' αυτόν τον τρόπο προσαρτάται²³ στο Δικαστήριο ένα Πρωτοδικείο για να εκδικάζει ορισμένες

²² Άρθρα 4, 5, 11, 12, 26 και 27, ΕΕΠ.

²³ Άρθρο 168 Α, ΣυνθΕΚ.

κατηγορίες προσφυγών και να διευκολύνει το έργο του Δικαστηρίου. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι δημιουργείται ένα νέο αυτοτελές, Κοινοτικό Όργανο.

Έδρα του Πρωτοδικείου είναι το Λουξεμβούργο και αποτελείται από 15 Δικαστές που διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών για εξαετή ανανεώσιμη θητεία. Για τα προσόντα διορισμού ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις και κανόνες όπως και για τους δικαστές του Δικαστηρίου. Δεν υπάρχουν μόνιμοι Γενικοί Εισαγγελείς αλλά τα καθήκοντά τους ασκούνται σε μικρό αριθμό υποθέσεων από τους ίδιους τους Δικαστές.

Ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου εκλέγεται από τους Δικαστές. Το Πρωτοδικείο συνεδριάζει κατά τμήματα των τριών ή των πέντε Δικαστών. Μπορεί επίσης να συνεδριάζει σε Ολομέλεια για την εκδίκαση ορισμένων ιδιαίτερω σημαντικών υποθέσεων.

Το Πρωτοδικείο επικουρείται στο έργο του από έναν Γραμματέα που διορίζει το ίδιο.

Μέχρι στιγμής το Πρωτοδικείο είναι αρμόδιο να αποφαινεται σε πρώτο βαθμό επί:

- Όλων των προσφυγών ακυρώσεως ή κατά παραλείψεως καθώς και επί των αγωγών αποζημιώσεως που ασκούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά της Κοινότητας.
- Των προσφυγών που ασκούνται κατά της Επιτροπής, δυνάμει της Συνθήκης Ε.Κ.Α.Χ., από επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων.
- Διαφορών μεταξύ της Κοινότητας και των υπαλλήλων της.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει τη δυνατότητα στο μέλλον να ανατεθεί στο Πρωτοδικείο οποιαδήποτε άλλη κατηγορία υποθέσεων, εκτός από τις προδικαστικές υποθέσεις.

Η διαδικασία η οποία ακολουθείται για να εκδικασθεί μια υπόθεση στο Πρωτοδικείο περιλαμβάνει δύο διαδοχικές αποφάσεις, μια έγγραφη και μια

προφορική και οι αρχές που τη διέπουν είναι παρόμοιες με αυτές που διέπουν την εκδίκαση των προσφυγών από το Δικαστήριο. Για να γίνεται η διάκριση, προτάσσεται το γράμμα «Τ» (=Tribunal) για τις υποθέσεις του Πρωτοδικείου (π.χ. Τ-1/99), και το γράμμα «C» (=Cour) για τις υποθέσεις του Δικαστηρίου (π.χ. C-1/99).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

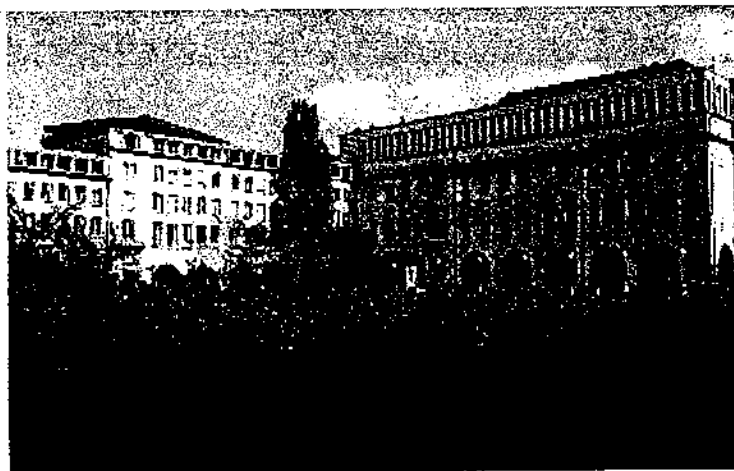
ΤΑ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τα πέντε όργανα των Κοινοτήτων που αναφέρθηκαν πριν, δηλαδή το Συμβούλιο, η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο και το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι τα κύρια Όργανα των Κοινοτήτων και της Ένωσης.

Εκτός από αυτά όμως υπάρχει μια σειρά από επικουρικά Όργανα τα οποία είτε προβλέφθηκαν από τις ίδιες τις Συνθήκες είτε δημιουργήθηκαν με Πράξεις των Κύριων Οργάνων.

Σκοπός της ύπαρξής τους είναι να βοηθήσουν στο έργο των θεσμικών Οργάνων και τα καθήκοντά τους είναι συμβουλευτικά.

I. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) είναι ένα γνωμοδοτικό Όργανο, με το οποίο διασφαλίζεται η εκπροσώπηση των διαφόρων παραγόντων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής (εργοδότες, συνδικάτα, γεωργοί, καταναλωτές, βιοτέχνες κ.τ.λ.) στο θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βασικός της ρόλος είναι να συμβουλεύει τα τρία κύρια θεσμικά Όργανα, δηλαδή το Συμβούλιο, την Επιτροπή και μετά την Συνθήκη του Άμστερνταμ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Θεσπίσθηκε το 1957 από την Συνθήκη της Ρώμης και είναι η γέφυρα που συνδέει την Ευρωπαϊκή Ένωση με τους πολίτες της.

A. ΕΔΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ

Η έδρα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής βρίσκεται στις Βρυξέλλες, όπου διεξάγονται οι περισσότερες συνεδριάσεις και οι Ολομέλειες. Διοργανώνονται όμως και ορισμένες συνεδριάσεις εκτός έδρας.

Τα μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, που λέγονται και Σύμβουλοι προτείνονται από τις κυβερνήσεις των κρατών-μελών και διορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τετραετή ανανεώσιμη θητεία. Τα 222 μέλη της Ο.Κ.Ε. ενεργούν με πλήρη ανεξαρτησία και κατανέμονται με βάση τον πληθυσμό των κρατών-μελών (Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο 24 μέλη, Ισπανία 21 μέλη, Αυστρία, Βέλγιο, Ελλάδα, Ολλανδία, Πορτογαλία και Σουηδία 12 μέλη, Δανία, Φινλανδία και Ιρλανδία 9 μέλη και Λουξεμβούργο 6 μέλη). Προέρχονται από τις πλέον αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των κρατών-μελών, έχουν το προνόμιο της βουλευτικής ασυλίας και για το διορισμό τους δεν χρειάζεται να πληρούν κάποιες προϋποθέσεις.

Η Ο.Κ.Ε. περιλαμβάνει μια Σύνοδο Ολομέλειας, ένα Προεδρείο, τρεις ομάδες, έξι τμήματα και μια Γενική Γραμματεία.

Τα μέλη εκλέγουν τον Πρόεδρο και τους δύο Αντιπροέδρους για διετή θητεία. Ο Πρόεδρος είναι επιφορτισμένος με την εξωτερική εκπροσώπηση της Ο.Κ.Ε. Το Προεδρείο αποτελείται από τον Πρόεδρο και άλλα 24 μέλη.

α. Οι ομάδες

Στο πλαίσιο της Ο.Κ.Ε. έχουν συγκροτηθεί τρεις ομάδες, οι οποίες εκπροσωπούν τους εργοδότες, τους εργαζόμενους και τις υπόλοιπες οικονομικές και κοινωνικές κατηγορίες.

Η ομάδα των Εργοδοτών (Ομάδα Ι)

Τα μέλη της Ομάδας Ι προέρχονται από τον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα της βιομηχανίας, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των εμπορικών επιμελητηρίων, του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιρειών, των μεταφορών και της γεωργίας.

Η ομάδα των Εργαζομένων (Ομάδα II)

Η πλειονότητα των μελών της Ομάδας προέρχεται από τις εθνικές συνδικαλιστικές οργανώσεις που προσχωρούν στην Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων. Μερικά από τα μέλη της ανήκουν σε συνδικάτα που συνδέονται με την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Στελεχών Επιχειρήσεων.

Η ομάδα «Διάφορες Δραστηριότητες» (Ομάδα III)

Η πρωτοτυπία και η ιδιαίτερη ταυτότητα της Ομάδας III απορρέουν από το ευρύ φάσμα των κατηγοριών που την απαρτίζουν: γεωργοί, Μ.Μ.Ε., τεχνίτες, ελεύθεροι επαγγελματίες, συνεταιρισμοί, οργανισμοί αλληλασφάλισης, οργανώσεις προστασίας του καταναλωτή, οργανώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, οργανώσεις οικογενειών, γυναικών, ατόμων με ειδικές ανάγκες, μελών της επιστημονικής και της εκπαιδευτικής κοινότητας, μη κυβερνητικές οργανώσεις κ.τ.λ.

β. Τα τμήματα

Η Ο.Κ.Ε. διαθέτει 6 τμήματα που ασχολούνται με τους κυριότερους τομείς που αναφέρονται στις Συνθήκες:

- «Γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου, περιβάλλον»
- «Οικονομική και Νομισματική Ένωση, Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή»
- «Απασχόληση, Κοινωνικές υποθέσεις, Ιδιότητα του Πολίτη»
- «Εξωτερικές σχέσεις»
- «Ενιαία Αγορά, Παραγωγή και Κατανάλωση»
- «Μεταφορές, Ενέργεια, Υποδομές, Κοινωνία της Πληροφορίας»

Για να προετοιμάσουν τις γνωμοδοτήσεις τους, τα τμήματα συγκροτούν συνήθως ομάδες μελέτης, που αποτελούνται ιδίως από έναν Εισηγητή και Εμπειρογνώμονες, οι οποίοι τον επικουρούν στο έργο του. Κάθε τμήμα

διαθέτει ένα Προεδρείο, το οποίο συντονίζει τις εργασίες, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του τμήματος.

B. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Οι αρμοδιότητες της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής είναι καθαρά γνωμοδοτικές (συμβουλευτικές) και δεν είναι δεσμευτικές για το Συμβούλιο ή την Επιτροπή. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει το δικαίωμα να εκδίδει τρεις κυρίως κατηγορίες γνωμοδοτήσεων:

- Γνωμοδοτήσεις που εκδίδονται ύστερα από αίτηση της Επιτροπής, του Συμβουλίου ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας, που επιτρέπουν στην Ο.Κ.Ε. να εκφράζεται όταν κρίνει ότι αυτό είναι σκόπιμο.
- Διερευνητικές γνωμοδοτήσεις, που εκδίδονται όταν, ύστερα από αίτηση της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Ο.Κ.Ε. καλείται να συσκεφθεί και να διατυπώσει προτάσεις για ένα συγκεκριμένο θέμα και οι οποίες μπορούν αργότερα να καταλήξουν σε πρόταση κανονισμού. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αναθέτει στα τμήματά της την επεξεργασία εκθέσεων πληροφόρησης, σχετικά με θέματα της επικαιρότητας ή γενικότερου ενδιαφέροντος.

Οι γνωμοδοτήσεις της Ο.Κ.Ε. επιτρέπουν στα όργανα λήψης αποφάσεων να αξιολογούν καλύτερα τον αντίκτυπο των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στους άμεσα ενδιαφερόμενους και να καθορίζουν τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις τους. Επιπλέον, η τεχνική υποστήριξη που προσφέρει η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή είναι πολύτιμη, ενώ οι γνωμοδοτήσεις πρωτοβουλίας και οι εκθέσεις πληροφόρησης της Ο.Κ.Ε., με τα στοιχεία ανάλυσης και αξιολόγησης που παρέχουν, οδηγούν σε πολλές περιπτώσεις την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταθέσει σχετικές προτάσεις.

Η διαδικασία γνωμοδότησης στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή περιλαμβάνει συνήθως τα παρακάτω στάδια:

1. Την αίτηση γνωμοδότησης υποβάλλει στον Πρόεδρο της Ο.Κ.Ε. συνήθως το Συμβούλιο, αλλά και η Επιτροπή και, στο εξής, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
2. Το Προεδρείο της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ορίζει το κατάλληλο τμήμα, για την προετοιμασία των εργασιών.
3. Το τμήμα συγκροτεί ομάδα μελέτης (συνήθως εννεαμελή) και διορίζει ένα Εισηγητή, ο οποίος επικουρείται από εμπειρογνώμονες (συνήθως 4).
4. Με βάση τις εργασίες της ομάδας μελέτης, το τμήμα υιοθετεί με απλή πλειοψηφία γνωμοδότηση, η οποία στη συνέχεια εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας.
5. Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. εγκρίνει, βάσει της γνωμοδότησης του τμήματος και με απλή πλειοψηφία, τη γνωμοδότησή της.
6. Η γνωμοδότηση αυτή κατατίθεται στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Οι γνωμοδοτήσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (180 ετησίως κατά μέσο όρο) υιοθετούνται εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, με απλή πλειοψηφία εφόσον υπάρχει απαρτία, δηλ. είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται νόμιμα περισσότερα από τα μισά μέλη και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Κοινοτήτων. Συνέρχεται σε Ολομέλεια που συγκαλείται από τον Πρόεδρό της με δική του πρωτοβουλία ή ύστερα από αίτηση του Συμβουλίου ή της Επιτροπής και οι συνεδριάσεις της είναι κατά κανόνα δημόσιες.

II. Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ πρόσθεσε ένα ακόμη πολυπληθές συμβουλευτικό Όργανο στον κοινοτικό μηχανισμό: την Επιτροπή των Περιφερειών κατά το πρότυπο της Ο.Κ.Ε. Η Επιτροπή των Περιφερειών είναι το νεαρότερο Όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ίδρυση του οποίου εκφράζει τη μεγάλη επιθυμία των κρατών-μελών όχι μόνο να σέβονται τις περιφερειακές και τοπικές ταυτότητες και τα αποκλειστικά δικαιώματα, αλλά επίσης να τα εντάξουν στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για πρώτη φορά στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημιουργείται νομική υποχρέωση να ζητείται η γνώμη των Αντιπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών σχετικά με ποικιλία θεμάτων που τους αφορούν άμεσα.

A. ΣΥΝΘΕΣΗ

Η Επιτροπή των Περιφερειών (Ε.Τ.Π.) συστήθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και η πρώτη της συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του

1994. Η έδρα της είναι στις Βρυξέλλες και συνεδριάζει σε Ολομέλεια 5 φορές το χρόνο. Απαρτίζεται από 222 τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη, τα οποία διορίζονται από το Συμβούλιο με ομόφωνη απόφαση, κατόπιν προτάσεως των κρατών-μελών. Η θητεία τους είναι τετραετής και ανανεώσιμη.

- Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο: από 24 μέλη
- Ισπανία: από 21 μέλη
- Αυστρία Βέλγιο, Ελλάδα, Ολλανδία, Πορτογαλία, Σουηδία: από 12 μέλη
- Δανία, Φινλανδία, Ιρλανδία: από 9 μέλη
- Λουξεμβούργο: από 6 μέλη

Αν και κάθε χώρα επιλέγει τα μέλη που την εκπροσωπούν με το δικό της τρόπο, οι αντιπροσωπείες οφείλουν να αντανakλούν την πολιτική, γεωγραφική και περιφερειακή τοπική ισορροπία δυνάμεων του κράτους-μέλους. Τα μέλη είναι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι ή βασικοί παράγοντες των τοπικών ή περιφερειακών αρχών της περιφέρειάς τους.

Ο Πρόεδρος και ο πρώτος Αντιπρόεδρος εκλέγονται για 2 έτη απ' τα μέλη της Επιτροπής των Περιφερειών, όπως και το Προεδρείο της Ε.Τ.Π., το οποίο αποτελείται από 40 μέλη, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου και του πρώτου Αντιπροέδρου, και είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή του πολιτικού προγράμματος.

Η Επιτροπή των Περιφερειών επιτελεί το έργο της με τη βοήθεια έξι εξειδικευμένων Επιτροπών, που απαρτίζονται από τα μέλη της, τα οποία εξετάζουν λεπτομερώς τις προτάσεις για τις οποίες ζητείται η γνωμοδότηση της Ε.Τ.Π.

COTER	Επιτροπή «Πολιτικής Συνοχής»
ECOS	Επιτροπή «Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής»
DEVE	Επιτροπή «Βιώσιμης Ανάπτυξης»
EDUC	Επιτροπή «Πολιτισμού και Παιδείας»
CONST	Επιτροπή «Συνταγματικών Θεμάτων και Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης»
RELEX	Επιτροπή «Εξωτερικών Σχέσεων»

Επίσης στην Ε.Τ.Π. εκπροσωπούνται τέσσερις πολιτικές ομάδες που εκφράζουν τα κυριότερα ευρωπαϊκά πολιτικά ρεύματα: η Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος (PES), η Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (EPP), η Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κόμματος των Φιλελεύθερων Δημοκρατών και Μεταρρυθμιστών (ELDR) και η Ομάδα της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας (EA).

B. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ Ε.Τ.Π.

Οι τρεις βασικές αρχές που διέπουν το έργο της Ε.Τ.Π., είναι:

Η Επικουρικότητα: Η αρχή αυτή, της οποίας η εγγραφή στις Συνθήκες συμπίπτει με την ίδρυση της Ε.Τ.Π., διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να λαμβάνονται όσο το δυνατόν πιο κοντά στον πολίτη, δηλ. σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Η εγγύτητα: Κάθε επίπεδο διακυβέρνησης πρέπει να φροντίζει να βρίσκεται στο «πλευρό του πολίτη», κυρίως δε με το να οργανώνει το έργο του κατά τρόπο διαφανή, έτσι ώστε οι πολίτες να γνωρίζουν ποιος έχει αναλάβει τι και με ποιο τρόπο θα εισακουστούν οι απόψεις τους.

Η εταιρική σχέση: Για μια υγιή ευρωπαϊκή διακυβέρνηση απαιτείται η συνεργασία της Ευρωπαϊκής, της Εθνικής, της περιφερειακής και της τοπικής διακυβέρνησης. Οι τέσσερις αυτές βαθμίδες είναι, η κάθε μία ξεχωριστά, απαραίτητες και η παρουσία τους απαιτείται καθ' όλη τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Γ. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Περιφερειών είναι καθαρά συμβουλευτικές. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο υποχρεούνται από τις Συνθήκες να ζητούν τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών κάθε φορά που διατυπώνονται νέες προτάσεις σε τομείς που μπορεί να έχουν συνέπειες σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ όριζε πέντε τέτοιους τομείς: οικονομική και κοινωνική συνοχή, διευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών, υγεία, εκπαίδευση και πολιτισμό. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ ήρθε ένα προσθέσει πέντε ακόμα τομείς: πολιτική απασχόλησης, κοινωνική πολιτική, περιβάλλον, επαγγελματική κατάρτιση και μεταφορές, οι οποίοι καλύπτουν σήμερα ένα ευρύτατο φάσμα όσον αφορά τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εκτός απ' αυτούς τους τομείς, η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν το δικαίωμα να ζητούν τη γνωμοδότηση της Ε.Τ.Π. σε ό,τι αφορά προτάσεις που μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η Ε.Τ.Π. μπορεί εξάλλου να καταρτίζει γνωμοδοτήσεις με δική της πρωτοβουλία, προσθέτοντας έτσι, διάφορα θέματα στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέσω των έξι εξειδικευμένων Επιτροπών, καταρτίζεται ένα σχέδιο γνωμοδότησης, στο οποίο υπογραμμίζονται τα σημεία εκείνα, όπου διαπιστώνεται σύγκλιση με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και εκείνα που πρέπει να αλλαχθούν.

Το Σχέδιο γνωμοδότησης συζητείται κατόπιν σε μία από τις 5 Συνόδους Ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών που διεξάγονται κάθε χρόνο. Εάν η πλειοψηφία το εγκρίνει, τότε υιοθετείται ως γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών και αποστέλλεται στην Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η Ε.Τ.Π. εκδίδει επίσης ψηφίσματα που αφορούν θέματα της πολιτικής επικαιρότητας.

Δ. ΜΕΣΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Αν και το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων της Ε.Τ.Π. είναι αφιερωμένο στην νομοθετική διαδικασία, η αποστολή της δεν περιορίζεται μόνο σε αυτήν,

Τα μέλη της Ε.Τ.Π. ζουν και εργάζονται σε καθημερινή βάση στην περιφέρειά τους και εξακολουθούν να επιτελούν τα τοπικά και περιφερειακά διοικητικά τους καθήκοντα, άλλοτε ως Πρόεδροι κρατιδίου, άλλοτε ως δήμαρχοι μεγάλων πόλεων, ή δημοτικοί σύμβουλοι. Διατηρούν έτσι την επαφή με τις απόψεις και τις ανησυχίες των πολιτών που εκπροσωπούν, και μπορούν στη συνέχεια να τις διαβιβάζουν στην καρδιά της Κοινοτικής διαδικασίας, όταν έρχονται στις Βρυξέλλες για τις συνεδριάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών.

Επιπλέον, βρίσκονται στην κατάλληλη θέση προκειμένου να ενημερώνουν τους πολίτες στη χώρα τους για το τι συμβαίνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το πώς λειτουργούν οι «Βρυξέλλες». Ο τρόπος με τον οποίο οργανώνονται οι εργασίες της Επιτροπής των Περιφερειών αποσκοπεί επίσης στο να φέρει την Ένωση κυριολεκτικά «πλησιέστερα στον πολίτη», δια μέσου της οργάνωσης διασκέψεων και συνεδριάσεων των Επιτροπών της και του Προεδρείου της, εκτός Βρυξελλών, στις περιφέρειες των 15 κρατών-μελών.

ΙΙΙ. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (γενικώς αναφερόμενη ως η «Συνθήκη του Μάαστριχτ»), που υπογράφηκε τον Φεβρουάριο του 1992 και τέθηκε σε ισχύ την 1^η Νοεμβρίου 1993, αποτελεί τη νομική βάση για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (Ο.Ν.Ε.). Στην εν λόγω Συνθήκη έχει προσαρτηθεί το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Καταστατικό του Ε.Σ.Κ.Τ.). Η Συνθήκη του Μάαστριχτ προβλέπει τη δημιουργία της Ο.Ν.Ε. σε τρία στάδια: το πρώτο στάδιο άρχισε την 1^η Ιουλίου 1990, το δεύτερο στάδιο την 1^η Ιανουαρίου 1994 και το τρίτο στάδιο την 1^η Ιανουαρίου 1999.

Στις 2 Μαΐου 1998, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης – σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων – αποφάσισε ομόφωνα ότι ένδεκα κράτη-μέλη (Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο,

Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, και Φινλανδία, πληρούσαν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του κοινού νομίσματος από την 1^η Ιανουαρίου 1999. Οι χώρες αυτές, επομένως, συμμετέχουν εξ αρχής στο τρίτο στάδιο της Ο.Ν.Ε. Στις 25 Μαΐου 1998, οι κυβερνήσεις των ένδεκα συμμετεχόντων κρατών-μελών διόρισαν τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τα τέσσερα άλλα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.). Ο διορισμός τους άρχισε να ισχύει από την 1^η Ιουνίου 1998 και σηματοδότησε τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (Ε.Σ.Κ.Τ.) και της Ε.Κ.Τ. Πρόδρομος της Ε.Κ.Τ. υπήρξε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (Ε.Ν.Ι.), το οποίο συστάθηκε κατά την έναρξη του δευτέρου σταδίου και του οποίου βασική αποστολή ήταν να εκτελέσει τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ίδρυση του Ε.Σ.Κ.Τ.

Α. ΕΔΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) ιδρύθηκε την 1^η Ιουνίου 1998, εδρεύει στην Φρανκφούρτη της Γερμανίας και το προσωπικό που απασχολεί προέρχεται από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (Ε.Σ.Κ.Τ.) αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) και τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (Εθν.Κ.Τ.) των 15 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με τον όρο «Ευρωσύστημα» γίνεται αναφορά στην Ε.Κ.Τ. και τις Εθν.Κ.Τ. των κρατών-μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Ωστόσο, οι Εθν.Κ.Τ. των κρατών-μελών που δεν συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ είναι μέλη του Ε.Σ.Κ.Τ. με ειδικό καθεστώς – επιτρέπεται να ασκούν την Εθνική Νομισματική πολιτική τους, αλλά δεν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων που αφορούν την ενιαία νομισματική πολιτική για τη ζώνη του ευρώ ούτε στην εφαρμογή των αποφάσεων αυτών.

Το Ευρωσύστημα είναι ανεξάρτητο. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν το Ευρωσύστημα, ούτε η Ε.Κ.Τ. ούτε οι Εθν.Κ.Τ. ούτε κανένα μέλος

των οργάνων λήψης αποφάσεών τους δεν επιτρέπεται να ζητά ή να δέχεται υποδείξεις από οποιονδήποτε άλλο Οργανισμό. Τα Κοινοτικά Όργανα ή Οργανισμοί, καθώς και οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών δεν επιτρέπεται να επιδιώκουν να επηρεάζουν τα μέλη των Οργάνων λήψης αποφάσεων της Ε.Κ.Τ. ή των Εθν.Κ.Τ. κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Η Ε.Κ.Τ. συνεργάζεται στενά με τις ομόλογές της Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες, για την επεξεργασία και την εφαρμογή των αποφάσεων που λαμβάνουν τα όργανά της.

Β. ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΛΗΨΕΩΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ Ε.Κ.Τ.

Οι αποφάσεις του Ευρωσυστήματος λαμβάνονται συγκεντρωτικά μέσω των οργάνων λήψης αποφάσεων της Ε.Κ.Τ., δηλ. το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή, τα οποία συνεδριάζουν κατά κανόνα στην έδρα της Ε.Κ.Τ. στη Φρανκφούρτη.

Όσο υπάρχουν κράτη-μέλη που δεν έχουν ακόμα υιοθετήσει το ευρώ, θα υπάρχει και ένα τρίτο όργανο λήψης αποφάσεων, το Γενικό Συμβούλιο.

α. Το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από όλα τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και τους διοικητές των Εθν.Κ.Τ. των κρατών-μελών που έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Του Διοικητικού Συμβουλίου προεδρεύει ο Πρόεδρος της Ε.Κ.Τ. Τα κύρια καθήκοντα του Διοικητικού Συμβουλίου είναι:

- Να καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και να λαμβάνει τις αποφάσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στο Ευρωσύστημα.

- Να διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, αποφάσεων σχετικών με ενδιάμεσους νομισματικούς στόχους, βασικά επιτόκια και προσφορά διαθεσίμων στο Ευρωσύστημα, και
- Να χαράζει τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές για την εκτέλεσή τους.

β. Η Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τέσσερα άλλα μέλη, που επιλέγονται μεταξύ προσώπων αναγνωρισμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα. Διορίζονται με κοινή συμφωνία των κυβερνήσεων των κρατών-μελών σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, κατόπιν σύστασης του Συμβουλίου της Ε.Ε., έπειτα από διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Τ. Τα κύρια καθήκοντα της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι:

- Να θέτει σ' εφαρμογή τη νομισματική πολιτική σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αποφάσεις που θεσπίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Τ. και συγχρόνως να δίνει τις απαραίτητες για το σκοπό αυτό οδηγίες στις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες.
- Να ασκεί τις εξουσίες που της μεταβιβάζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Κ.Τ.
- Να προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και να διαχειρίζεται τα τρέχοντα θέματα της Ε.Κ.Τ.

γ. Το Γενικό Συμβούλιο

Το Γενικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τους Διοικητές των Εθν.Κ.Τ. και των 15 κρατών-μελών. Το Γενικό Συμβούλιο

ασκεί τα καθήκοντα τα οποία ανέλαβε η Ε.Κ.Τ. από το Ε.Ν.Ι. και τα οποία πρέπει να συνεχίσουν να ασκούνται κατά το τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (Ο.Ν.Ε.), λόγω της ύπαρξης ενός ή περισσότερων κρατών-μελών που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Επίσης το Γενικό Συμβούλιο συμβάλλει:

- Στις συμβουλευτικές λειτουργίες της Ε.Κ.Τ.
- Στη συλλογή στατιστικών πληροφοριών.
- Στην προετοιμασία των ετήσιων εκθέσεων της Ε.Κ.Τ.
- Στη θέσπιση των κανόνων που είναι αναγκαία για την τυποποίηση της λογιστικής παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις πράξεις των Εθν.Κ.Τ.
- Στη θέσπιση των όρων απασχόλησης του προσωπικού της Ε.Κ.Τ., και
- Στις αναγκαίες προετοιμασίες για τον καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων των κρατών-μελών που δεν έχουν υιοθετήσει το κοινό νόμισμα έναντι του ευρώ.

Η θητεία των Διοικητών της Εθν.Κ.Τ. είναι τουλάχιστον πενταετής και ανανεώσιμη, ενώ αυτή των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι τουλάχιστον οκταετής και μη ανανεώσιμη. Η απαλλαγή μέλους από τα καθήκοντά του είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση ανικανότητας ή σοβαρού παραπτώματος. Στην περίπτωση αυτή, αρμόδια για την επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς είναι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Γ. ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ Ε.Κ.Τ.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποτελεί τον κεντρικό άξονα του Ευρωσυστήματος. Εγγυάται την εκτέλεση των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί, είτε μέσω των δικών της δραστηριοτήτων, είτε μέσω των εθνικών κεντρικών τραπεζών που συμμετέχουν στο Σύστημα.

Κύριος στόχος της Ε.Κ.Τ. είναι η διασφάλιση της σταθερότητας των τιμών, τον οποίο επιτυγχάνει μέσω των καθηκόντων της, που είναι:

- Η χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ.
- Η διενέργεια πράξεων συναλλάγματος, η κατοχή και διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών της ζώνης του ευρώ.
- Η έκδοση τραπεζογραμματίων στη ζώνη του ευρώ.
- Η προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

Πρόσθετα καθήκοντα της Ε.Κ.Τ., είναι:

- Η συλλογή των αναγκαίων στατιστικών πληροφοριών, είτε από τις εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς παράγοντες (για παράδειγμα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα).
- Η παρακολούθηση των εξελίξεων στο τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό τομέα και η προώθηση της ομαλής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ του Ε.Σ.Κ.Τ. και των Εποπτικών αρχών.

Δ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

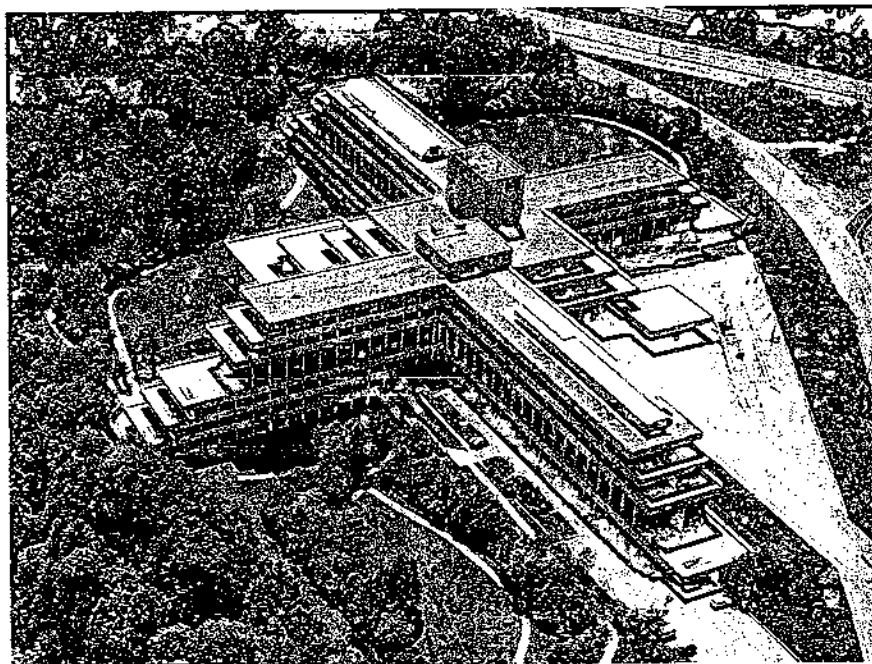
Το Κεφάλαιο της Ε.Κ.Τ. ανέρχεται σε 5 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι Εθν.Κ.Τ. είναι οι μόνοι εγγεγραμμένοι μεριδιούχοι και κάτοχοι του κεφαλαίου της Ε.Κ.Τ. Η εγγραφή στο κεφάλαιο πραγματοποιείται με βάση την κλείδα κατανομής που καθορίζεται σύμφωνα με τα αντίστοιχα μερίδια συμμετοχής των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Α.Ε.Π. και στον πληθυσμό της Κοινότητας. Μέχρι σήμερα, έχει καταβληθεί ποσό ελαφρώς μικρότερο των 4 δισεκατομμυρίων ευρώ. Οι Εθν.Κ.Τ. της ζώνης του ευρώ έχουν καταβάλει πλήρως τις αντίστοιχες εισφορές τους στο κεφάλαιο της Ε.Κ.Τ. Οι Εθν.Κ.Τ. των μη συμμετεχουσών χωρών έχουν καταβάλει το 5% της αντίστοιχης εισφοράς τους στο κεφάλαιο της Ε.Κ.Τ. ως συμμετοχή στα

λειτουργικά έξοδα της Ε.Κ.Τ. Κατά συνέπεια, η Ε.Κ.Τ. διαθέτει αρχικό κεφάλαιο ελαφρώς κατώτερο των 4 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Ε. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ

Οι Εθν.Κ.Τ. των κρατών-μελών που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ μεταβίβασαν στην Ε.Κ.Τ. συναλλαγματικά διαθέσιμα μέχρι ποσού ισοδύναμου προς 50 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου. Οι εισφορές κάθε Εθν.Κ.Τ. ορίστηκαν κατ' αναλογία με το μερίδιο συμμετοχής της στο εγγεγραμμένο κεφάλαιο της Ε.Κ.Τ., ενώ, σε αντάλλαγμα, κάθε Εθν.Κ.Τ. πιστώθηκε από την Ε.Κ.Τ. με μια απαίτηση σε ευρώ ισοδύναμη προς την εισφορά της. Η Ε.Κ.Τ. έχει πλήρως το δικαίωμα να κατέχει και να διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά διαθέσιμα που της μεταβιβάζονται και να τα χρησιμοποιεί για τους σκοπούς που ορίζονται στο καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Το Καταστατικό του Ε.Σ.Κ.Τ. περιέχει ειδικούς κανόνες σχετικά με τον υπολογισμό των ποσών που θα καθορίζουν τελικά τα κέρδη που θα κατανέμονται στους μεριδιούχους της Ε.Κ.Τ.

IV. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (Ε.Τ.Ε.) είναι το χρηματοπιστωτικό Όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει μια δική του ξεχωριστή νομική προσωπικότητα. Συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης, χρηματοδοτώντας έργα με ευνοϊκούς όρους που προάγουν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, την ισόρροπη ανάπτυξη, την οικονομική και κοινωνική συνοχή, καθώς και την ανάπτυξη μιας οικονομίας βασισμένης στη γνώση και την καινοτομία.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ιδρύθηκε το 1958 με τη Συνθήκη της Ρώμης και αντλεί τους πόρους της δανειζόμενη από τις Κεφαλαιαγορές. Σε αντίθεση με τις συνηθισμένες τράπεζες, δεν διαθέτει εμπορικούς πόρους προερχόμενους από αποταμιευτικές καταθέσεις ή τρέχοντες λογαριασμούς. Η Ε.Τ.Ε. βρίσκεται σήμερα παγκοσμίως μεταξύ των σημαντικότερων μη εθνικών δανειοληπτικών οργανισμών και έχει την καλύτερη πιστοληπτική κατάταξη στις κεφαλαιαγορές, τα «τρία Α». Η θέση της αυτή της επιτρέπει να προσελκύει, με ιδιαίτερα ανταγωνιστικούς όρους, τον σημαντικό όγκο

χρηματοδοτικών κεφαλαίων που χρειάζεται για την υποστήριξη των επενδύσεων.

A. ΕΔΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ

Η έδρα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων βρίσκεται στο Λουξεμβούργο και απασχολεί ειδικευμένο και πολυπολιτισμικό προσωπικό, προερχόμενο από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέτοχοι της Ε.Τ.Ε. είναι τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία συμμετέχουν στο κεφάλαιό της, σύμφωνα με μία κλίμακα κατανομής που αντανakλά την οικονομική τους βαρύτητα στο πλαίσιο της Ένωσης. Η Ε.Τ.Ε. διαθέτει ένα Διοικητικό Συμβούλιο, ένα Εκτελεστικό Συμβούλιο, μία Διευθύνουσα Επιτροπή και μία Ελεγκτική Επιτροπή.

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο

Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχουν οι υπουργοί που ορίζουν τα κράτη-μέλη, κατά κανόνα οι υπουργοί Εθνικής Οικονομίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει τις γενικές οδηγίες της πιστωτικής πολιτικής, εγκρίνει τον Ισολογισμό και την ετήσια έκθεση, δεσμεύει την Τράπεζα για τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης χρηματοδοτήσεις και αποφασίζει για τις αυξήσεις κεφαλαίου. Διορίζει τα μέλη του Εκτελεστικού Συμβουλίου, της Διευθύνουσας Επιτροπής και της Ελεγκτικής Επιτροπής.

2. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο, υπό την προεδρία του Προέδρου της Τράπεζας, απαρτίζεται από 25 μέλη, εκ των οποίων τα 24 ορίζουν τα κράτη-μέλη και το ένα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Φέρει την ευθύνη για τη διαχείριση της Ε.Τ.Ε., ώστε να είναι σύμφωνη προς τους στόχους των οποίων η υλοποίησή της έχει ανατεθεί και εγκρίνει τις δανειοδοτικές συναλλαγές.

3. Η Διευθύνουσα Επιτροπή

Η Διευθύνουσα Επιτροπή είναι το μόνιμο Εκτελεστικό Όργανο της Τράπεζας. Αποτελείται από τον Πρόεδρο και επτά Αντιπροέδρους και εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Διασφαλίζει συλλογικά την τρέχουσα διαχείριση της Ε.Τ.Ε. και προετοιμάζει τις αποφάσεις του Εκτελεστικού Συμβουλίου, τις οποίες και εκτελεί, αποφάσεις δανειοληψίας και χορήγησης δανείων κυρίως.

4. Η Ελεγκτική Επιτροπή

Η Ε.Τ.Ε. διαθέτει ένα μηχανισμό εσωτερικών ελέγχων, που καλύπτουν το σύνολο των συναλλαγών της και χρησιμοποιούν τις ειδικές μεθόδους ελέγχου του Χρηματοπιστωτικού και Τραπεζικού τομέα. Ανώτατο Όργανο του εν λόγω μηχανισμού είναι η Ελεγκτική Επιτροπή, η οποία ελέγχει τη νομιμότητα των συναλλαγών και των Βιβλίων της Τράπεζας, βάσει των εκθέσεων που συντάσσουν τα Όργανα Εσωτερικής Εποπτείας και Ελέγχου και οι Εξωτερικοί Ελεγκτές. Συνεργάζεται επίσης με το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, για τον εξωτερικό έλεγχο των συναλλαγών της Ε.Τ.Ε. που αφορούν στους πόρους του Κοινοτικού προϋπολογισμού ή του προϋπολογισμού των κρατών-μελών.

Β. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Ε.Τ.Ε.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και δεν επιβαρύνει τους δημοσιονομικούς πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποστολή της είναι η χρηματοδότηση δημοσίων ή ιδιωτικών επενδύσεων που υλοποιούν τους στόχους της Ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Ο σημαντικός όγκος των κεφαλαίων που αντλεί η Ε.Τ.Ε. από τις Κεφαλαιαγορές επενδύεται σε προσεκτικά επιλεγμένα έργα.

Τα δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων προορίζονται για σχέδια επενδύσεων που ανταποκρίνονται σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους στόχους:

- Ενίσχυση της οικονομικής προόδου στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές.
- Βελτίωση των διευρωπαϊκών δικτύων στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της μεταφοράς ενέργειας.
- Ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, προώθηση της ολοκλήρωσης της σε ευρωπαϊκό επίπεδο και υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Προστασία του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής, προώθηση της αστικής ανάπτυξης και προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Εξασφάλιση ασφαλούς ενεργειακού εφοδιασμού/
- Επέκταση και εκσυγχρονισμό της υποδομής στους τομείς της υγείας και της παιδείας, και υποστήριξη έργων πολεοδομικής ανάπτυξης, στο πλαίσιο του «Ειδικού Προγράμματος Δράσης του Άμστερνταμ υπέρ της Ανάπτυξης και της Απασχόλησης».

Η Ε.Τ.Ε. δραστηριοποιείται με την ίδια φιλοσοφία τόσο στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και στις Τρίτες χώρες. Αν και το 90% σχεδόν των δραστηριοτήτων της Ε.Τ.Ε. αφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ένα σημαντικό μέρος των χρηματοδοτήσεων κατευθύνεται στις υποψήφιες προς ένταξη χώρες, για τις οποίες έχουν δημιουργηθεί ειδικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης. Οι χρηματοδοτήσεις της Ε.Τ.Ε. ενισχύουν επίσης τη δημιουργία συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης στις χώρες της Μεσογείου, της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, όπως και μία σειρά έργων κοινού συμφέροντος στη Λατινική Αμερική και στην Ασία.

Το 2000 οι χορηγήσεις της ανήλθαν σε 36 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 30,6 δισεκατομμύρια ευρώ αφορούσαν επενδύσεις κεφαλαίου στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ο δανεισμός της από τις Κεφαλαιαγορές ανήλθε σε σχεδόν 29 δισεκατομμύρια ευρώ. Τέλος, η Ε.Τ.Ε.

είναι ο κύριος μέτοχος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (Ε.Τ.Α.Ε.) και προεδρεύει στο Εποπτικό Συμβούλιό του.

Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Οι δανειοδοτικές και δανειοληπτικές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων διεξάγονται στο πλαίσιο των οικονομικών πολιτικών που χαράσσει η Ένωση. Κάθε χρόνο η Τράπεζα παρουσιάζει μια ετήσια έκθεση, στην οποία κάνει πλήρη απολογισμό των δραστηριοτήτων της. Στην έκθεση καταγράφονται διεξοδικά οι συναλλαγές όπως και οι λογαριασμοί του οργάνου, επίσης η έκθεση περιλαμβάνει τον κατάλογο των έργων που χρηματοδοτήθηκαν σε όλα τα χαρακτηριστικά τους.

Η Τράπεζα καλείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συμμετάσχει σε ορισμένες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές που ασχολούνται με θέματα σχετικά με τις δραστηριότητές της. Συμμετέχει επίσης στις προετοιμασίες των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και συντάσσει έκθεση σχετικά με την συμμετοχή της στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης και με τις προοπτικές εξέλιξής τους, σε συνάρτηση με τις ανάγκες της Οικονομίας. Εκτός αυτών, η Ε.Τ.Ε. συνεργάζεται με τα λοιπά Ευρωπαϊκά Όργανα, στο πλαίσιο των Κοινοτικών πολιτικών που αφορούν στις δραστηριότητές της. Ο Πρόεδρος της Ε.Τ.Ε. έχει επίσης τη δυνατότητα να συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου, προσφέροντας την εμπειρία της Τράπεζας όσον αφορά τα ζητήματα που συζητούνται.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαθέτει αυτονομία αποφάσεων στο πλαίσιο του Κοινοτικού Θεσμικού Συστήματος. Οι διοικητικές και ελεγκτικές της δομές της επιτρέπουν να αποφασίζει τη χορήγηση και τη λήψη δανείων με μοναδικό κριτήριο τα πλεονεκτήματα των έργων και τις καλύτερες ευκαιρίες που προσφέρουν οι χρηματαγορές, αντίστοιχα.

Οι σχέσεις συνεργασίας που έχει δημιουργήσει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με τα Όργανα της Ένωσης και με τη Διεθνή Τραπεζική Κοινότητα, διασφαλίζουν τη συνέργεια των δανείων της με τα δημοσιονομικά εργαλεία της Ένωσης και της επιτρέπουν να προσελκύει τραπεζικούς πόρους για τα έργα που υποστηρίζει, προωθώντας τους οικονομικούς στόχους της Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων διαπραγματεύεται απευθείας με τους αναδόχους των μεγάλων έργων (αξίας 25 εκατομμυρίων ευρώ τουλάχιστον), ενώ για μικρότερα έργα (των Μ.Μ.Ε. και της τοπικής αυτοδιοίκησης) συνεργάζεται με 180 περίπου άλλες τράπεζες και ειδικούς διαμεσολαβητικούς χρηματοδοτικούς φορείς στην Ευρώπη, οι οποίοι χρησιμοποιούν τα κεφάλαιά της με τον τρόπο που η ίδια ορίζει.

V. Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ

Την ιδέα ενός Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το πρότυπο του Σκανδιναβικού Ombudsman, είχε προτείνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ήδη από το 1979. Το δικαίωμα προσφυγής στο Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμπεριελήφθη τελικώς στη Συνθήκη του Μάαστριχτ και το 1995 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέλεξε τον πρώην Κοινοβουλευτικό Επίτροπο Διοικήσεως της Φινλανδίας Jakob Söderman ως πρώτο Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την 1^η Απριλίου του 2003 τη θέση αυτή κατέχει ο Νικηφόρος Διαμαντούρος, πρώην Συνήγορος του Πολίτη στην Ελλάδα.

A. ΕΔΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ

Ο Διαμεσολαβητής, για τη διεκπεραίωση του έργου του, επικουρείται από προσωπικό είκοσι ατόμων από τους οποίους οι οκτώ είναι νομικοί υπάλληλοι. Εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη διάρκεια της

Κοινοβουλευτικής περιόδου και η θητεία του μπορεί ν' ανανεωθεί. Η υπηρεσία του βρίσκεται στα κτήρια του Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο.

B. ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ

Ο Διαμεσολαβητής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει καθήκον να εξετάζει τις καταγγελίες περιπτώσεων κακής διοικήσεως από πλευράς των Κοινοτικών Οργάνων και Οργανισμών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Περίπτωση κακώς διοικήσεως σημαίνει πλημμελή ή κατωτέρας ποιότητας διοίκηση. Αυτό συμβαίνει όταν ένα θεσμικό όργανο δεν πράττει κάτι το οποίο έπρεπε να πράξει.

Μερικά παραδείγματα είναι τα εξής: διοικητικές παρατυπίες, αδικία, διακρίσεις, κατάχρηση εξουσίας, έλλειψη ή άρνηση παροχής πληροφοριών, μη αναπόφευκτη καθυστέρηση. Απ' τα θεσμικά όργανα εξαιρείται το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών τους καθηκόντων.

Ο Διαμεσολαβητής ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη ανεξαρτησία, χωρίς να ζητά ή να δέχεται υποδείξεις από κανένα οργανισμό, ενώ δεν μπορεί να ασκεί καμία άλλη επαγγελματική δραστηριότητα αμειβόμενη ή μη, παράλληλα με αυτή που έχει ως Διαμεσολαβητής του Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν ο τελευταίος παύσει να πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων του ή αν διαπράξει βαρύ παράπτωμα, τότε η θητεία του λήγει με απόφαση που λαμβάνει το Δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του Κοινοβουλίου. Το καθεστώς και οι γενικοί όροι της άσκησης των καθηκόντων του διαμεσολαβητή προσδιορίζονται ειδικότερα με απόφαση του Κοινοβουλίου, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής κι έγκριση του Συμβουλίου²⁴.

²⁴ Άρθρο 138 Ε, παράγρ. 4 της Συνθήκης.

Γ. Η ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΕΚΒΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Ο Διαμεσολαβητής διεξάγει τις έρευνες που κρίνει δικαιολογημένες, είτε με δική του πρωτοβουλία είτε βάσει καταγγελιών.

Κάθε άτομο που είναι πολίτης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ζει σ' ένα κράτος-μέλος, μπορεί να υποβάλλει καταγγελία στο Διαμεσολαβητή. Επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί ή άλλα σωματεία που έχουν την έδρα τους στην Ένωση έχουν επίσης τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας.

Ο καταγγέλων απευθύνει επιστολή στο Διαμεσολαβητή σε οποιαδήποτε απ' τις έντεκα επίσημες γλώσσες της Ένωσης, εκθέτοντας σαφώς ποιος είναι, ποιο θεσμικό όργανο ή υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καταγγέλλει και ποιοι είναι οι λόγοι της καταγγελίας στην οποία προβαίνει. Εάν το επιθυμεί, μπορεί να χρησιμοποιήσει ένα τυποποιημένο έντυπο, που θα τον βοηθήσει να συντάξει την καταγγελία του, το οποίο διατίθεται από το Γραφείο του Διαμεσολαβητή και από τα Γραφεία των Επιτρόπων Διοικήσεως στα κράτη-μέλη.

Μια καταγγελία πρέπει να γίνει εντός διετίας από την ημερομηνία κατά την οποία υπέπεσαν στην αντίληψη του καταγγέλοντος τα γεγονότα πάνω στα οποία στηρίζει την καταγγελία του. Πρέπει, όμως, προηγουμένως να έχει επικοινωνήσει με το σχετικό θεσμικό όργανο ή τη σχετική υπηρεσία, να έχει υποβάλλει τα παράπονά του και να μην έχει βρεθεί μια λύση.

Ο Διαμεσολαβητής δεν επιλαμβάνεται υποθέσεων που βρίσκονται ενώπιον της Δικαιοσύνης ή υποθέσεων επί των οποίων έχει ήδη αποφανθεί Δικαστήριο.

Έπειτα από την υποβολή της καταγγελίας ο Διαμεσολαβητής εξετάζει την καταγγελία και διεξάγει τις έρευνες που πιστεύει ότι απαιτούνται για να διαλευκανθεί η κάθε περίπτωση. Τα θεσμικά Όργανα και οι Οργανισμοί της Κοινότητας, καθώς και τα κράτη-μέλη, υποχρεούνται να του κοινοποιήσουν τα στοιχεία που ζητά και να του επιτρέπουν την πρόσβαση στους σχετικούς φακέλους.

Ο καταγγέλων τηρείται πάντοτε ενήμερος σχετικά με το αποτέλεσμα της καταγγελίας του. Μερικές φορές βρίσκεται ικανοποιητική λύση του θέματος κατά τη διερεύνηση της περιπτώσεως, η οποία μπορεί να οδηγήσει και σε φιλικό διακανονισμό. Αν όμως, η προσπάθεια για συμβιβασμό δεν επιτευχθεί, τότε ο διαμεσολαβητής μπορεί να προβεί σε συστάσεις προς επίλυση του θέματος και το σχετικό θεσμικό όργανο θα πρέπει να διατυπώσει τη γνώμη του προς το Διαμεσολαβητή εντός τριμήνου. Εάν το θεσμικό Όργανο δε δέχεται τις συστάσεις, τότε ο Διαμεσολαβητής μπορεί ν' απευθύνει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η εντολή του Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιορίζεται στη διερεύνηση των δραστηριοτήτων των Κοινοτικών θεσμικών Οργάνων και Υπηρεσιών και δεν έχει την εξουσία να επιτηρεί αρχές των κρατών-μελών, ακόμα και σε περιπτώσεις που αφορούν θέματα Κοινοτικού Δικαίου. Ο Διαμεσολαβητής δεν αποτελεί δικαστικό, αλλά διοικητικό Όργανο και δεν έχει αρμοδιότητα να επιβάλλει κυρώσεις ή να ακυρώνει Κοινοτικές Πράξεις.

Πώς έρχεται κανείς σε επαφή με το διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Ταχυδρομικώς

The European Ombudsman

1, avenue du président Robert Schuman

BP 403 - F-67001 Strasbourg Cedex

Τηλεφωνικώς (33) 388 17-40 01

Μεσω φαξ (33) 388 17-9062

Μεσω Internet <http://www.euro-ombudsman.eu.int>

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ Ε.Κ.

Η Κοινοτική νομοθετική διαδικασία εξελίσσεται σε 3 επίπεδα, στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικές διαδικασίες. Δηλαδή:

1. Για την έκδοση δεσμευτικών νομικών πράξεων, οι οποίες θέτουν γενικούς κανόνες προβλέπονται η διαδικασία της διαβούλευσης, η διαδικασία της συνεργασίας, η διαδικασία της συναπόφασης ή η διαδικασία της σύμφωνης γνώμης.
2. Για την έκδοση μέτρων εφαρμογής προβλέπονται ειδικές διαδικασίες.
3. Οι δεσμευτικές ατομικές αποφάσεις καθώς και οι μη δεσμευτικές πράξεις εκδίδονται βάσει απλοποιημένης διαδικασίας.

1. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η διαδικασία διαβούλευσης είναι η πιο παλιά μορφή Κοινοτικής νομοθετικής διαδικασίας. Μετά τη θέσπιση της διαδικασίας της συνεργασίας και της διαδικασίας της συναπόφασης η σημασία της μειώνεται σταθερά. Ακολουθείται πλέον μόνο στις περιπτώσεις για τις οποίες δεν προβλέπεται ρητά ότι υπόκεινται στη διαδικασία συνεργασίας ή συναπόφασης.

Η διαδικασία διαβούλευσης χαρακτηρίζεται από κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ε.Ε.: η Επιτροπή προτείνει και το Συμβούλιο αποφασίζει. Πριν ληφθεί, όμως, απόφαση από το Συμβούλιο μεσολαβούν ορισμένα στάδια κατά τη διάρκεια των οποίων εκτός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου συμμετέχουν επίσης το

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών.

A. ΣΤΑΔΙΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Τη διαδικασία κινεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία εκπονεί πρόταση για το Κοινοτικό μέτρο που εισηγείται. Αυτό γίνεται με ευθύνη της υπηρεσίας της Επιτροπής που είναι αρμόδια για τον τομέα της οικονομίας τον οποίο αφορά η ρύθμιση, ενώ συμπράττουν συχνά με γνωμοδοτικό ρόλο και εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Αυτή η διαβούλευση είναι ιδιαίτερα σημαντική, επειδή επιτρέπει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ν' αξιολογήσει καλύτερα τις πιθανότητες έγκρισης της πρότασής της από το Συμβούλιο και, ενδεχομένως, να επιδιώξει, από το στάδιο αυτό, την επίτευξη συμβιβασμού. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όμως δεν είναι υποχρεωμένη ν' ακολουθήσει τη γνώμη των εθνικών εμπειρογνομητών κατά την επεξεργασία της πρότασής της. Το σχέδιο το οποίο εκπονήθηκε από της υπηρεσίες συζητείται από τα μέλη της Επιτροπής και, τελικά, εγκρίνεται με απλή πλειοψηφία. Στη συνέχεια διαβιβάζεται στο Συμβούλιο ως «πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής», συνδεόμενο από λεπτομερή αιτιολογική έκθεση.

B. ΣΤΑΔΙΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Πριν λάβει απόφαση, το Συμβούλιο πρέπει να διαβιβάσει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε άλλα Κοινοτικά Όργανα για διαβούλευση. Ένα τέτοιο δικαίωμα διαβούλευσης έχουν παραχωρήσει οι Κοινοτικές Συνθήκες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης το Συμβούλιο διαβιβάζει επίσημα την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον Πρόεδρο

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και παρακαλεί να γνωμοδοτήσει επίσημα το Όργανο.

Ο Πρόεδρος διαβιβάζει την πρόταση στην αρμόδια Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς επεξεργασία. Τα πορίσματα των εργασιών της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής εξετάζονται από την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία γνωμοδοτεί υπέρ της έγκρισης ή της απόρριψης του σχεδίου ή της αποδοχής τροπολογιών. Το Συμβούλιο, όμως δεν έχει νομική υποχρέωση να λάβει τις γνωμοδοτήσεις και τις τροποποιημένες προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Παράλληλα με την διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οι Κοινοτικές Συνθήκες υποχρεώνουν το Συμβούλιο, σε ορισμένες περιπτώσεις, να προβεί σε διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Διατυπώνοντας τις γνωμοδοτήσεις τους επί της προτάσεως προς το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών ολοκληρώνουν τη συμμετοχή τους. Οι γνωμοδοτήσεις τους δεν είναι δεσμευτικές για το Συμβούλιο.

Γ. ΣΤΑΔΙΟ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Μετά τις διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επανέρχεται ενώπιον του Συμβουλίου, ενδεχομένως τροποποιημένη σύμφωνα με τις γνώμες που διατυπώθηκαν. Εκεί η πρόταση εξετάζεται από την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων των Κυβερνήσεων των κρατών-μελών (Coreper ή, στα ελληνικά, Ε.Μ.Α.).

Στο πλαίσιο της Επιτροπής Μόνιμων Αντιπροσώπων (Ε.Μ.Α.) και ενόψει της προπαρασκευής των αποφάσεων του Συμβουλίου, όλες οι τεχνικές λεπτομέρειες που εμφανίζουν δυσκολίες παραπέμπονται προς μελέτη σε

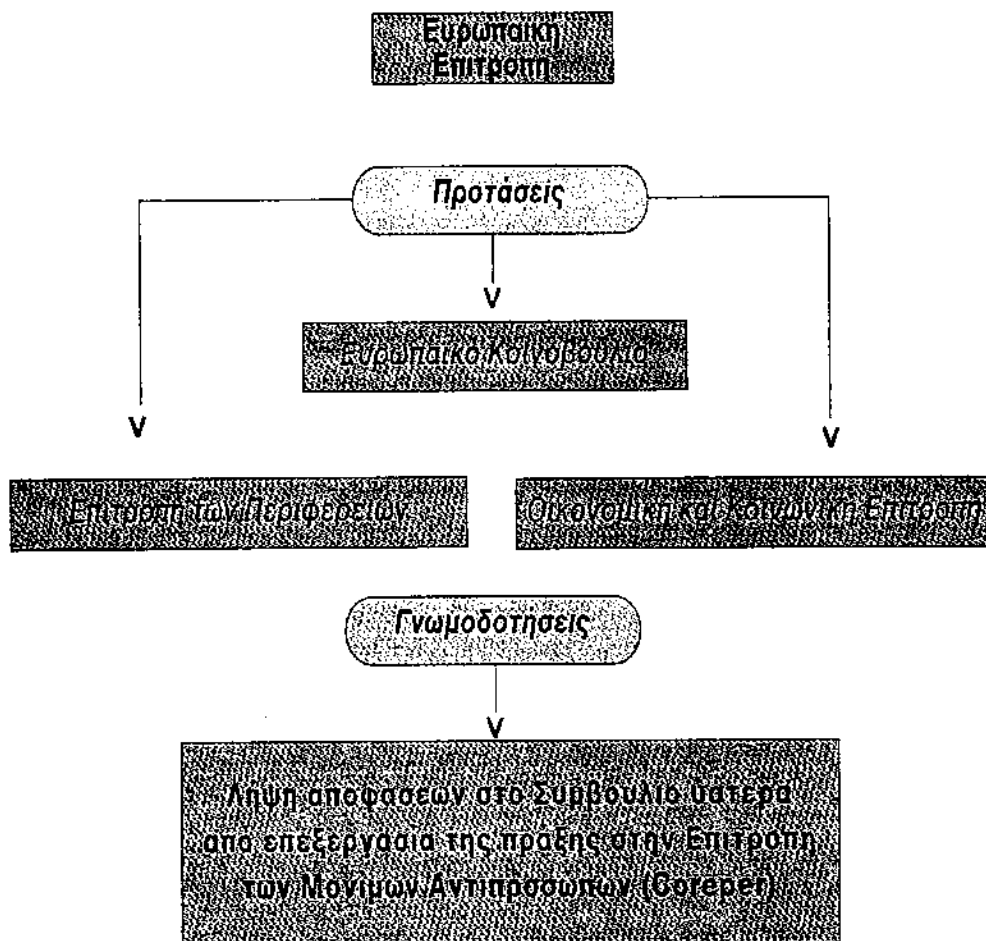
εξειδικευμένες ομάδες εργασίας: αμέσως μόλις μια πράξη είναι «έτοιμη προς έγκριση», εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη μιας από τις επόμενες Συνόδους του Συμβουλίου με το χαρακτηρισμό «Σημείο Α» και εγκρίνεται από το Συμβούλιο χωρίς συζήτηση. Αντιθέτως, εάν στην Ε.Μ.Α. συνεχίζουν να υπάρχουν ανυπερβλητες διαφορές απόψεων για το περιεχόμενο της υπό έγκριση νομοθετικής πράξεως, τα ζητήματα που αποτελούν αντικείμενο διαφωνίας εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη ως «Σημεία Β» και υποβάλλονται στο Συμβούλιο για να βρεθεί λύση. Με τη λήψη απόφασης από το Συμβούλιο ολοκληρώνεται, η διαδικασία θέσπισης κανόνων δικαίου.

Δ. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Η εγκριθείσα πράξη λαμβάνει την οριστική της μορφή στις ένδεκα επίσημες γλώσσες, (ισπανική, δανική, γερμανική, ελληνική, αγγλική, γαλλική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, φινλανδική και σουηδική), εκδίδεται οριστικά από το Συμβούλιο «στις γλώσσες της Κοινότητας», υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου και, τέλος, δημοσιεύεται ή «κοινοποιείται στον αποδέκτη της²⁵».

²⁵ Άρθρο 254, παράγρ. 1 και 3 της Συνθήκης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

II. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η διαδικασία συνεργασίας στηρίζεται, κατά τα βασικά της σημεία, στη διαδικασία πρότασης, όπως αυτή αναλύθηκε προηγουμένως, προβλέποντας όμως ενίσχυση των δυνατοτήτων επιρροής του Ε.Κ. στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Επιπλέον συμβάλλει σε κάποια επιτάχυνση της νομοθετικής διαδικασίας. Η πρακτική σημασία αυτής της διαδικασίας περιορίζεται αποκλειστικά στον τομέα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Για όλους τους άλλους τομείς, οι οποίοι ενέπιπταν άλλοτε στο πεδίο εφαρμογής αυτής της διαδικασίας, προβλέπεται σήμερα η διαδικασία συναπόφασης.

Η διαδικασία συνεργασίας βασικά εισάγει στην Κοινοτική Νομοθετική διαδικασία μια δεύτερη ανάγνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

A. ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Σημείο αφετηρίας είναι και πάλι μια πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτή όμως δεν διαβιβάζεται πλέον μόνο στο Συμβούλιο, αλλά και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για γνωμοδότηση. Η πρώιμη αυτή σύμπραξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει σκοπό να του παράσχει τη δυνατότητα να κοινοποιήσει στο Συμβούλιο τις απόψεις του για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ήδη πριν από τον καθορισμό της «Κοινής θέσης», ώστε να μετάσχει αποτελεσματικότερα στη νομοθετική διαδικασία. Σε αυτό το στάδιο μπορούν, ενδεχομένως, να κληθούν να γνωμοδοτήσουν η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις, το Συμβούλιο καθορίζει με ειδική πλειοψηφία μια κοινή θέση, η οποία αντανακλά την άποψή του ως προς την πρόταση της Επιτροπής και τις διατυπωθείσες γνώμες. Επομένως, δεν είναι

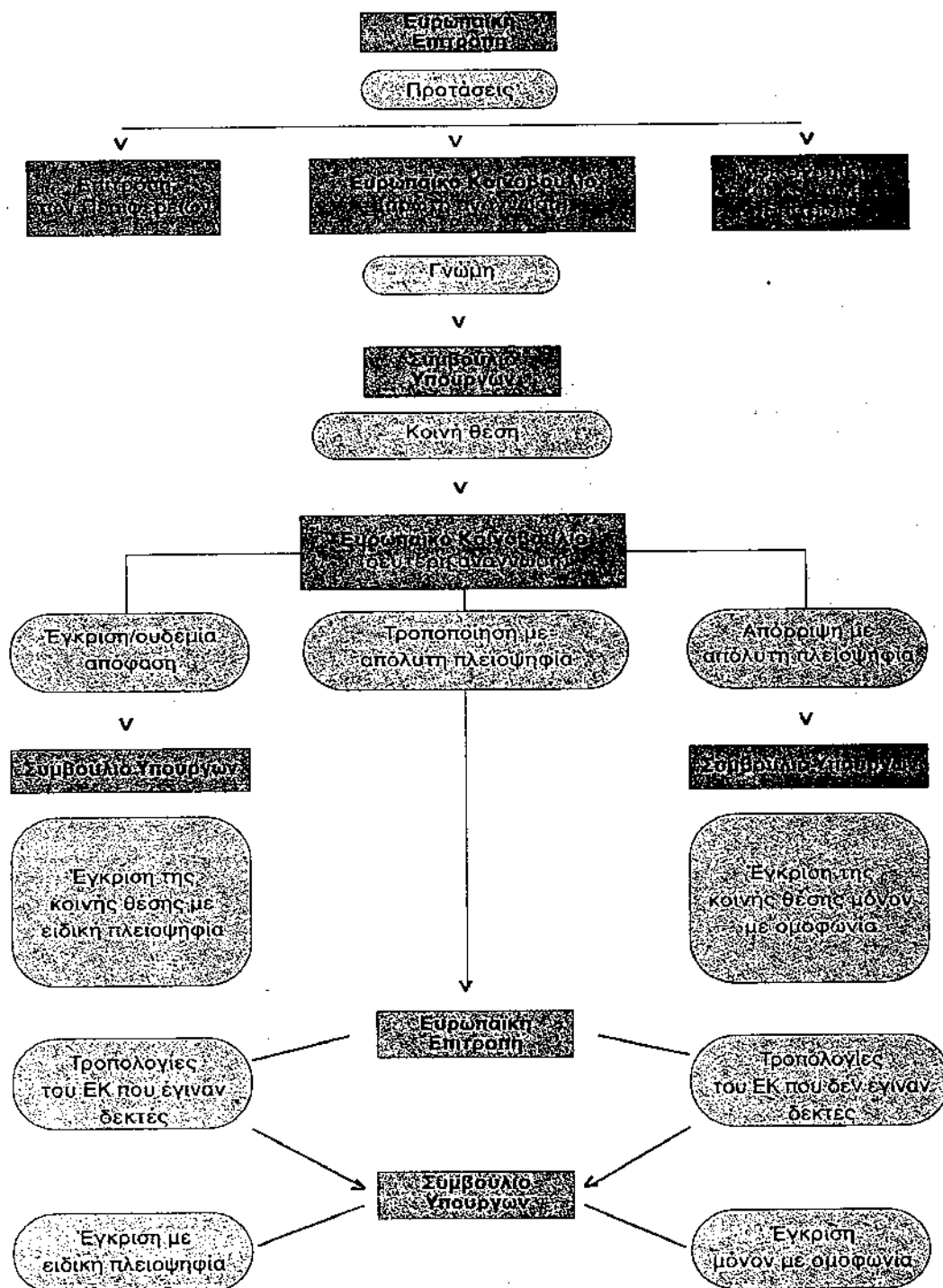
έγγραφο συμβιβασμού, αλλά αποτελεί τη γνώμη του Συμβουλίου που διαμορφώθηκε με ανεξαρτησία.

B. ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξετάζει την κοινή θέση σε δεύτερη ανάγνωση και εντός προθεσμίας τριών μηνών μπορεί: να εγκρίνει την κοινή θέση, να μη λάβει απόφαση εντός της προθεσμίας, ν' απορρίψει την κοινή θέση ή να προτείνει τροπολογίες. Στις δύο πρώτες περιπτώσεις το Συμβούλιο εκδίδει οριστικά τη σχετική πράξη σύμφωνα με την κοινή θέση, ενώ στις δύο τελευταίες περιπτώσεις το Συμβούλιο μπορεί να επιβάλλει τη βούλησή του μέσω άλλων τρόπων.

Σε κάθε περίπτωση, το Συμβούλιο έχει τη δυνατότητα να παρεμποδίσει την έκδοση μιας πράξεως σύμφωνα με αυτήν τη διαδικασία, δεδομένου ότι μπορεί να μη λάβει απόφαση για τις προτάσεις τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή για την τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής και έτσι να οδηγήσει σε παράλυση τη νομοθετική διαδικασία.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

III. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΠΤΟΦΑΣΗΣ

Η διαδικασία της συναπτόφασης αποτελεί προέκταση της διαδικασίας της συνεργασίας. Ενώ το Συμβούλιο μπορεί κατά τη διαδικασία της συνεργασίας να παρακάμψει τη γνώμη του Κοινοβουλίου, η διαδικασία της συναπτόφασης, όπως διαμορφώθηκε από την Συνθήκη του Άμστερνταμ, δίνει πλέον την ίδια ισχύ στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής δεν επιτρέπεται στο Συμβούλιο να εκδώσει πράξη σύμφωνα με την κοινή θέση εάν αποτύχει η διαδικασία συνδιαλλαγής. Με τον τρόπο αυτό αυξάνεται η πίεση για την επίτευξη συμφωνίας κατά τη διαδικασία συνδιαλλαγής, επειδή διαφορετικά ολόκληρη η νομοθετική διαδικασία οδηγείται σε αποτυχία.

Η διαδικασία συναπτόφασης είναι σήμερα κατά πολύ η σημαντικότερη διαδικασία στη νομοθετική πράξη, και μπορεί να χωριστεί σε τρία στάδια: στην πρώτη, στη δεύτερη και στην τρίτη ανάγνωση.

A. ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαβιβάζεται στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως και στις Επιτροπές που χρειάζεται ενδεχομένως να γνωμοδοτήσουν. Το Κοινοβούλιο συζητεί τη συγκεκριμένη πρόταση σε πρώτη ανάγνωση και διαβιβάζει τη γνώμη του στο Συμβούλιο. Σε αυτό το στάδιο παρέχεται επίσης η δυνατότητα στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή καθώς και στην Επιτροπή των Περιφερειών να γνωμοδοτήσουν.

Εάν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν προτείνει τροπολογίες στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή εάν το Συμβούλιο εγκρίνει όλες τις τροπολογίες που περιέχονται στη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Συμβούλιο μπορεί να εκδώσει την πράξη ήδη σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας. Διαφορετικά ακολουθεί ανάγνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

B. ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη τις γνώμες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των Επιτροπών καθώς και τις απόψεις των μελών του και υιοθετεί κοινή θέση. Η κοινή θέση διαβιβάζεται για δεύτερη ανάγνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο, εντός προθεσμίας τριών μηνών, έχει τις ακόλουθες δυνατότητες:

- 1.** Να εγκρίνει την κοινή θέση του Συμβουλίου ή να μη λάβει απόφαση εντός τριών μηνών, οπότε η συγκεκριμένη πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε σύμφωνα με την κοινή θέση.
- 2.** Να απορρίψει συνολικά την κοινή θέση (μόνο με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του), οπότε η νομοθετική διαδικασία τερματίζεται.
- 3.** Να προτείνει τροπολογίες στην κοινή θέση.

Στην περίπτωση που το Κοινοβούλιο προτείνει τροπολογίες ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

Το Συμβούλιο μπορεί να υιοθετήσει την κοινή θέση, όπως τροποποιήθηκε από το Κοινοβούλιο, αλλά πρέπει σ' αυτή την περίπτωση να εγκρίνει όλες τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ενώ, εάν το Συμβούλιο απορρίψει ορισμένες τροπολογίες ή δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία για την έγκρισή τους, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου, σε συμφωνία με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συγκαλεί εντός έξι εβδομάδων την Επιτροπή συνδιαλλαγής, η οποία αποτελείται ισότιμα από δεκαπέντε Αντιπροσώπους του Συμβουλίου και ισάριθμους Αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Επιτροπή συνδιαλλαγής εξετάζει την κοινή θέση του Συμβουλίου με βάση τις τροπολογίες που πρότεινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και επιδιώκει την επίτευξη συμφωνίας για ένα κοινό σχέδιο που θα εγκριθεί με τις

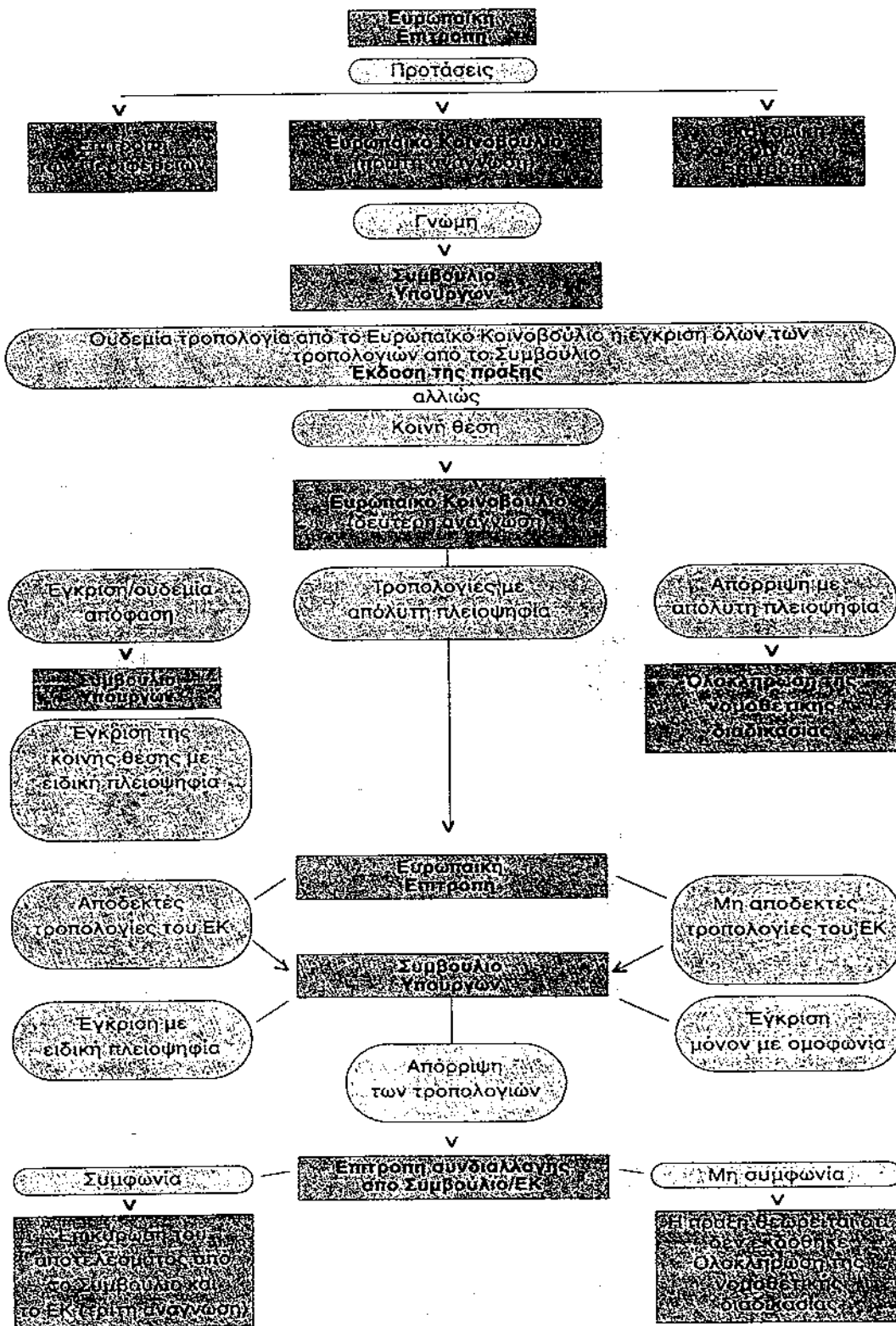
απαιτούμενες πλειοψηφίες και από το Συμβούλιο και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Γ. ΤΡΙΤΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Εάν η Επιτροπή συνδιαλλαγής εγκρίνει κοινό σχέδιο, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαθέτουν προθεσμία έξι εβδομάδων για να εκδώσουν τη σχετική πράξη σε τρίτη ανάγνωση. Ανεξάρτητα από τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κοινό σχέδιο, για την έγκρισή του από το Συμβούλιο αρκεί η ειδική πλειοψηφία (εκτός εάν οι συνθήκες απαιτούν ομοφωνία γι' αυτόν τον τύπο πράξεως). Το κοινό σχέδιο εγκρίνεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με την απόλυτη πλειοψηφία των ψηφισάντων. Η σχετική νομοθετική πράξη θεωρείται ότι εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και αυτό, εξάλλου, αναφέρεται και στον τίτλο της (π.χ. Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου).

Εάν η διαδικασία συνδιαλλαγής αποτύχει, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε και η διαδικασία τερματίζεται.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΠΟΦΑΣΗΣ

IV. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Η διαδικασία της σύμφωνης γνώμης αποτελεί την εντονότερη μορφή συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κοινοτική νομοθέτηση. Σημαίνει ότι μια νομοθετική πράξη μπορεί να εκδοθεί μόνον εάν έχει λάβει τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή δεν παρέχει τη δυνατότητα στο Κοινοβούλιο να επηρεάσει άμεσα το περιεχόμενο των πράξεων. Έτσι, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, το Ε.Κ. δεν μπορεί να προτείνει τροπολογίες ή να επιβάλει την έγκρισή τους, αλλά αποκλειστικά και μόνο να συναινέσει στην προτεινόμενη πράξη ή να την απορρίψει.

Η διαδικασία αυτή προβλέπεται, π.χ. για την προσχώρηση κρατών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την περαιτέρω ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Ε.Κ.Τ., την αλλαγή του Καταστατικού του Ε.Σ.Κ.Τ., καθώς και το διορισμό του Προέδρου και των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως συλλογικού Οργάνου.

V. Η ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά την απλοποιημένη διαδικασία, οι νομικές πράξεις ενός Κοινοτικού Οργάνου εκδίδονται χωρίς πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτή η διαδικασία εφαρμόζεται για τα μέτρα που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των δικών της αρμοδιοτήτων καθώς επίσης και για τις νομικές πράξεις μη δεσμευτικού χαρακτήρα, ιδίως τις συστάσεις και τις γνώμες του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κάνοντας χρήση αυτής της δυνατότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες, αλλά μπορεί πάντοτε να διατυπώνει συστάσεις ή γνώμες, εφόσον το θεωρεί αναγκαίο.

VI. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Κατά γενικό κανόνα, το Συμβούλιο αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αρμοδιότητες εκτέλεσης των κανόνων που το ίδιο θεσπίζει. Μόνο σε ειδικές περιπτώσεις το Συμβούλιο μπορεί να διατηρήσει το δικαίωμα να ασκεί απευθείας εκτελεστικές αρμοδιότητες. Κατά την άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να τροποποιήσει ή να συμπληρώσει τις νομοθετικές πράξεις του Συμβουλίου, τις οποίες οφείλει να θέσει σε εφαρμογή.

Η συμμόρφωση προς τους γενικούς όρους που έθεσε το Συμβούλιο διασφαλίζεται με την παρέμβαση Επιτροπών. Η διαδικασία απόφασης σε αυτές τις Επιτροπές τροποποιήθηκε το 1999 με σκοπό την απλούστευση, τη διαφάνεια και προπαντός την ενίσχυση του ρόλου του Ε.Κ. Ο αριθμός των διαδικασιών απόφασης στις Επιτροπές μειώθηκε από πέντε σε τρεις. Προβλέπεται πλέον η συμμετοχή του Ε.Κ. στις διαδικασίες έκδοσης μέτρων εκτέλεσης για νομοθετικές πράξεις, στη θέσπιση των οποίων ο Ε.Κ. είχε συμπράξει ουσιαστικά στο πλαίσιο της συναπόφασης. Σε αυτές τις περιπτώσεις το Ε.Κ. μπορεί, με αιτιολογημένη γνώμη, να προβάλλει ότι το σχεδιαζόμενο μέτρο εκτέλεσης βρίσκεται εκτός των ορίων της νομοθετικής πράξης την οποία αφορά και, έτσι, να αναγκάσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να τροποποιήσει κατάλληλα το εν λόγω μέτρο. Πέραν αυτού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπόκειται σε εκτενείς υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών και κοινοποιήσεων προς το Ε.Κ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Απ' όσα αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια συμπεραίνουμε ότι οι σχέσεις μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζονται στην εταιρικότητα και τη συνεργασία. Βασικός τους σκοπός είναι να προσφέρουν αποτελεσματικές πολιτικές και λήψη αποφάσεων μέσα σ' ένα δημοκρατικό πλαίσιο, το οποίο εξετάζει αναλυτικά και ελέγχει την άσκηση της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Καθήκον τους είναι η ενίσχυση της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ευημερίας όλων των πολιτών και η προώθηση της ειρήνης και της οικονομικής ανάπτυξης, όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο.

Οι δύο κύριοι στόχοι, που αποσκοπούν στην σωστή προπαρασκευή της Ευρώπης για τον 21^ο αιώνα, είναι η ενίσχυση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η προετοιμασία της για τη διεύρυνση. Τα επόμενα έτη θα υπάρξουν ευκαιρίες για προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ποιότητας ζωής, καθώς επίσης και του εκσυγχρονισμού των βασικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιπροσωπεύει την «Ευρώπη των πολιτών» και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα έχουν ως στόχο να λάβουν αποφάσεις που θα επηρεάζουν τους πολίτες σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Επικουρικότητα σημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να λαμβάνει δράση μόνο όταν η δράση αυτή μπορεί να είναι αποτελεσματικότερη εκτελούμενη σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ή όταν τα κράτη-μέλη δεν μπορούν ν' αντιμετωπίσουν κάποιο θέμα αποτελεσματικά.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα θεσμικά της όργανα βρίσκονται στην υπηρεσία των λαών της Ευρώπης και αντιμετωπίζοντας τα προβλήματα που παρουσιάζονται κάθε φορά, θα καταφέρουν να υπερασπίσουν τη θέση της Ευρώπης στον κόσμο και να κάνουν ακόμα πιο ανταγωνιστική την οικονομία της.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.Π.	Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
Δ.Ε.Κ.	Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
Ε.Γ.Τ.Π.Ε.	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση/Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ε.Ε.Π.	Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη
Εθν.Κ.Τ.	Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες
Ε.Κ.	Ευρωπαϊκή Κοινότητα/Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ε.Κ.Α.Ε.	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
Ε.Κ.Α.Χ.	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα
Ε.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
Ε.Μ.Α.	Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων
Ε.Ν.Ι.	Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα
Ε.Ο.Κ.	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Ε.Π.Σ.	Επιτροπή Πολιτικής Συνεργασίας
Ε.Σ.Κ.Τ.	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
Ε.Τ.Α.Ε.	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
Ε.Τ.Ε.	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
Ε.Τ.Π.	Επιτροπή των Περιφερειών
ΕΥΡ.ΑΤΟΜ.	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
Κ.Ε.Π.Π.Α.	Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας
Ο.Κ.Ε.	Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Ο.Ν.Ε.	Οικονομική και Νομισματική Ένωση
Συν.ΕΚ.	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

<p>Βρυξέλλες Rue de la Loi 200 B-1049 Bruxelles Werstraat 200 B-1049 Brussel Τηλ. (32-2) – 299 11 11 ή (32-2) 29 + εσωτερικό Τέλεξ 21877 COMEU B Φαξ (32-2) 295 01 38 ή (32-2) 295 01 39</p>	<p>Λουξεμβούργο Bâtiment Jean Monnet Rue Alcide De Gasperi L-2920 Luxembourg Τηλ. (352) 43 01-1 ή (352) 43 01 + εσωτερικό Τέλεξ 3423 ή 3446 ή 3476 COMEUR LU Φαξ (352) 43 61 24 ή (352) 43 01-35049</p>
	<p>Internet: http://europa.eu.int/com</p>

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

<p>Στρασβούργο Allee du Printemps BP 1024 F-67070 Strasbourg Cedex Τηλ. (33) 388 17 40 01 ή (33) 388 1+ εσωτερικό Τέλεξ 890129 ή 890139 Φαξ (33)388 25 65 01</p>	<p>Λουξεμβούργο Plateau du Kirchberg BP 1601 L-2929 Luxembourg Τηλ. (352) 43 00-1 ή (352) 43 00 + εσωτερικό Τέλεξ 2894 Φαξ (352) 43 00-29494 ή 43 00-29393 ή 43 00-29292</p>
<p>Βρυξέλλες Rue Wiertz BP 1047 B-1047 Bruxelles Wiertzstraat Postbus 1047 B-1047 B-1047 Brussel Τηλ. (32-2) 284 21 11 ή (32-2) 284 + εσωτερικό Τέλεξ 26999 Φαξ (32-2) 284 90 73 ή (32-2) 284 90 77</p>	<p>Internet: http://www.europarl.eu.int</p>

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

<p>Βρυξέλλες Rue de la Loi 175 B-1048 Bruxelles Werstraat 175 B-1048 Brussel Τηλ. (32-2) – 285 61 11 ή (32-2) 285 + εσωτερικό Τέλεξ 21711 –CONCIL B Φαξ (32-2) 295 01 38 ή (32-2) 285 73 97/81</p>	<p>Λουξεμβούργο Centre de conférences Kirchberg L-2929 Luxemburg Τηλ. (352) 43 02-1 ή (352) 43 02 + εσωτερικό</p>
<p>Internet: http://www.ue.eu.int</p>	

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

<p>Λουξεμβούργο 12, rue Alcide De Gasperi L-1615 Luxemburg Τηλ. (352) 43 98-1 ή (352) 43 98 + εσωτερικό Τέλεξ 3512 Φαξ (352) 43 93 42</p>	<p>Βρυξέλλες (παράρτημα) Btiment Eastman Rue Belliard 135 B-1040 Bruxelles Belliardstraat 135 B-1040 Brussel Τηλ. (32-2) 230 50 90 Φαξ (32-2) 230 64 83</p>
<p>Internet: http://www.eca.eu.int E-mail: euraud@eca.eu.int</p>	

Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

<p>Λουξεμβούργο Boulevard Konrad Adenauer L-2925 Luxembourg Τηλ. (352) 43 03-1 (κέντρο) (352) 43 03 + εσωτερικό Τέλεξ 27771 CJINFO LU3512 Φαξ (352) 43 03 42-2600</p>	
<p><u>Γραμματεία Δικαστηρίου</u> Τέλεξ 2510 CURIA LU Φαξ (352) 43 37 66</p>	
<p><u>Γραμματεία Πρωτοδικείου</u> Φαξ (352) 43 03-2100</p>	
<p>Internet: http://www.curia.eu.int</p>	

**Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**

<p>Βρυξέλλες Rue Ravenstein 2 B-1000 Bruxelles Ravensteinsraar 2 B-1000 Brussel Τηλ. (32-2) 546 90 11 ή (32-2) 546 + εσωτερικό Τέλεξ 25983 Φαξ (32-2) 513 48 93</p>	
	<p>Internet: http://www.esc.eu.int</p>

**Επιτροπή των Περιφερειών
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

<p>Βρυξέλλες Rue Montoyer 92-102 B-1000 Bruxelles Montoyerstraat 92-102 B-1000 Brussel Τηλ. (32-2) 282 22 11 ή (32-2) 282 + εσωτερικό Φαξ (32-2) 282 23 25</p>	
---	--

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

<p>Φρανκφούρτη Eurotower Kaiserstrabe 29 D-60311 Frankfurt am Main (για τους επισκέπτες) Posrfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main (για την αλληλογραφία) Τηλ. (49-69) 13 440 Τέλεξ 4111 44 ecb d Φαξ (49-69) 13 44 6000</p>	
	<p>Internet: http://www.ecb.int</p>

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

<p>Λουξεμβούργο 100, boulevard Konrad Adenauer L-2950 Luxemburg Τηλ. (352) 43 79-1 ή (352) 43 79 + εσωτερικό Τέλεξ 3530 bnkeu lu Φαξ (352) 43 77 04 H320 Βιντεοδιάσκεψη 43 93 67</p>	
<p>Internet: http://www.bei.org</p>	<p>Internet: http://www.eib.org</p>

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

<p>Στρασβούργο 1. avenue du President Robert Schuman BP 403 F-67001 Strasbourg Cedex Τηλ. (33) 388 17 23 13 ή 388 17 23 83 Φαξ (33) 388 17 90 62</p>	
	<p>Internet: http://euro-ombudsman.eu.int</p>

ΟΙ 25 ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

5^η Κοινοβουλευτική περίοδος

1999-2004

1. **κ. ALAVANOS, Alexandros**
Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
2. **κ. ALYSSANDRAKIS, Konstantinos**
Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
3. **κ. AVEROFF, Ioannis**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαϊών Δημοκρατών
4. **κ. ΒΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Emmanouil**
Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
5. **κ. BALTAS, Alexadros**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
6. **κ. DIMITRAKOPOULOS, Giorgos**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαϊών Δημοκρατών
7. **κ. FOLIAS, Christos**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαϊών Δημοκρατών

- 8. κ. HATZIDAKIS, Konstantinos**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος
(Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαϊκών Δημοκρατών
- 9. κα ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ, Anna**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
- 10. κ. ΚΑΤΙΦΟΡΙΣ, Giorgos**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
- 11. κ. ΚΟΡΑΚΑΣ, Efstratios**
Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά
των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
- 12. κ. ΚΟΥΚΙΑΔΙΣ, Ioannis**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
- 13. κ. ΚΟΥΛΟΥΡΙΑΝΟΣ, Dimitrios**
Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά
των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
- 14. κα. ΚΡΑΤΣΑ-TΣΑΓΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, Rodi**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος
(Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαϊκών Δημοκρατών
- 15. κα. ΜΑΛΛΙΟΡΙ, Minerva Melpomeni**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
- 16. κ. ΜΑΡΙΝΟΣ, Ioannis**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος
(Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαϊκών Δημοκρατών

17. **κ. MASTORAKIS, Emmanouil**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
18. **κ. PAPAYANNIS, Mihail**
Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
19. **κ. PATAKIS, Ioannis**
Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
20. **κ. SOULADAKIS, Ioannis**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
21. **κ. TRAKATELLIS, Antonios**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαίων Δημοκρατών
22. **κ. TSATSOS, Dimitris**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
23. **κ. XARCHAKOS, Stavros**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαίων Δημοκρατών
24. **κ. ZACHARAKIS, Christos**
Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαίων Δημοκρατών
25. **κα. ZORBA, Myrsini**
Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος

**ΤΑ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ
ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΩΝ
ΟΡΓΑΝΩΝ**

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2000-2005

Ρομάνο Προτί
Ιταλός
Πρόεδρος

Νιλ Κίννοκ
Βρετανός
Αντιπρόεδρος
Διοικητής
επιχειρημάτων

Λολούκα δε Παλασιό
DE VALLE-LEBUNDO
Ισπανίδα
Αντιπρόεδρος
Υπόμαχτρος
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
μεταφοράς και ενέργειας

MARIO ΜΟΝΤΙ
Ιταλός
Αυτοαπασχολημένος

FRANZ FISCHLER
Αυστριακός
Γενικός-και-Καθηγητής

Εδύ Λιχανέν
Φινλανδός
Επιγυρισμένος
από καταγωγή
από Ελλάδα/Κρήνη

FREDRIK ΒΟΚΚΣΤΕΙΝ
Δανικός
Επίσημο-Καθηγητής

PHILIPPE ΒΟΥΣΚΙΝ
Βέλγος
Επίσημο-Καθηγητής

PEDRO SOLBES MIRA
Ισπανός
Οικονομολόγος
και-Καθηγητής
στον Πανεπιστήμιο

POUL NIELSON
Δανός
Καθηγητής
και-Καθηγητής
στον Πανεπιστήμιο

GÜNTER ΒΕΡΧΕΥΕΝ
Γερμανός
Οικονομολόγος

CHRISTOPHER ΠΑΤΤΕΝ
Βρετανός
Εξωτερική
Πολιτική

PASCAL ΛΑΜΥ
Γάλλος
Επίσημο-Καθηγητής

DAVID ΒΥΡΝ
Ιρλανδός
Υπόμαχτρος
και-Καθηγητής
στον Πανεπιστήμιο

MICHEL ΒΑΡΝΙΕΡ
Γάλλος
Οικονομολόγος
και-Καθηγητής
στον Πανεπιστήμιο

VIVIANE ΡΕΔΙΝΓ
Λοξεμβουργιανή
Εκπαιδευτική
και-Πολιτικός

MICHAËLE ΣΚΡΕΥΕΡ
Γερμανίδα
Προσωπική
Υπόμαχτρος

MARGOT ΒΑΛΛΣΤΡΟΜ
Σουηδική
Περιβάλλοντος

ΑΝΤΟΝΙΟΥ ΒΙΤΟΡΙΝΟΥ
Πορτογάλος
Δικηγόρος
και-Καθηγητής
στον Πανεπιστήμιο

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
Ελληνίδα
Αποσπασμένη
και-Καθηγητής
στον Πανεπιστήμιο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ****Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ			
	Όνομα	Πολιτική Ομάδα	Χώρα
ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Pat Cox	ΦΠΑ	Ιρλανδία
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ	David W. Martin	ΕΣΚ	Ην. Βασίλειο
	Γεώργιος Δημητρακόπουλος	ΕΛΚ/ΕΔ	Ελλάδα
	Charlotte Cederschiold	ΕΛΚ/ΕΔ	Σουηδία
	Renzo Imbeni	ΕΣΚ	Ιταλία
	Alejo Vidal-Quadras Roca	ΕΛΚ/ΕΔ	Ισπανία
	Guido Podesta	ΕΛΚ/ΕΔ	Ιταλία
	Ingo Friedrich	ΕΛΚ/ΕΔ	Γερμανία
	Catherine Lalumiere	ΕΣΚ	Γαλλία
	Joan Colom i Naval	ΕΣΚ	Ισπανία
	Jose Pacheco Pereira	ΕΛΚ/ΕΔ	Πορτογαλία
	James Provan	ΕΛΚ/ΕΔ	Ην. Βασίλειο
	Gerhard Schmid	ΕΣΚ	Γερμανία
	Gerard Onesta	ΠΡΣ/ΕΕΣ	Γαλλία
	Alonso Jose Puerta	ΕΕΑ/ΒΠΑ	Ισπανία

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

5η κοινοβουλευτική περίοδος 1999 – 2004

κατά πολιτική ομάδα και κράτος

															Σύνολο	
PPE-DE	5	1	53	9	28	21	5	34	2	9	7	9	5	7	37	232
PSE	5	2	35	9	24	18	1	16	2	6	7	12	3	6	29	175
ELDR	5	6			3	1	1	8	1	8			5	4	11	53
GUE/NGL		3	7	7	4	15		6		1		2	1	3		49
Verts/ALE	7		4		4	9	2	2	1	4	2		2	2	6	45
UEN		1				4	6	10				2				23
EDD		3				9				3					3	18
NI	3				1	10		11			5				1	31
Σύνολο	25	16	99	25	64	87	15	87	6	31	21	25	16	22	87	626

626 βουλευτές -σύνθεση του Σώματος στις 9 Νοεμβρίου 2003

Μεταβολές κατά τις τελευταίες 60 ημέρες

απερχόμενοι βουλευτές:

νεοεισερχόμενοι βουλευτές:

VAN BREMPT, Kathleen	28.09.2003	BREMMER, Cees	01.10.2003
BETHELL	29.09.2003	EL KHADRAOUI, Saïd	07.10.2003
CUNHA, Arlindo	30.09.2003	GOUVEIA, João	15.10.2003
MAIJ-WEGGEN, Hanja	30.09.2003	CARDOSO, Raquel	16.10.2003
MOREIRA DA SILVA, Jorge	05.10.2003	TWINN, Ian	21.10.2003

(*) Πολιτικές ομάδες:

PPE-DE	Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαίων Δημοκρατών
PSE	Ομάδα του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος
ELDR	Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κόμματος των Φιλελευθέρων Δημοκρατών και Μεταρρυθμιστών
GUE/NGL	Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
Verts/ALE	Ομάδα των Πρασίνων / Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία
UEN	Ομάδα Ένωση για την Ευρώπη των Εθνών
EDD	Ομάδα για την Ευρώπη της Δημοκρατίας και της Διαφοράς
NI	Μη Εγγεγραμμένοι

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

**Juan Manuel FABRA
VALLES**

Πρόεδρος του Συνεδρίου

Συντονισμός και παρακολούθηση
των δραστηριοτήτων του
Συνεδρίου, Νομική υπηρεσία,
Θεσμικές εξωτερικές σχέσεις και
δημόσιες σχέσεις

Giorgio CLEMENTE

Μέλος του Συνεδρίου

Περιφερειακή πολιτική και
πολιτική συνοχής

Hubert WEBER

Μέλος του Συνεδρίου

Αναπτυξιακή συνεργασία (γενικός
προϋπολογισμός της Ε.Ε.)

Aunus SALMI

Μέλος του Συνεδρίου

Ίδιοι πόροι (έσοδα)

Francois COLLING

Μέλος του Συνεδρίου

Εσωτερικές πολιτικές,
συμπεριλαμβανομένης της
έρευνας

Maarten B. ENGWIRDA

Μέλος του Συνεδρίου

Δαπάνες για τις χώρες της
Κεντρικής και Ανατολικής
Ευρώπης και την Κοινοπολιτεία
των Ανεξάρτητων Κρατών

Jean-Francois BERNICOT

Μέλος του Συνεδρίου

ΕΓΓΠΕ-Εγγυήσεις : Ζωικά και
φυτικά προϊόντα, Λοιπές δαπάνες
του ΕΓΓΠΕ και ενέργειες στον
τομέα της γεωργίας, Αγροτική
ανάπτυξη - Αλιεία και θάλασσα

Robert REYNDERS

Μέλος του Συνηδρίου

Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης
(χώρες της Αφρικής, της
Καριβικής και του Ειρηνικού)

**Maire GEOGHEGAN-
QUINN**

Μέλος του Συνηδρίου

Τομέας ADAR

**Vitor Manuel da SILVA
CALDEIRA**

Μέλος του Συνηδρίου

Τομέας DAS

Lars TOBISSON

Μέλος του Συνηδρίου

Κοινωνική πολιτική και πολιτική
απασχόλησης

Hedda von WEDEL

Μέλος του Συνηδρίου

ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις : Αροτραίες
καλλιέργειες, Γάλα και
γαλακτοκομικά προϊόντα, Βόειο
κρέας

David BOSTOCK

Μέλος του Συνηδρίου

ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις :
Δημοσιονομικός έλεγχος, Άμεσες
δαπάνες, Γενικά θέματα, Ανάλυση
κινδύνων

**Morten Louis
LEVYSOHN**

Μέλος του Συνηδρίου

Δαπάνες λειτουργίας των
Οργάνων της ΕΕ

Ioannis SARMAS

Μέλος του Συνηδρίου

Δραστηριότητες δανεισμού και
δανειοδότησης, Τραπεζικές
δραστηριότητες
Κοινοτικές υπηρεσίες και λοιποί
σποκεντρωμένοι οργανισμοί

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βασίλειος Σκουρής

Γεννήθηκε το 1948 πτυχίο Νομικής από το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου (1970) διδάκτωρ Συνταγματικού και Διοικητικού Δικαίου του Πανεπιστημίου του Αμβούργου (1973), υφηγητής στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου (1972-1977) καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Bielefeld (1978) καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (1982) Υπουργός Εσωτερικών (1989 και 1996) μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Κρήτης (1983-1987) Διευθυντής του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, Θεσσαλονίκη (από το 1997) Πρόεδρος της Ελληνικής Ενώσεως Ευρωπαϊκού Δικαίου (1992-1994) μέλος της ελληνικής Εθνικής Επιτροπής Ερευνών (1993 έως 1995) μέλος του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (1994-1996) μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Δικαίου, Trier (από το 1995) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Σχολής Δικαστών (1995-1996) μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Υπουργείου Εξωτερικών (1997-1999) Πρόεδρος της ελληνικής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής το 1998 δικαστής στο Δικαστήριο από τις 8 Ιουνίου 1999; Πρόεδρος του Δικαστηρίου από τις 7 Οκτωβρίου 2003.

Francis Jacobs, QC

Γεννήθηκε το 1939 barrister υπάλληλος στη γραμματεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εισηγητής στο γραφείο του γενικού εισαγγελέα J. P. Warner καθηγητής του ευρωπαϊκού δικαίου (King's College, Λονδίνο) συγγραφέας διαφόρων συγγραμμάτων για το ευρωπαϊκό δίκαιο γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 1988.

Claus Christian Gulmann

Γεννήθηκε το 1942 υπάλληλος του Υπουργείου Δικαιοσύνης εισηγητής στο γραφείο του δικαστή Max Sorensen καθηγητής του δημοσίου διεθνούς δικαίου και κοσμήτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κοπεγχάγης δικηγόρος πρόεδρος και μέλος διαιτητικών δικαστηρίων μέλος του διοικητικού εφετείου γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 1991

	<p>έως τις 6 Οκτωβρίου 1994 δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 1994.</p>
	<p>David Alexander Ogilvy Edward</p> <p>Γεννήθηκε το 1934 δικηγόρος (Σκωτία) Queen's Counsel (Σκωτία) γραμματέας και κατόπιν ταμίας της Faculty of Advocates πρόεδρος του Συμβουλευτικού Συμβουλίου των δικηγορικών συλλόγων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καθηγητής της Salvesen στον τομέα των ευρωπαϊκών οργάνων και διευθυντής του Europa Institute, Πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου ειδικός σύμβουλος της Επιτροπής της Βουλής των Λόρδων για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες Honorary Bencher του Gray's Inn, Λονδίνο δικαστής στο Πρωτοδικείο από τις 25 Σεπτεμβρίου 1989 έως τις 9 Μαρτίου 1992 δικαστής στο Δικαστήριο από τις 10 Μαρτίου 1992.</p>
	<p>Antonio Mario La Pergola</p> <p>Γεννήθηκε το 1931 καθηγητής του συνταγματικού και του γενικού και συγκριτικού δημοσίου δικαίου στα Πανεπιστήμια της Πάδουας, της Μπολώνιας και της Ρώμης μέλος του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου (1976-1978) μέλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου και πρόεδρος του Συνταγματικού Δικαστηρίου (1986-1987) Υπουργός Κοινοτικών Πολιτικών (1987-1989) ευρωβουλευτής (1989-1994) δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 1994 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1994 γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις την 1η Ιανουαρίου 1995 έως τις 14 Δεκεμβρίου 1999 δικαστής στο Δικαστήριο από τις 15 Δεκεμβρίου 1999.</p>
	<p>Jean-Pierre Puissochet</p> <p>Γεννήθηκε το 1936 Σύμβουλος Επικρατείας (Γαλλία) διευθυντής και κατόπιν γενικός διευθυντής της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1968-1973) γενικός διευθυντής της Agence nationale pour l'emploi (1973-1975) διευθυντής γενικών διοικητικών υπηρεσιών του Υπουργείου Βιομηχανίας (1977-1979) διευθυντής νομικών υποθέσεων του ΟΟΣΑ (1979-1985) διευθυντής του Διεθνούς Ινστιτούτου Δημοσίας Διοικήσεως (1985-1987) juriconsulte, διευθυντής νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών (1987-1994) δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 1994.</p>

Philippe Léger

Γεννήθηκε το 1938 δικαστικός του Υπουργείου Δικαιοσύνης (1966-1970) διευθυντής του γραφείου και κατόπιν τεχνικός σύμβουλος στο γραφείο του Υπουργού Ποιότητας της Ζωής το 1976 τεχνικός σύμβουλος στο γραφείο του Υπουργού Δικαιοσύνης (1976-1978) υποδιευθυντής Ποινικών Υποθέσεων και Χαρίτων (1978-1983) εφέτης στο Εφετείο Παρισιού (1983-1986) αναπληρωτής διευθυντής του γραφείου του Υπουργού Δικαιοσύνης (1986) πρόεδρος του tribunal de grande instance του Bobigny (1986-1993) διευθυντής του γραφείου του Υπουργού Δικαιοσύνης και γενικός εισαγγελέας στο Εφετείο Παρισιού (1993-1994) επισκέπτης καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Rene Descartes (Paris-V) από το 1988 έως το 1993 γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 1994.

Peter Jann

Γεννήθηκε το 1935 διδάκτορας της Νομικής του Πανεπιστημίου της Βιέννης (1957) διορίζεται δικαστής και τοποθετείται στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης (1961) δικαστής στο Straf-Bezirksgericht της Βιέννης για τις υποθέσεις που αφορούν τον Τύπο (1963-1966) εκπρόσωπος Τύπου του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης (1966-1970) στη συνέχεια άσκηση καθηκόντων στη Διεύθυνση Διεθνών Υποθέσεων του εν λόγω Υπουργείου σύμβουλος για την κοινοβουλευτική επιτροπή δικαιοσύνης και εκπρόσωπος Τύπου της κοινοβουλευτικής ομάδας (1973-1978) διορίζεται μέλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου (1978) μόνιμος εισηγητής του εν λόγω δικαστηρίου έως το τέλος του 1994 δικαστής στο Δικαστήριο από τις 19 Ιουνίου 1995.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

Γεννήθηκε το 1949 δικαστής δικαστής στο Consejo General del Poder Judicial (Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο) καθηγητής προϊστάμενος του γραφείου του Προέδρου του Δικαστικού Συμβουλίου δικαστής ad hoc στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των δικαιωμάτων του ανθρώπου δικαστής στο Tribunal Supremo από το 1996 γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από τις 19 Ιανουαρίου 1995.

Romain Schintgen

Γεννήθηκε το 1939 Γενικός Διευθυντής στο Υπουργείο Εργασίας Πρόεδρος του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Εταιρίας Πιστώσεων και Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Εταιρίας Δορυφόρων κυβερνητικό μέλος της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και του διοικητικού συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας δικαστής στο Πρωτοδικείο από 25 Σεπτεμβρίου 1989 έως τις 11 Ιουλίου 1996 δικαστής στο Δικαστήριο από τις 12 Ιουλίου 1996.

Fidelma O'Kelly Macken

Γεννήθηκε το 1945 μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Ιρλανδίας (1972) νομικός σύμβουλος σε θέματα βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας (1973-1979) Barrister (1979-1995) και εν συνεχεία Senior Counsel (1995-1998) στον Δικηγορικό Σύλλογο Ιρλανδίας είναι επίσης μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αγγλίας και Ουαλλίας δικαστής στο High Court of Ireland (1998) λέκτωρ στο θέμα "Νομικά συστήματα και μέθοδοι" και λέκτωρ "Averil Deverell" εμπορικού δικαίου (Trinity College, Δουβλίνο) Benchler (Πρόεδρος) του Honorable Society of King's Inns δικαστής στο Δικαστήριο από τις 6 Οκτωβρίου 1999.

Ninon Colneric

Έτος γεννήσεως: 1948. Σπουδές στο Tubingen, στο Μόναχο και στη Γενεύη. Κατόπιν επιστημονικών ερευνών στο Λονδίνο, διδάκτωρ του δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου. Δικαστής στο Arbeitsgericht Oldenburg. Υφη-γεσία στο Πανεπιστήμιο της Βρέμης για τη διδασκαλία του εργατικού δικαίου, της κοινωνιολογίας του δικαίου και του κοινωνικού δικαίου. Έκτακτη καθηγήτρια στη Νομική Σχολή των Πανεπιστημίων Φραγκφούρτης και Βρέμης. Πρόεδρος του Landesarbeitsgericht Schleswig-Holstein (1989). Συνεργάτις, ως πραγματογνώμων, στο πρόγραμμα της European Expertise Service (EE) για την αναμόρφωση του εργατικού δικαίου στο Κιργιστάν (1994-1995). Επίτιμη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Βρέμης στο εργατικό δίκαιο, και συγκεκριμένα στο ευρωπαϊκό εργατικό δίκαιο. Δικαστής στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από την 15η Ιουλίου 2000.

Stig von Bahr

Γεννήθηκε το 1939 εργάστηκε στις υπηρεσίες του κοινοβουλευτικού Ombudsman και της Γενικής Γραμματείας της Σουηδικής Κυβερνήσεως, καθώς και σε διάφορα υπουργεία, μεταξύ άλλων ως αναπληρωτής βοηθός γραμματέας στο Υπουργείο Οικονομικών διορίστηκε δικαστής στο Kammarrätten (Διοικητικό Εφε-τείο) του Goteborg το 1981 και, κατόπιν, δικαστής στο Regeringsrätten (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) το 1985; μετέσχε στη σύνταξη διαφόρων επισήμων εκθέσεων, ιδίως, στους τομείς της φορολογικής νομοθεσίας και της λογιστικής χρημάτισε, μεταξύ άλλων, πρόεδρος της επιτροπής για την προσαρμογή της φορολογίας εισοδήματος στον πληθωρισμό, πρόεδρος της επιτροπής λογιστικής και ειδικός εισηγητής της επιτροπής των κανόνων φορολογήσεως των εταιρών εταιριών ιδιωτικού δικαίου επίσης, πρόεδρος του συμβουλίου λογιστικών κανόνων και μέλος του εθνικού δικαστικού συμβουλίου, καθώς και του συμβουλίου εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα δημοσίευσε διάφορα άρθρα, ιδίως στον τομέα της φορολογικής νομοθεσίας δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2000.

Antonio Tizzano

Γεννήθηκε το 1940 διδάξε υπό διάφορες ιδιότητες σε ιταλικά πανεπιστήμια νομικός σύμβουλος της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ιταλίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (1984-1992) δικηγόρος στο Ακυρωτικό και άλλα ανώτατα δικαστήρια μέλος της ιταλικής αντιπροσωπείας σε διεθνείς διαπραγματεύσεις και διακυβερνητικές διασκέψεις, μεταξύ των οποίων οι σχετικές με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη και με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση υπεύθυνος διαφόρων επιστημονικών εκδόσεων μέλος της ομάδας ανεξαρτήτων εμπειρογνωμόνων που ορίστηκε για την εξέταση των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1999) καθηγητής ευρωπαϊκού δικαίου, διευθυντής του ινστιτούτου διεθνούς και ευρωπαϊκού δικαίου του Πανεπιστημίου της Ρώμης γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2000.

José Narciso da Cunha Rodrigues

Γεννήθηκε το 1940 διάφορες δικαστικές θέσεις (1964-1977) επιφορτισμένος από την κυβέρνηση με διάφορες αποστολές για την πραγματοποίηση και τον συντονισμό μελετών για τη μεταρρύθμιση του δικαιοδοτικού συστήματος εκπρόσωπος της κυβερνήσεως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1980-1984) εμπειρογνώμονας στη διευθύνουσα επιτροπή των δικαιωμάτων του ανθρώπου του Συμβουλίου της Ευρώπης (1980-1985) μέλος της επιτροπής αναθεωρήσεως του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας Procurador-Geral da Republica (1984-2000) μέλος της εποπτικής επιτροπής της Υπηρεσίας Καταπο-λεμήσεως της Απάτης της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (ΥΚΑ) (1999-2000) δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2000.

Christiaan Willem Anton Timmermans

Γεννήθηκε το 1941 εισηγητής σε γραφείο μέλους του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1966-1969) μόνιμος υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1969-1977) διδάκτωρ Νομικής (Πανεπιστήμιου του Leiden) καθηγητής ευρωπαϊκού δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Groningen (1977-1989) αναπληρωτής δικαστής στο Εφετείο του Arnhem υπεύθυνος διαφόρων επιστημονικών εκδόσεων αναπληρωτής γενικός διευθυντής της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1989-2000) καθηγητής ευρωπαϊκού δικαίου στο Πανεπιστήμιο του Αμστερνταμ δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2000.

Leendert A. Geelhoed

Γεννήθηκε το 1942 βοηθός έρευνας στο Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης (1970-1971) εισηγητής σε γραφείο μέλους του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1971-1974) κύριος σύμβουλος στο Υπουργείο Δικαιοσύνης (1975-1982) μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής για την κυβερνητική πολιτική (1983-1990) διάφορα καθήκοντα διδασκαλίας γενικός γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (1990-1997) γενικός γραμματέας του Υπουργείου Γενικών Υποθέσεων (1997-2000) γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2000.

Christine Stix-Hackl

Γεννήθηκε το 1957 διδάκτωρ νομικής (Πανεπιστήμιο Βιέννης), μεταπτυχιακές σπουδές ευρωπαϊκού δικαίου (Κολέγιο της Ευρώπης, Brugés) μέλος της αυστριακής διπλωματικής υπηρεσίας (από το 1982)· ειδική για ζητήματα ΕΕ στο γραφείο του νομικού συμβούλου του Υπουργείου Εξωτερικών Υποθέσεων (1984-1988)· Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής ΕΚ (1989) προϊσταμένη της "Νομικής Υπηρεσίας Ευρωπαϊκής Ενώσεως" του Υπουργείου Εξωτερικών (1992-2000, πληρεξούσια υπουργός) συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις για τον ΕΟΧ και για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ε.Ε.· εκπρόσωπος της Αυστριακής Δημοκρατίας στο Δικαστήριο Ε.Κ... γενική πρόξενος της Αυστρίας στη Ζυρίχη (2000)· διδακτικό έργο και δημοσιεύσεις· γενική εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2000.

Allan Rosas

Γεννηθείς το 1948. Διδάκτωρ Νομικής του Πανεπιστημίου του Turku (Φινλανδία). Καθηγητής Νομικής στο Πανεπιστήμιο του Turku (1978-1981) και στην Abo Akademi (Turku/Abo) 1981-1996. Διευθυντής του Ινστιτούτου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου τού ως άνω εκπαιδευτικού ιδρύματος 1985-1995. Κατέλαβε διάφορες θέσεις ευθύνης σε πανεπιστήμια της χώρας του και στο εξωτερικό. Μέλος επιστημονικών συλλόγων. Συντονιστής διαφόρων ερευνητικών σχεδίων και προγραμμάτων, εθνικών και διεθνών, ιδίως στους ακόλουθους τομείς: κοινοτικό δίκαιο, διεθνές δίκαιο, δίκαιο ανθρωπίνων και θεμελιωδών δικαιωμάτων, συνταγματικό δίκαιο και συγκριτικό δίκαιο δημοσίας διοικήσεως. Εκπρόσωπος της Φινλανδικής Κυβερνήσεως ως μέλος ή σύμβουλος φινλανδικών αντιπροσωπειών σε διάφορες διεθνείς διασκέψεις. Παρέσχε τις υπηρεσίες του ως εμπειρογνώμων του φινλανδικού δικαίου, στις οποίες περιλαμβάνεται η συμμετοχή του σε κυβερνητικές ή κοινοβουλευτικές νομικές επιτροπές στη Φινλανδία, καθώς και στα Ηνωμένα Έθνη, στην Unesco, στην Οργάνωση για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (OSCE) και στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Από το 1995, κύριος νομικός σύμβουλος της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπεύθυνος για τις εξωτερικές σχέσεις. Από τον Μάρτιο του 2001, βοηθός Γενικός Διευθυντής της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής. Δικαστής στο Δικαστήριο από τις 17 Ιανουαρίου 2002.

Koen Lenaerts

Γεννήθηκε το 1954· πτυχιούχος νομικής και κάτοχος διδακτορικού (Katholieke Universiteit Leuven)· Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University)· έκτακτος καθηγητής στο Katholieke Universiteit Leuven· "επισκέπτης καθηγητής" στα πανεπιστήμια του Μπουρούνπι και του Στρασβούργου, καθώς και στο Harvard University· καθηγητής στο Κολλέγιο της Ευρώπης της Bruges· εισηγητής σε γραφείο δικαστή στο Δικαστήριο· δικηγόρος Βρυξελλών· δικαστής στο Πρωτοδικείο από 25 Σεπτεμβρίου 1989 έως τις 6 Οκτωβρίου 2003; δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2003.

Rosario Silva de Lapuerta

Γεννήθηκε το 1954· πτυχιούχος νομικής (πανεπιστήμιο Complutense της Μαδρίτης)· abogado del Estado στη Μάλαγα· abogado del Estado στη νομική υπηρεσία του Υπουργείου Μεταφορών, Τουρισμού και Επικοινωνιών, στη συνέχεια στη νομική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών· abogado del Estado Jefe της αρμόδιας για τις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου νομικής υπηρεσίας και γενική υποδιευθύντρια της υπηρεσίας νομικής αρωγής επί κοινοτικών και διεθνών θεμάτων της Abogacia General del Estado (Υπουργείο Δικαιοσύνης)· μέλος της ομάδας εργασίας της επιτροπής για το κοινοτικό δικαιοδοτικό σύστημα· προϊσταμένη της ισπανικής αποστολής στην ομάδα "Φίλοι της Προεδρίας" για τη μεταρρύθμιση του κοινοτικού δικαιοδοτικού συστήματος στη Συνθήκη της Νίκαιας και στην ομάδα ad hoc "Δικαστήριο" του Συμβουλίου· καθηγήτρια κοινοτικού δικαίου στη Διπλωματική Σχολή της Μαδρίτης· συνδιευθύντρια της επιθεωρήσεως "Noticias de la Union Europea"· δικαστής στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2003.

Juliane Kokott

Γεννήθηκε το 1957· σπουδές νομικής (πανεπιστήμια Βόννης και Γενεύης)· πτυχιούχος νομικής (πανεπιστήμιο της Washington)· διδάκτωρ νομικής (πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης, 1985· πανεπιστήμιο Harvard, 1990)· προσκεκλημένη καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο του Berkeley (1991)· καθηγήτρια γερμανικού και αλλοδαπού δικαίου, διεθνούς και κοινοτικού δικαίου στο πανεπιστήμιο του Dusseldorf (1994)· αναπληρώτρια δικαστής διορισθείσα από τη Γερμανική Κυβέρνηση στο διεθνές δικαστήριο συμβιβασμού και διαιτησίας του Οργανισμού για την

	<p>ασφάλεια και συνεργασία στην Ευρώπη (OSCE)- αντιπρόεδρος του ομοσπονδιακού συμβουλευτικού συμβουλίου για τη γενική μεταρρύθμιση (WBGU, 1996)- καθηγήτρια διεθνούς δικαίου, διεθνούς δικαίου των επιχειρήσεων και ευρωπαϊκού δικαίου στο πανεπιστήμιο του St. Gallen (1999)- διευθύντρια του Ινστιτούτου ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου των επιχειρήσεων στο πανεπιστήμιο του St. Gallen (2000)- βοηθός διευθύντρια του προγράμματος ειδικεύσεως στο δίκαιο των επιχειρήσεων στο πανεπιστήμιο του St. Gallen (2001)- γενική εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2003.</p>
	<p>Luis Miguel Poiares Pessoa Maduro</p> <p>Γεννήθηκε το 1967- πτυχιούχος νομικής (πανεπιστήμιο Λισαβόνας, 1990)- βοηθός στο (Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο, 1991) διδάκτωρ νομικής (Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Φλωρεντίας, 1996)-προσκεκλημένος καθηγητής (Κολλέγιο της Ευρώπης του Natolin- Ινστιτούτο Ortega y Gasset de Madrid Καθολικό Πανεπιστήμιο Πορτογαλίας- Ινστιτούτο Ευρωπαϊκών Σπουδών του Macao) καθηγητής (αυτόνομο πανεπιστήμιο Λισαβόνας, 1997)- Fulbright Visiting Research Scholar (πανεπιστήμιο Harvard, 1998)- συνδιευθυντής της Ακαδημίας εμπορικού διεθνούς δικαίου- συνεκδότης του Hart Series on European Law and Integration, European Law Journal και μέλος της συντακτικής επιτροπής διαφόρων νομικών περιοδικών- γενικός εισαγγελέας στο Δικαστήριο από τις 7 Οκτωβρίου 2003.</p>
	<p>Roger Grass</p> <p>γεννήθηκε το 1948 πτυχιούχος του Ινστιτούτου Πολιτικών Επιστημών των Παρισίων και ανωτάτων σπουδών δημοσίου δικαίου αντεισαγγελέας πλημμελειοδικών στο tribunal de grande instance de Versailles κύριος υπάλληλος διοικήσεως στο Δικαστήριο γενικός γραμματέας της γενικής εισαγγελίας του Cour d'appel (Εφετείου) των Παρισίων ιδιαίτερο γραφείο του Υπουργού Δικαιοσύνης εισηγητής στο γραφείο του Προέδρου του Δικαστηρίου Γραμματέας του Δικαστηρίου από τις 10 Φεβρουαρίου 1994.</p>

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Περίοδος 2002-2004

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	
BRIESCH Roger	F
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ	
FRERICHS Göke	D
NIELSEN Leif	DK
ΜΕΛΗ	
ANDRADE Paulo Jorge	P
BEIRNAERT Wilfried	B
BOLDT Peter	FIN
BULK Marjolijn	NL
DAVISON Ann	UK
DIMITRIADIS Dimitrios	EL
EHNMARK Ernst Erik	S
ESPUNY MOYANO José María	ES
GRAF VON SCHWERIN Alexander-Michael	D
HERNANDEZ BATALLER Bernardo	ES
HUNTER Derek	UK
JUNCK Paul	L
KALLIO Seppo Ilmari I	FIN
MALOSSE Henri	F
OLSSON Jan Erik Anders	S
REGALDO Giacomo	I
RIBBE Lutz	D
SEPI Mario	I
SEQUEIRA Victor Hugo	P
SIGMUND Anne-Marie	A
van TURNHOUT Jillian	IRL

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Περίοδος 2002-2006

Πρόεδρος: Albert Bore (UK) PES

ΜΕΛΗ	ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ	ΧΩΡΑ
ANDERSEN Knud * ELDR	FLENSTED-JENSEN Johannes PES	DK
BEISSEL Simone * ELDR	MAY Aly ELDR	L
BODFISH Kenneth * PES	WHITEMAN Milner EA	UK
BRADY Royston EA	HANNIFY Constance EPP	IRL
BRESSO Mercedes PES	VIERIN Dino EA	I
CESAR Carlos PES	TUTA Carlos Alberto Santos PES	P
DELEBARRE Michel, President du groupe PES	TARRAS-WAHLBERG Catharina PES	F/S
FORMIGONI Roberto EPP	PILI Mauro EPP	I
GOTTARDO Isidoro Prsident du groupe EPP	du GRANRUT Claude EPP	I/FR
GUSTAV Anders EPP	HAMMAR Henrick EPP	S
HANNINGFIELD OF CHELMSFORD Lord EPP	KEYMER Gordon EPP	UK
HERTOG Alphons ELDR		NL
IGLESIAS RICOU Marcelino PES	ALVARES ARECES Vicente PES	E
JENSEN Henning PES	GROVE VEJLSTRUP Laust	DK
JOHANSSON Kent, Président du groupe ELDR	OPSTELTEN Ivo ELDR	S/NL
JOSEPH Jean-Louis * PES	SOULAGE Bernard PES	F

KALIFF Roger * PES	BESKOW Ann PES	S
KAUPPINEN Markku* ELDR	ERVELA Risto ELDR	FIN
KLAR Karl-Heinz PES	RODUST Ulrike PES	D
KLASNIC Waltraud* EPP	VAN STAA Herwig EPP	A
KOIVISTO Risto PES	RAHKONEN Susanna PES	FIN
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Πάρις PES	ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Χρήστος PES	GR
LAMBERTI Gianfranco* PES	BORGHI Enrico EPP	I
MURRAY Seamus* EA	CUMMINS Maurice EPP	IRL
MEYERS Paul-Henri EPP	LENTZ Albert EPP	L
McNAMARA Annette EA	MUNOA GANUZA Jose Maria EA	IRL/E
OLDFATHER Irene PES	Lord TOPE ELDR	UK
PUECH Jean EPP	RICHERT Philippe EPP	F
SANTANA LOPES Pedro* EPP	TEXEIRA Paulo EPP	P
SANZ ALONSO Pedro EPP	DEL RIO SANZ Emilio EPP	E
SAVY Robert PES	BODIN Yannick PES	F
SCHADEN Heinz	ZIMPER Walter EPP	A
TEUFEL Erwin EPP	STRAUB Peter EPP	D
VALCARCEL SISO Ramon Luis EPP	CAMPZ ORTIZ Francisco	E
van GELDER Wim* EPP		NL
VAN CAUWENBERGHE Jean- Claude* PES	LAMBERTZ Karl-Heinz PES	BE
VAN GREMBERGEN Paul EA	DEWAELE Patrick ELDR	BE

(*) Αντιπρόεδρος

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Jean-Claude Trichet, President of the ECB,

Lucas D. Papademos, Vice-President of the ECB

Eugenio Domingo Solans, Member of the Executive Board of the ECB

Gertrude Tumpel-Gugerell, Member of the Executive Board of the ECB

Otmar Issing, Member of the Executive Board of the ECB

Tommaso Padoa-Schioppa, Member of the Executive Board of the ECB

Guy Quaden, Governor, Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique

Ernst Welteke, President, Deutsche Bundesbank

Nicholas C. Garganas, Governor, Bank of Greece

Jaime Caruana, Governor, Banco de España

Christian Noyer, Governor, Banque de France

John Hurley, Governor, Central Bank of Ireland

Antonio Fazio, Governor, Banca d'Italia

Yves Mersch, Governor, Banque centrale du Luxembourg

Nout Wellink, President, De Nederlandsche Bank

Klaus Liebscher, Governor, Oesterreichische Nationalbank

Vitor Manuel Ribeiro Constâncio, Governor, Banco de Portugal

Matti Vanhala, Governor, Suomen Pankki - Finlands Bank

Η Εκτελεστική Επιτροπή

Jean-Claude Trichet, President of the ECB (from 1 November 2003)

Lucas D. Papademos, Vice-President of the ECB

Eugenio Domingo Solans

Gertrude Tumpel-Gugerell

Otmar Issing

Tommaso Padoa-Schioppa

Το Γενικό Συμβούλιο

Jean-Claude Trichet, President of the ECB (from 1 November 2003)

Lucas D. Papademos, Vice-President of the ECB

Guy Quaden, Governor, Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique

Bodil Nyboe Andersen, Governor, Danmarks Nationalbank

Ernst Welteke, President, Deutsche Bundesbank

Nicholas C. Garganas, Governor, Bank of Greece

Jaime Caruana, Governor, Banco de España

Christian Noyer, Governor, Banque de France

John Hurley, Governor, Central Bank of Ireland

Antonio Fazio, Governor, Banca d'Italia

Yves Mersch, Director General, Banque centrale du Luxembourg

Nout Wellink, President, De Nederlandsche Bank

Klaus Liebscher, Governor, Oesterreichische Nationalbank

Vítor Manuel Ribeiro Constâncio, Governor, Banco de Portugal

Matti Vanhala, Governor, Suomen Pankki - Finlands Bank

Lars Heikensten, Governor, Sveriges Riksbank

Mervyn King, Governor, Bank of England

Η ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Philippe MAYSTADT

Πρόεδρος

Wolfgang ROTH

Αντιπρόεδρος

Peter SEDGWICK

Αντιπρόεδρος

Isabel MARTIN CASTELLA

Αντιπρόεδρος

Michael TUTTY

Αντιπρόεδρος

Jerlando GENUARDI

Αντιπρόεδρος

Sauli MIINISTO

Αντιπρόεδρος

Philippe DE ROUTAINE VIVE SURTAZ

Αντιπρόεδρος

ΝΟΡΒΗΓΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

ΒΟΡΕΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ

NEDERLAND

ΒΙΣΚΑΙΝΟΣ ΚΟΛΠΟΣ

ITALIA

ΜΕΣΟΓΕΙΟ

ΤΥΡΡΗΝΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

EL MAGHREB

EL DJAZAIR

TOUNIS

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

- **ΔΑΓΤΟΓΛΟΥ Π.,** Βασικά στοιχεία της Συνθήκης του Μάαστριχτ (συμπλήρωμα του «Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου»), Αθήνα, Εκδόσεις Σάκκουλας, 1993.

- **ΜΟΥΣΗΣ Ν.,** Από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση – Θεσμοί και πολιτικές, τρίτη αναβαθ/μένη έκδοση, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 1994.

- **ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ Μ.,** Στοιχεία Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου, Αθήνα, Εκδόσεις Σάκκουλας, 1991.

- **Οδηγός,** Ποιος κάνει τι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Έκδοση 2002/2003, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2002.

ΕΝΤΥΠΟ ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ:

- Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Ελλάδα, Λεωφ. Αμαλίας 8, Αθήνα.
- Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, Βασ. Σοφίας 2, Αθήνα.
- Γραφεία Ενημέρωσης του Πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (info-points) στην Αθήνα και στην Πάτρα.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://www.europa.eu.int/>
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: <http://www.europarl.eu.int/>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή: www.europa.eu.int/comm
- Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ue.eu.int
- Ευρωπαϊκό Δικαστήριο: <http://www.curia.eu.int/>
- Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο: <http://www.eca.eu.int/>
- Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή: <http://www.esc.eu.int/>
- Επιτροπή των Περιφερειών: <http://www.cor.eu.int/>
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα: <http://www.ecb.int/>
- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων: <http://www.eib.org/> και <http://www.bei.org/>
- Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/>